

Załącznik nr 06 do Programu –
Dzielnicowy Mikroprogram
Rewitalizacji dla Dzielnicy
Praga Północ

MIKROPROGRAM REWITALIZACJI DZIELNICY PRAGA PÓŁNOC M. ST. WARSZAWY

1. WSTĘP	3
2. CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI SPOŁECZNO - GOSPODARCZEJ DZIELNICY	4
ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	4
UWARUNKOWANIA OCHRONY ŚRODOWISKA W DZIELNICY PRAGA PÓŁNOC	5
WŁASNOŚĆ GRUNTÓW I BUDYNKÓW.....	8
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	9
GOSPODARKA	12
SFERA SPOŁECZNA	17
ANALIZA SWOT.....	24
WSKAŹNIKI OPISUJĄCE KRYTERIA WYBORU OBSZARU KRYZYSOWEGO NA TERENIE PRAGI PÓŁNOC	26
3. KONSULTACJE SPOŁECZNE	27
4. CELE MIKROPROGRAMU REWITALIZACJI DZIELNICY PRAGA PÓŁNOC. POWIĄZANIA MIKROPROGRAMU ZE STRATEGICZNYMI DOKUMENTAMI DOTYCZĄCYMI ROZWOJU REGIONU I MIASTA	32
CELE MIKROPROGRAMU REWITALIZACJI DZIELNICY PRAGA PÓŁNOC	32
POWIĄZANIA ZE STRATEGICZNYMI DOKUMENTAMI DOTYCZĄCYMI ROZWOJU REGIONU I MIASTA	34
5. ZAŁOŻENIA MIKROPROGRAMU REWITALIZACJI	38
OKRES PROGRAMOWANIA	38
ZASIĘG TERYTORIALNY REWITALIZOWANYCH OBSZARÓW	38
HIERARCHIZACJA DZIAŁAŃ I KIERUNKÓW INTERWENCJI	42
6. PLANOWANE DZIAŁANIA PRZESTRZENNE, SPOŁECZNE I GOSPODARCZE NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM. PROJEKTY PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI	43
PLANOWANE DZIAŁANIA PRZESTRZENNE, SPOŁECZNE I GOSPODARCZE NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM	43
SZCZEGÓŁOWY OPIS PROJEKTÓW:	47
7. PLAN FINANSOWY MIKROPROGRAMU REWITALIZACJI.....	63
8. SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA, AKTUALIZACJI. KOMUNIKACJA I PARTYCYPACJA SPOŁECZNA.....	67
WDRAŻANIE	67
MONITOROWANIE REALIZACJI PROJEKTÓW I OSIĄGANIA ZAKŁADANYCH CELÓW MIKROPROGRAMU	68
SYSTEM AKTUALIZACJI MIKROPROGRAMU	69
KOMUNIKACJA I PARTYCYPACJA SPOŁECZNA	70
9. ZAKOŃCZENIE.....	71
SPIS TABEL	72
ZAŁĄCZNIKI.....	73

1. Wstęp

Rewitalizacja definiowana jest jako proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych dzielnicach miasta, który przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców, stanu środowiska naturalnego i kulturowego, przywrócenia ładu przestrzennego, ożywienia gospodarczego, a także odbudowy więzi społecznych. Przejawami procesu degradacji społeczno-gospodarczej obszarów miast jest postępująca dekapitalizacja zabudowy miejskiej i przestrzeni urbanistycznej, niszczenie obiektów o wartościach kulturowych, ograniczanie działalności gospodarczej, niski poziom przedsiębiorczości, wynikający z niskiej mobilności zawodowej mieszkańców oraz zagrożenie przestępczością.

Zadaniem rewitalizacji dzielnicy Praga Północ i m.st. Warszawy jest poprawa funkcjonalna i estetyczna przestrzeni miejskiej, a tym samym wykreowanie miejsca interesującego do zamieszkania i spędzania wolnego czasu oraz stworzenie mechanizmu zachęt do inwestowania w nowe i istniejące obiekty na obszarze rewitalizowanym. Zakłada się, że w dłuższej perspektywie rewitalizacja części dzielnicy przyczyni się do dyfuzji zainicjowanych procesów na tereny przyległe. Ponadto, rewitalizacja ma na celu podniesienie standardu życia najuboższych mieszkańców w wyniku poprawy ich warunków mieszkaniowych i dostępu do infrastruktury, w tym poszerzenia oferty mieszkaniowej adresowanej do osób o różnym stopniu zamożności, osób niepełnosprawnych i w starszym wieku, tzw. „prewencji” socjalnej, zabezpieczającej przed degradacją osób i grup zagrożonych marginalizacją lub wykluczeniem oraz „naprawy” tj. powrót osób i grup bezrobotnych na rynek pracy.

Mikroprogram Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ m. st. Warszawy tworzy się w celu ukierunkowania opisanych powyżej przemian. Jest on kompleksowym dokumentem przeciwdziałania degradacji wyznaczonego obszaru dzielnicy oraz zapobiegania marginalizacji określonych grup społecznych. Ma na celu ustalenie długofalowych działań na przyszłość poprzez wskazanie zadań inwestycyjnych i skorelowanie ich z polityką regionalną oraz osadzenie w ich realiach finansowych. Zapisane w Mikroprogramie projekty dotyczą zmiany funkcji wykorzystania terenu, rozbudowy i modernizacji infrastruktury lokalnej oraz infrastruktury kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej. Zakłada się, że przewidziane do realizacji projekty wpłyną bezpośrednio na zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru objętego Mikroprogramem Rewitalizacji oraz stworzą warunki do wzrostu zatrudnienia i rozbudowy infrastruktury turystycznej.

Prace nad opracowaniem Mikroprogramu Rewitalizacji prowadzone były w ramach trzech etapów: przygotowania, diagnozowania i projektowania. W ramach etapu przygotowania, w Urzędzie Dzielnicy Praga Północ w 2004 roku został powołany Zespół złożony z pracowników merytorycznych wydziałów. Zadaniem zespołu było, w oparciu o dostępne dane, wskazanie obszaru, który z uwagi na istniejącą sytuację kryzysową należałoby objąć programem rewitalizacji. Zespół ten opracował Założenia do projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ, które zostały poddane konsultacjom społecznym w grudniu 2004 roku. Przedstawiono wówczas propozycje projektowe oraz granice obszaru, który zdaniem Zespołu powinien być poddany procesom rewitalizacji w pierwszej kolejności. Zostały

one przyjęte do realizacji w ramach Lokalnego Uproszczonego Programu Rewitalizacji m. st. Warszawy na lata 2005 – 2013, uchwalonego przez Radę m. st. Warszawy w styczniu 2005 r., aktualizowanego następnie w maju i październiku 2005 r. na poziomie operacyjnym. Zarządzeniem Prezydenta m.st. Warszawy, został powołany w październiku 2005 roku na poziomie m.st. Warszawy Komitet Monitorujący oraz Pełnomocnik ds. rewitalizacji, a w dzielnicy Praga Północ – dzielnicowy koordynator ds. rewitalizacji, któremu powierzono bieżące monitorowanie wdrażanego Programu oraz przedstawianie propozycji aktualizacji programu poprzez uzupełnienie o nowe projekty bądź modyfikację projektów już ujętych w programie, zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez Komitet Monitorujący. Zostały zebrane też dodatkowe dane umożliwiające przeprowadzenie diagnozy i wyznaczenie kierunków dalszych działań. W ramach etapu diagnozowania przeprowadzona została wieloczynnikowa analiza faktograficzna oraz jakościowa aktualnej sytuacji demograficznej, społecznej i gospodarczej Dzielnicy Praga Północ, pozwalająca na wyciągnięcie wniosków, ułatwiających wskazanie najważniejszych dla dzielnicy obszarów problemowych. Analiza została przeprowadzona dla trzech obszarów funkcjonalnych: przestrzennego, gospodarczego oraz społecznego. W ramach etapu projektowania zebrano formularze projektów związanych z rewitalizacją Dzielnicy Praga Północ, a następnie przeprowadzono ich analizę i hierarchizację.

Mikroprogram Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ jest dokumentem planistycznym, określającym cele i programy działań na lata 2005-2013, przy założeniu, że ma on charakter „otwarty” i będzie na bieżąco aktualizowany. Dokument stanowi załącznik do Lokalnego Programu Rewitalizacji m.st. Warszawy na lata 2005-2013.

2. Charakterystyka sytuacji społeczno - gospodarczej dzielnicy

Zagospodarowanie przestrzenne

Praga Północ to jedna z najstarszych dzielnic Warszawy. Usytuowana na prawym brzegu Wisły dzielnica, prawa miejskie uzyskała w 1648 r. W 1794 r., wraz z sąsiednimi miastami, jako tzw. VII cyrkuł miejski, została włączona do Warszawy. Okres do XIX wieku naznaczony był na przemian zniszczeniami i odbudową. Dopiero II połowa XIX wieku to początek intensywnego rozwoju dzielnicy. Wybudowano stały, żelazny most przez Wisłę oraz dworce kolejowe. Od mostu do dworca Petersburskiego wytyczono szeroką ulicę Aleksandrowską (obecna al. Solidarności) wraz z przedzielającym ją placem (dzisiejszy pl. Weteranów 1863 roku). Na terenach przylegających do Wisły założono park miejski. Na prośbę ludności prawosławnej, zamieszkującej praską część miasta, w 1869 r. wybudowano Cerkiew Metropolitalną p.w. św. równej Apostołom Marii Magdaleny. Po kilkunastu latach w jej sąsiedztwie powstał kościół parafialny św. Floriana (1888-1891). Rozwinęło się budownictwo. Pod koniec XIX wieku w miejscu dawnych domów drewnianych, spalonych podczas wielkiego pożaru Pragi, powstały nowe, murowane w zwartej zabudowie kamienice. Po I wojnie światowej zniszczona dzielnica wymagała odbudowy. Początek XX wieku był dla Pragi okresem największego rozkwitu. Wówczas to zmodernizowano wiele ulic, rozbudowano sieć elektryczną, gazową, wodociągową i kanalizację, zwiększono liczbę linii tramwajowych i wzniesiono nowe budynki użyteczności publicznej. Pod koniec lat dwudziestych XX wieku Praga stała się, obok Woli, najbardziej uprzemysłowioną częścią stolicy. W efekcie, zaludnienie rośnie niemal dwukrotnie szybciej niż w Warszawie lewobrzeżnej. Coraz intensywniej rozbudowywano tereny

zielone. W dwudziestoleciu międzywojennym, obok licznych inwestycji, otwarto m.in. najnowocześniejszy w Europie miejski ogród zoologiczny, który łącznie z Parkiem Praskim do dziś stanowi główne tereny rekreacyjne mieszkańców dzielnicy. Zniszczenia II wojny światowej dotknęły Pragę w dużo mniejszym stopniu niż lewobrzeżne dzielnice Warszawy. Dzięki temu życie w dzielnicy szybko się odradzało (uruchamiano dworce, urzędy, sklepy i targowiska, szpitale, biblioteki oraz pierwsze kino i teatr). Praga stała się dzielnicą przemysłową, głównym ośrodkiem produkcyjnym Warszawy. Wtedy też nastąpił podział na dwie dzielnice: Pragę Północ i Pragę Południe. W okresie PRL charakter prawobrzeżnej Warszawy zdominował przemysł. Rozbudowie przemysłu towarzyszyło budownictwo mieszkaniowe. W latach 50-tych wybudowano dwa osiedla: Pragę I i II, w latach 70-tych i 80-tych blokowiska na Szmulowiźnie, częściowo burzące harmonijny, zwarty układ urbanistyczny zabudowy mieszkaniowej z początku XX wieku. Praga, jako jedna z nielicznych dzielnic Warszawy, zachowała swój naturalny historyczny rodowód. Dzielnica jest rzadkim w Warszawie obszarem starej substancji miejskiej. Swoją niepowtarzalną aurę autentyczności zawdzięcza istnieniu wiekowych kamienic, przepięknych kościołów, a także zachowanym uliczkom brukowanym.

Praga staje się ulubioną dzielnicą artystów. Stare, praskie kamienice i opuszczone mury fabryk zyskują nowy artystyczny wymiar. Powstają w nich galerie, centra sztuki, a także pracownie autorskie. Niektóre z zabytkowych obiektów przemysłowych zyskują nowe, naukowe i kulturalne, funkcje. Konsekwencją bogatej historii dzielnicy jest występowanie wielu architektonicznych ważnych, z architektonicznego punktu widzenia, obiektów. Do najważniejszych zabytków dzielnicy Praga Północ należą: Kościół Matki Boskiej Loretańskiej, Komora wodna, Bazylika Najświętszego Serca Jezusowego, Metropolitana Cerkiew Prawosławna p.w. św. Marii Magdaleny, Katedra św. Michała Archanioła i św. Floriana Męczennika, Gmach Kolejowy, Zabudowania Warszawskiej Wytwórni Wódek „Koneser” i Zespół Budynków Koszarowych. Strefą ochrony konserwatorskiej jest objęta znaczna część obszaru Pragi Północ. W granicach strefy ochrony znajdują się: tereny Ogrodu Zoologicznego i Parku Praskiego, teren osiedla Kameralna wraz z budynkiem cerkwi, tereny Starej Pragi, obszar Szmulowizny oraz rejon Nowej Pragi. Niestety, mimo objęcia prawną ochroną tak znacznego obszaru – przez wiele lat nie podejmowano żadnych działań w celu należytego zachowania i zabezpieczenia obiektów dziedzictwa kulturowego. Obiekty te są w stanie katastrofalnym. Fakt ten miał istotne znaczenie przy wyznaczaniu granicy obszaru przeznaczonego do rewitalizacji.

Na terenie dzielnicy Praga Północ dotychczas nie zostały uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Ich brak utrudnia możliwości inwestowania i odnowy miasta. Stąd też punktem odniesienia w kwestii planistycznej może być jedynie projekt Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego m.st. Warszawy, który został poddany konsultacjom społecznym.

Uwarunkowania ochrony środowiska w dzielnicy Praga Północ

Sieć hydrograficzną dzielnicy stanowią wody powierzchniowe (rzeka Wisła oraz nieliczne zbiorniki wodne) i podziemne (woda oligoceńska z 5 ujęć). Praga Północ zaliczana jest do najmniejszych dzielnic Warszawy. Jej obszar obejmuje powierzchnię 1 142 ha (2,2% powierzchni miasta Warszawy). Strukturę użytkowania gruntów w dzielnicy przedstawiają tabele 1 i 2.

Tabela 1. Struktura użytkowania gruntów w dzielnicy Praga Północ (stan na dzień 1.01.2003r.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Struktura w %
Grunty ogółem, w tym	1 142	100,0
Użytki rolne, w tym	39	3,4
grunty orne	39	3,4
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	1	0,1
Grunty zabudowane i zurbanizowane, w tym:	904	79,2
tereny mieszkaniowe	126	11,0
tereny przemysłowe	167	14,6
inne tereny zabudowane	190	16,6
zurbanizowane tereny niezabudowane	54	4,7
Tereny komunikacyjne, w tym	346	30,3
tereny pod drogi	187	16,4
tereny kolejowe i inne tereny komunikacyjne	159	13,9
tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	21	1,8
Grunty pod wodami	153	13,4
Tereny pozostałe	45	3,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Główny Urząd Statystyczny.

Tabela 2. Struktura użytkowania gruntów w części dzielnicy Praga Północ o charakterze mieszkaniowym (stan na dzień 31.12.2005 r.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Struktura w %
Grunty ogółem, w tym	670	100,00
tereny mieszkaniowe	122	18,21
tereny przemysłowe i inne zabudowane	101	15,07
tereny pod drogami	138	20,60
tereny zieleni	100	14,93
grunty pod wodami	90	13,43
tereny pozostałe	119	17,76

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rejestru ewidencji gruntów i budynków.

W strukturze użytkowania gruntów przeważają tereny zabudowane i zurbanizowane. Dużą część obszaru, ponad 30 %, zajmują tereny komunikacyjne, zajęte pod drogi i trakcje kolejowe.

Z uwagi na realizowane funkcje wyraźnie zaznacza się podział dzielnicy na dwa obszary. Pierwszy, z przeważającą funkcją przemysłową, położony na północ od ulicy Starzyńskiego, zajmuje powierzchnię 472 ha (41,4 %). Zamieszkiwany jedynie przez 1,6 % mieszkańców dzielnicy, charakteryzuje się on nieliczną zabudową

mieszkalną. Przez wiele lat obszar ten stanowił rezerwę pod rozbudowę przemysłu (głównie w branży motoryzacyjnej). Obecnie w ramach Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania m.st. Warszawy przewiduje się zmianę dotychczasowych funkcji tego obszaru ze strefy przemysłowej na strefę usług II i III stopnia z dopuszczeniem funkcji mieszkaniowej. Drugi obszar dzielnicy, o powierzchni 670 ha (58,6 %), na południe od ulicy Starzyńskiego, do granicy z dzielnicą Targówek i Praga Południe, ma charakter zdecydowanie mieszkaniowy (96,8% powierzchni terenów mieszkaniowych dzielnicy znajduje się właśnie na tym obszarze). Zamieszkuje go 98,4 % mieszkańców dzielnicy (wg stanu na dzień 31.12.2005 r.). Zlokalizowana jest tutaj większość budynków użyteczności publicznej: szkoły, szpitale, ośrodki zdrowia, obiekty o charakterze kulturalnym, sportowym, rekreacyjnym, punkty handlowe i usługowe. Obszar pełni również znaczącą funkcję komunikacyjną, zarówno dla mieszkańców wszystkich dzielnic prawobrzeżnej Warszawy, jak i okolicznych gmin.

Tereny zielone Pragi Północ zajmują obszar około 71 ha. Obejmują one parki, skwery, tereny spacerowo – wypoczynkowe oraz zieleńce, w tym dorzecze Wisły. Strukturę terenów zielonych prezentuje tabela 3.

Tabela 3. Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej w Pradze Północ (stan na dzień 31.12.2003 r.)

Wyszczególnienie	Obiekty	Powierzchnia w ha
Tereny zieleni ogólnodostępnej ogółem	32	71,3
Parki spacerowo - wypoczynkowe	3	58,9
Zieleńce, w tym	29	12,4
w gestii samorządu miasta	28	11,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Główny Urząd Statystyczny.

Wg stanu na koniec 2003 r. w strukturze terenów zieleni miejskiej przeważały obszary parków spacerowo–wypoczynkowych. Do tych mających dużą wartość przyrodniczą i krajobrazową należą:

- **Miejski Ogród Zoologiczny** (ul. Ratuszowa 1/3) - o pow. 32 ha – utworzony jako oficjalny ogród miejski w 1927 r. na gruntach wydzielonych z Parku Zygmuntowskiego (obecnie Praskiego), czynny codziennie od godz. 9.00 do 19.00, korzystanie z niego jest odpłatne;
- **Park Praski** - utworzony w latach 1865-1871. Wraz z terenem Miejskiego Ogrodu Zoologicznego stanowi zwarty kompleks zieleni miejskiej. W zasobach drzewostanu występują: topola, klon, lipa, jesion, robinia. Szacunkowy wiek drzew wynosi od 60 do 130 lat. Park zajmuje powierzchnię 18,54ha;
- **Park na Szmulowiznie** - teren o charakterze parkowym, pełniący funkcje rekreacyjno–wypoczynkowe. Cenny w lokalnym środowisku przyrodniczym, ze względu na zasoby drzew: klon, topola, lipa, dąb, jesion, jarząb, modrzew. Szacunkowy wiek drzewostanu wynosi od 25 do 60 lat. Park zajmuje obszar około 1,75 ha;

- **Zieleniec przy ul. Siedleckiej** - pełniący funkcje rekreacyjno – wypoczynkowe. Cenny w lokalnym środowisku przyrodniczym, ze względu na zasoby drzew: klon, topola, lipa, jesion, wiąz. Szacunkowy wiek drzewostanu wynosi od 25 do 50 lat. Zieleniec zajmuje obszar około 0,5 ha.

Ponadto, wartości przyrodniczo-rekreacyjne ma: nadwiślański pas zieleni wchodzący w skład Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu wraz ze starorzeczem Wisły. Bogactwo i różnorodność flory i fauny występującej wzdłuż praskiego brzegu Wisły stanowi walor przyrodniczy dzielnicy. Warunki przyrodnicze stworzyły niszę ekologiczną dla ptaków z rodziny krukowatych (srok, gawronów, wron, sójek) oraz przedstawicieli innych grup systematycznych: mew, sikor modrych, sikor bogatek, wróbli, dzięciołów, pliszek, pleszek, sów, rudzików, kosów, szpaków, kwiczołów, a także czapli i zimorodków. W Porcie Praskim występuje bóbr. Drzewostan Pragi Północ stanowią głównie: klony srebrzyste, platany, topole, jarząby, robinie akacjowe, dęby, kasztanowce, wiązy. Dęby liczą ponad 150 lat. Wiek niektórych topoli oblicza się na 150-200 lat. Zanieczyszczenia powietrza na terenie Pragi Północ pochodzą głównie ze źródeł przemysłowych, energetycznych i technologicznych. Zasadnicze znaczenie dla dzielnicy ma emisja zanieczyszczeń gazowych, w tym rosnące ilości tlenków azotu oraz tlenków węgla. Z uwagi na dość jednoznaczne oddzielenie funkcji przemysłowych od mieszkaniowych, dla mieszkańców Pragi Północ najbardziej uciążliwy jest hałas generowany przez duży ruch komunikacyjny, w tym pojazdy transportu ciężkiego (samochody ciężarowe, „tiry”, autobusy). Hałas przemysłowy ma znikome znaczenie.

Własność gruntów i budynków

Strukturę własności gruntów w dzielnicy przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Struktura własnościowa gruntów w Pradze Północ (stan na dzień 31.12.2005 r.)

Właściciel	Powierzchnia w ha
Grunty ogółem, w tym:	1 142
m. st. Warszawa	288
Skarbu Państwa	330
oddane w trwały zarząd	41
we władaniu PKP	32
spółdzielni mieszkaniowych	32
innych osób prawnych	79
osób fizycznych	18
wspólnot mieszkaniowych, inne	322

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rejestru ewidencji gruntów i budynków.

Głównym właścicielem gruntów w dzielnicy (ponad 50%) jest m.st. Warszawa oraz Skarb Państwa. Pozostałe grunty należą do osób prawnych i fizycznych, przy czym do osób fizycznych należy zaledwie 1,5% gruntów.

Infrastruktura techniczna

Mieszkańców Pragi Północ zaopatrują w wodę Zakłady Wodociągu Praskiego oraz Wodociągu Północnego. Systemem kanalizacyjnym objęte są wszystkie budynki dzielnicy, obsługiwane przez jeden z trzech niezależnych od siebie podsystemów. Ścieki spływają do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków „Czajka”. Dane na temat dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej prezentuje tabela 5.

Tabela 5. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej na terenie Pragi Północ

Wyszczególnienie	2003	2004
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	73 249	73 053
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	70 051	70 027

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2003 - 2004.

Na koniec 2004 r. dostęp do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej miało odpowiednio 97,9% i 93,8 % mieszkańców dzielnicy.

Na terenie dzielnicy dystrybucją energii cieplnej zajmuje się Stołeczne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. Głównym nośnikiem ciepła jest woda sieciowa. Zapotrzebowanie na energię ciepłą w wysokości 6,7% całkowitego zapotrzebowania na ciepło zostało pokryte w 92,4% z miejskiego systemu ciepłowniczego. W zakresie odbioru/zbierania i transportu odpadów komunalnych powstających na terenie miasta Warszawy, w tym dzielnicy Praga Północ, działalność prowadzi 158 podmiotów. Na terenie Pragi Północ systematycznie wzrasta produkcja odpadów przemysłowych, w tym niebezpiecznych. Niepokojącym zjawiskiem jest spadek odpadów unieszkodliwionych. Na terenie dzielnicy nie ma składowisk odpadów oraz ich spalarni. Najbliższa spalarnia znajduje się w sąsiedniej dzielnicy Targówek.

Praga Północ posiada dobrze rozwiniętą sieć komunikacyjną. Obejmuje ona główne trasy komunikacyjne w kierunku wschód – zachód do centrum Warszawy. Dwa dworce kolejowe, obsługują zarówno ruch podmiejski, jak i krajowy oraz międzynarodowy. Obszar pełni funkcję komunikacyjną zarówno dla mieszkańców wszystkich dzielnic prawobrzeżnej Warszawy, jak i okolicznych gmin. Niestety dotychczas nie zostały zrealizowane inwestycje ogólnomiejskie – zewnętrzna i śródmiejska obwodnica Warszawy, stąd główne i zbiorcze ulice Pragi Północ są cały czas zakorkowane. Znaczną uciążliwość jest też droga tranzytowa przez Warszawę dla tirów, która została wyznaczona na obszarze dzielnicy Praga Północ. Obszar dzielnicy cechuje dość duża liczba linii komunikacji miejskiej, zarówno tramwajowej, jak i autobusowej umożliwiające przemieszczanie się we wszystkie rejony Warszawy. W planach jest wybudowanie drugiej linii metra, która połączy Pragę ze Śródmieściem i Wola.

Praga Północ to dzielnica o charakterze mieszkaniowo–przemysłowym, przy czym funkcja mieszkaniowa skoncentrowana jest w jej części południowej. Podstawowe informacje dotyczące zasobów mieszkaniowych zlokalizowanych na terenie Pragi Północ, tj. liczby mieszkań, izb, powierzchni użytkowej, a także ich struktury własnościowej, prezentuje tabela 6 (należy podkreślić, że dane statystyczne

zawierające opis zasobów mieszkaniowych odnoszących się do obszaru całej Pragi Północ, w rzeczywistości dotyczą obszaru dzielnicy położonego na południe od ul. Starzyńskiego). Wg stanu na koniec 2003 r. większość mieszkań w dzielnicy była własnością gminy (39,6%), w dalszej kolejności osób fizycznych (30,1%) i spółdzielni mieszkaniowych (21,1%). Znaczny odsetek mieszkań (7,9%) był w posiadaniu zakładów pracy. Niewiele mieszkań (0,6%) należało do budownictwa społecznego czynszowego.

Tabela 6. Podstawowe informacje charakteryzujące zasoby mieszkaniowe Pragi Północ (stan na dzień 31.12.2003 r.)

Właściciel	Liczba		Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	Przeciętna liczba izb w mieszkaniu	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w m ²
	mieszkań	izb			
Ogółem, w tym własność	31 476	83 500	1.389,9	2,65	44,2
gminna	12 472	31 395	543,0	2,52	43,5
spółdzielni mieszkaniowych	6 651	21 517	327,9	3,24	49,3
zakładów pracy	2 501	5 670	99,5	2,27	39,8
budownictwa społecznego czynszowego	201	514	10,9	5,56	54,4
osób fizycznych	9 486	23 945	401,4	2,52	42,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Panorama dzielnic Warszawy 2003 r., GUS.

Pod względem powierzchni użytkowej przeważały lokale małe, o powierzchni średnio 50 m², mające 3,24 izby. Największe mieszkania były własnością budownictwa społecznego czynszowego.

Wyposażenie zasobów mieszkaniowych Pragi Północ w instalacje w podziale na budynki mieszkalne i mieszkania przedstawiają odpowiednio tabele 7 oraz 8.

Tabela 7. Wyposażenie w instalacje budynków mieszkalnych na Pradze Północ w 2003 roku

Wyszczególnienie	Liczba budynków
Liczba budynków ogółem, w tym wyposażonych w:	831
wodociąg	830
kanalizacja	830
gaz z sieci	662
centralne ogrzewanie	355

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Panorama dzielnic Warszawy 2003 r., GUS.

Tabela 8. Struktura mieszkań Pragi Północ pod względem wyposażenia w instalacje w porównaniu ze średnią dla m. st. Warszawy w 2003 roku

Rodzaj instalacji	Liczba mieszkań	Wskaźnik % ogółu mieszkań na Pradze Północ wyposażonych w instalacje	Wskaźnik % ogółu mieszkań w Warszawie wyposażonych w instalacje
Mieszkania ogółem, w tym wyposażone w	31 476	100,0	100,0
wodociąg	31 168	99,0	99,3
ustęp spłukiwany	29 448	93,6	98,2
łazienkę	24 857	79,0	96,0
gaz sieciowy	26 590	84,5	89,6
centralne ogrzewanie	21 116	67,1	93,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Panorama dzielnic Warszawy 2003 r., GUS.

Prawie wszystkie budynki zlokalizowane na terenie dzielnicy były na koniec 2003 r. wyposażone w wodociąg oraz kanalizację (99,9%). Niecałe 80% budynków posiadało gaz z sieci, a centralne ogrzewanie było doprowadzone do 42,7% budynków. W przypadku mieszkań, większość z nich posiadała wodociąg oraz ustęp spłukiwany. W tym zakresie zasób mieszkaniowy Pragi Północ nie odbiegał od średniej dla m.st. Warszawy. Gorzej wypadło porównanie mieszkań pod względem ich wyposażenia w łazienki, gaz sieciowy oraz centralne ogrzewanie. Największe dysproporcje dotyczyły wyposażenia w centralne ogrzewanie (różnica: 26,4 punkty procentowe) i łazienki (17,0 punktów procentowych). Średnio komfort mieszkań na Pradze Północ był niższy od średniej dla m.st. Warszawy o ponad 10 punktów procentowych.

Dane na temat wieku budynków mieszkalnych zlokalizowanych na Pradze Północ, wg stanu na koniec 2003 r., przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Budynki mieszkalne na Pradze Północ według wieku w 2003 roku

Wyszczególnienie	Liczba budynków
Budynki mieszkalne ogółem, w tym wybudowane	831
przed 1918 rokiem	220
1918 - 1944	312
1945 - 1970	193
1971 - 1978	27
1979 - 1988	29
1989 - 2002	48
w budowie	1
nie ustalono	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Panorama dzielnic Warszawy 2003 r., GUS.

Struktura wieku budynków mieszkalnych Pragi Północ na koniec 2003 r. nie była korzystna. Przeważały budynki wybudowane przed 1944 rokiem. Ponad 64% budynków mieszkalnych miało ponad 60 lat, jedynie 9,5% miało poniżej 30 lat. Zasoby mieszkaniowe dzielnicy należy ocenić jako technicznie zużyte.

Identyfikacja problemów w zakresie ochrony środowiska:

- zbyt mała ilość terenów zielonych i zadrzewionych,
- rosnący poziom emisji zanieczyszczeń gazowych do powietrza, głównie tlenków azotu i tlenków węgla,
- wysoki poziom hałasu komunikacyjnego w dzielnicy,
- rosnące zużycie energii cieplnej przez mieszkańców dzielnicy,
- rosnąca ilość odpadów przemysłowych, w tym niebezpiecznych oraz ograniczanie stopnia ich unieszkodliwiania.

Identyfikacja problemów w zakresie zasobów mieszkaniowych:

- dominacja starego, często zabytkowego budownictwa mieszkaniowego i jego techniczne zużycie,
- złe wyposażenie w instalacje techniczne budynków mieszkalnych,
- mała powierzchnia mieszkań,
- niski standard mieszkań,
- zły stan techniczny budynków.

Gospodarka

Liczbę i strukturę podmiotów gospodarczych wg sektorów własności na terenie Pragi Północ przedstawia tabela 10.

Tabela 10. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON na Pradze Północ w latach 2002 – 2004

Wyszczególnienie	2002	2003	2004
Podmioty gospodarcze ogółem, w tym	9 171	9 563	10 218
sektor publiczny	116	113	220
sektor prywatny	9 055	9 450	9 998
Wskaźnik przedsiębiorczości ¹	19,1	19,8	21,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2002 – 2004.

W analizowanym okresie liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Pragi Północ wzrosła z poziomu 9,1 tysięcy do ponad 10,2 tysięcy (wzrost o 11,4%). Zdecydowaną większość – średnio 98% ogólnej liczby podmiotów - stanowiły te z sektora prywatnego, choć ich dynamika wzrostu była niższa (10,4%)

¹ Wskaźnik przedsiębiorczości - relacja liczby podmiotów gospodarczych ogółem do 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym.

w porównaniu do podmiotów z sektora publicznego (wzrost o 89,6%). Wskaźnik przedsiębiorczości kształtował się na dość wysokim poziomie i w analizowanym okresie wzrósł on z poziomu 19% do 21%. Odbiega on jednak znacznie od wskaźnika obliczonego dla całego m. st. Warszawy (25,9% w 2004 r.).

Strukturę podmiotów gospodarczych w podziale na sektory obrazują tabele 11 i 12.

Tabela 11. Struktura podmiotów gospodarczych sektora publicznego na Pradze Północ w latach 2002 – 2004

Wyszczególnienie	2002		2003		2004	
	liczba	udział w %	liczba	udział w %	liczba	udział w %
Podmioty sektora publicznego ogółem, w tym	116	100,0	113	100,0	220	100,0
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	62	53,4	60	53,1	95	43,2
przedsiębiorstwa państwowe	9	7,8	8	7,1	7	3,2
spółki handlowe	18	15,5	18	15,9	20	9,1
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	2	1,7	2	1,8	2	0,9
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	1	0,9	1	0,9	1	0,5
inne	24	20,7	24	21,2	95	43,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2002 – 2004.

Tabela 12. Struktura podmiotów gospodarczych sektora prywatnego na Pradze Północ w latach 2002 – 2004

Wyszczególnienie	2002		2003		2004	
	liczba	udział w %	liczba	udział w %	liczba	udział w %
Podmioty sektora prywatnego ogółem, w tym	9 055	100,0	9 450	100,0	9 998	100,0
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	6 576	72,6	6 856	72,6	7 146	71,5
spółki handlowe	1 019	11,3	1 106	11,7	1 197	12,0
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	277	3,1	298	3,2	318	3,2
spółdzielnie mieszkaniowe	53	0,6	54	0,6	50	0,5
fundacje	57	0,6	61	0,6	66	0,7
stowarzyszenia i organizacje społeczne	104	1,1	113	1,2	126	1,3
inne	969	10,7	962	10,2	1 095	11,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2002 – 2004.

W strukturze podmiotów sektora publicznego większość stanowiły państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego. One też zanotowały w analizowanym okresie najwyższą dynamikę wzrostu (53,2%). Dość mały udział w ogólnej liczbie podmiotów miały przedsiębiorstwa państwowe, wykazując zgodną z polityką państwa tendencję spadkową, z poziomu 7,7% (w 2002 r.) do poziomu 3,1% (w 2004 r.). W strukturze podmiotów sektora prywatnego dominujący udział w badanym okresie miały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - średnio 71%. Warto podkreślić, że jest to nieznaczny, ale wpływający na udział w strukturze, trwały wzrost liczby spółek prawa handlowego i spółek prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego (z poziomu 14,4% do 15,2%). Najmniejszy udział w strukturze podmiotów gospodarczych sektora prywatnego miały spółdzielnie mieszkaniowe oraz fundacje.

Jak pokazuje tabela 13, w strukturze podmiotów gospodarczych wg PKD w badanym okresie największy udział miały te zajmujące się handlem i naprawą (33,4% na koniec 2004 r.), obsługą nieruchomości (18,1% na koniec 2004 r.), transportem, gospodarką magazynową i łącznością (10,6% na koniec 2004 r.). Spośród dominujących sektorów najwyższą dynamikę wykazały następujące sekcje: obsługa nieruchomości (wzrost o 19,1%), handel i naprawa (wzrost o 6,8%), transport, gospodarka magazynowa i łączność (wzrost o 6,7%) i budownictwo (wzrost o 5,7%).

Tabela 13. Liczba podmiotów gospodarczych na Pradze Północ wg sekcji PKD

Wyszczególnienie	2002		2003		2004	
	ogółem	sektor prywatny	ogółem	sektor prywatny	ogółem	sektor prywatny
Ogółem, w tym	9 171	9 055	9 563	9 450	10 218	9 998
rolnictwo, leśnictwo i łowiectwo	20	20	28	28	31	31
górnictwo	2	2	2	2	2	2
przetwórstwo przemysłowe	890	883	899	893	918	912
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	2	2	2	2	2	2
budownictwo	959	955	995	992	1 018	1 014
handel, naprawa	3 130	3 126	3 245	3 241	3 347	3 345
hotele i restauracje	227	226	238	237	262	261
transport, gospodarka magazynowa, łączność	1 000	995	1 016	1 011	1 072	1 067
pośrednictwo finansowe	358	358	382	381	409	407
obsługa nieruchomości	1 523	1 498	1 640	1 614	1 915	1 815
administracja publiczna, obrona narodowa, ubezpieczenia	7	1	6	1	6	0
edukacja	139	112	166	126	226	153
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	261	235	263	252	282	272
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, inna	653	642	681	670	728	717

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2002 – 2004.

Analiza struktury podmiotów gospodarczych wg PKD wskazuje na brak na obszarze Pragi Północ podmiotów zajmujących się usługami turystycznymi, co biorąc pod uwagę bardzo dobrą lokalizację pod względem odległości od centrum miasta, dobrze rozwiniętą komunikację, możliwość włączenia istniejących obiektów zabytkowych i dziedzictwa kulturowego do oferty turystycznej m.st. Warszawy powinno stanowić strategiczny kierunek rozwoju dzielnicy oraz przyczynić się do zwiększenia liczby miejsc pracy w tym właśnie sektorze gospodarki.

Dane dotyczące zatrudnienia w podziale na sektor prywatny i publiczny prezentuje tabela 14.

Tabela 14. Pracujący na terenie Pragi Północ w latach 2003 – 2004

Wyszczególnienie	2003		2004
	liczba	udział w %	
Pracujący ogółem, w tym	27 964	100,0	28 114
w sektorze prywatnym	10 660	38,1	b.d.
w sektorze publicznym	17 304	61,9	b.d.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2003 – 2004.

Liczba osób zatrudnionych na terenie Pragi Północ w latach 2003 – 2004 wzrosła nieznacznie. W strukturze osób pracujących przeważali zatrudnieni w sektorze publicznym (61,9% wszystkich pracujących). Na koniec 2003 r. współczynnik aktywności zawodowej mieszkańców Pragi Północ liczony udziałem osób pracujących do liczby osób aktywnych zawodowo wynosił 57% i był tylko nieznacznie niższy (o 0,6%) od współczynnika obliczonego dla całego m.st. Warszawy. Wskaźnik zatrudnienia liczony jako udział osób pracujących w ogólnej liczbie mieszkańców Pragi Północ powyżej 15 roku życia, wyniósł na koniec 2003 r. 45,4% i był wyraźnie niższy w porównaniu z tym samym wskaźnikiem liczonym dla Warszawy (49,8%). Strukturę pracujących ze względu na płeć prezentuje tabela 15.

Tabela 15. Pracujący według płci na terenie Pragi Północ w latach 2003 – 2004

Wyszczególnienie	2003		2004	
	liczba	udział w %	liczba	udział w %
Pracujący ogółem, w tym	27 964	100,0	28 114	100,0
mężczyźni	14 811	53,0	15 202	54,1
kobiety	13 153	47,0	12 912	45,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2003 – 2004.

Analizując dane z tabeli 15 widać, że wśród pracujących większą grupę stanowią mężczyźni (54,1% ogółu pracujących na koniec 2004 r.). Liczba kobiet pracujących w analizowanym okresie spadła z poziomu 47% do poziomu 45,9%.

Zatrudnienie na Pradze Północ według rodzaju działalności obrazuje tabela 16.

Tabela 16. Pracujący na Pradze Północ według rodzaju działalności w 2003 roku

Wyszczególnienie	Liczba pracujących	Udział w %
Pracujący ogółem, w tym w sektorze	27 964	100,0
przemysłowym	6 989	25,0
usługowym - usługi rynkowe	16 462	58,9
usługowym - usługi nierynkowe	4 513	16,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2003.

Na koniec 2003 r. 75% ogółu pracujących zatrudniona była w sektorze usługowym, w tym w przeważającej części w sektorze usług rynkowych. Do największych podmiotów gospodarczych należą: Fabryka Samochodów Osobowych S.A., Fabryka Obrabiarek Precyzyjnych AVIA S.A., Przedsiębiorstwo Inżynieryjno Produkcyjne i Handlowe OBRAM, DAEWOO-FSO MOTOR Sp. z o.o., AUTO-POLMOZBYT S.A., Fabryka Aparatury Rentgenowskiej i Urządzeń Medycznych FARUM S.A., Warszawska Wytwórnia Wódek „Koneser”, Przedsiębiorstwo Kolejowych Robót Elektryfikacyjnych S.A., Centralna Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych, Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej Poczta Polska, Telekomunikacja Polska S.A., Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych, PZ CUSSONS POLSKA S.A., Warszawska Fabryka Farb Graficznych, TESCO (Polska) Sp. z o.o., Instytut Transportu Samochodowego, Przemysłowy Instytut Motoryzacji, Instytut Badawczy Dróg i Mostów, INSTYTUT TELE I RADIOTECHNICZNY, Instytut Badań Biofarmaceutycznych i Klinicznych Sp. z o.o., Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego, Wyższa Szkoła Menedżerska Stowarzyszenia Inicjatyw Gospodarczych, Europejska Wyższa Szkoła Prawa i Administracji. Warto zauważyć, że powstałe w latach 90-tych wyższe szkoły niepubliczne najczęściej są zlokalizowane w pomieszczeniach dawnych fabryk i dziś zatrudniają niewiele mniej pracowników niż było zatrudnionych w dawnych zakładach produkcyjnych. Z drugiej strony dotychczas jeszcze istniejące zakłady produkcyjne przemysłu samochodowego znacznie ograniczyły liczbę pracowników zwłaszcza wśród osób zatrudnionych bezpośrednio przy produkcji. Spora część osób, które utraciły miejsca pracy wskutek redukcji zatrudnienia to mieszkańcy Pragi Północ.

Identyfikacja problemów w sferze gospodarczej zdefiniowanych dla dzielnicy Praga Północ:

- duże rozdrobnienie przedsiębiorców,
- przewaga małych podmiotów gospodarczych, które nie dysponują kapitałem na rozwój ani nie posiadają rezerw wystarczających na przetrwanie złej koniunktury gospodarczej, co sprzyja załamaniom na lokalnym rynku pracy i hamuje inwestycje,
- mała liczba podmiotów działających w branży turystycznej,
- niższy w porównaniu do średniej dla m.st. Warszawy wskaźnik zatrudnienia,

- niski wskaźnik zatrudnienia w sektorze podmiotów prywatnych,
- pogłębiająca się dysproporcja w strukturze zatrudnienia kobiet i mężczyzn, na niekorzyść kobiet.

Sfera społeczna

Liczbę oraz strukturę ludności Pragi Północ według płci prezentuje tabela 17.

Tabela 17. Ludność Pragi Północ w latach 2002 - 2004

Wyszczególnienie	2002	2003	2004
Ludność posiadająca stałe miejsce zameldowania, w tym:	75 812	75 036	74 633
kobiety	40 929	40 540	40 335
mężczyźni	34 883	34 496	34 298
Ludność posiadająca faktyczne miejsce zamieszkania, w tym:	74 949	74 364	74 124
kobiety	40 460	40 174	40 056
mężczyźni	34 489	34 190	34 068

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2002 – 2004.

W badanym okresie liczba ludności Pragi Północ oscylowała wokół 74 - 75 tys. osób i zgodnie z tendencjami krajowymi z roku na rok spadała (spadek wyniósł 1,5%). Z prognozy liczby ludności m.st. Warszawy i dzielnic, opracowanej w „Panoramie dzielnic Warszawy w 2003 roku”, wynika, że do 2030 r. liczba mieszkańców Pragi Północ może obniżyć się nawet do poziomu 61,8 tys. osób (spadek o 17,1%). W strukturze mieszkańców dzielnicy wg płci nieznacznie przeważały kobiety (54% na koniec 2004 r.). Wyższa dynamika spadku liczby mężczyzn w porównaniu do dynamiki spadku liczby kobiet, choć nieznaczna, wzmacniała proces feminizacji dzielnicy.

Dane dotyczące ruchu naturalnego i migracyjnego w dzielnicy prezentuje tabela 18.

Tabela 18. Ruch naturalny i migracyjny na Pradze Północ w latach 2002 – 2004

Wyszczególnienie	2002	2003	2004
Urodzenia żywe	610	552	541
Zgony ogółem, w tym	1 244	1 272	1 178
zgony niemowląt	5	4	4
Przyrost naturalny	-634	-720	-637
Zameldowania	851	791	911
Wymeldowania	552	589	535
Saldo migracji	299	202	376

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2002 – 2004.

Okres 2002–2004 charakteryzował się spadkiem (o 11,3%) liczby nowo urodzonych dzieci. Dużo wyższa liczba zgonów w porównaniu do urodzeń żywych spowodowała, że w badanym okresie przyrost naturalny był ujemny. W analizowanym okresie rosła liczba osób nowo zameldowanych (oddano do użytku nowo wybudowane

na Gołędzinowie mieszkania dla policjantów oraz zakończono budowę domów przez TBS), przy jednoczesnej niższej i pozostającej na dość stabilnym poziomie liczbie wymeldowań. Skutkiem tego było dodatnie saldo migracji, które wzrosło w analizowanym okresie o około 25,7%. Dodatnie saldo migracji łagodziło wysoki spadek liczby ludności w wyniku ujemnego przyrostu naturalnego.

Strukturę ludności Pragi Północ według wieku i płci pokazuje tabela 19.

Tabela 19. Ludność Pragi Północ według grup wiekowych i płci w latach 2002 – 2004

Ludność w wieku	2002			2003			2004		
	ogółem	w tym kobiet	udział w %	ogółem	w tym kobiet	udział w %	ogółem	w tym kobiet	udział w %
Razem	74 949	40 460	100,0	74 364	40 174	100,0	74 124	40 056	100,0
0 - 4	3 153	1 534	4,2	3 130	1 529	4,2	3 037	1 494	4,1
5 - 9	3 531	1 776	4,7	3 438	1 741	4,6	3 366	1 657	4,5
10 - 14	4 020	1 976	5,4	3 937	1 937	5,3	3 854	1 900	5,2
15 - 19	5 194	2 554	6,9	4 935	2 412	6,6	4 633	2 266	6,3
20 - 24	6 256	3 214	8,3	6 195	3 159	8,3	6 167	3 163	8,3
25 - 29	6 220	3 190	8,3	6 434	3 324	8,7	6 642	3 496	9,0
30 - 34	4 945	2 442	6,6	5 167	2 549	6,9	5 604	2 742	7,6
35 - 39	4 324	2 200	5,8	4 294	2 180	5,8	4 325	2 194	5,8
40 - 44	5 521	2 875	7,4	4 985	2 590	6,7	4 701	2 420	6,3
45 - 49	7 305	3 939	9,7	7 164	3 818	9,6	6 851	3 674	9,2
50 - 54	5 958	3 172	7,9	6 261	3 389	8,4	6 479	3 498	8,7
55 - 59	3 958	2 210	5,3	4 248	2 367	5,7	4 563	2 538	6,2
60 - 64	3 070	1 777	4,1	2 979	1 717	4,0	2 946	1 688	4,0
65 i więcej	11 494	7 601	15,3	11 197	7 462	15,1	10 956	7 326	14,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2002 – 2004.

W analizowanym okresie struktura wiekowa ludności Pragi Północ nie uległa zasadniczym zmianom. Około 50% ludności stanowiły osoby poniżej 40 roku życia. Mieszkańcy między 40-tym a 60-tym rokiem życia nie przekroczyli w badanym czasie 31% ogółu ludności. Najliczniejszą grupą wiekową była grupa osób powyżej 65 lat.

Strukturę, w podziale na ekonomiczne grupy wiekowe, prezentuje tabela 20.

Tabela 20. Liczba ludności Pragi Północ według ekonomicznych grup wiekowych w latach 2002 – 2004

Wyszczególnienie	2002		2003		2004	
	liczba	w tym kobiet	liczba	w tym kobiet	liczba	w tym kobiet
Ludność ogółem, w tym	74 949	40 460	74 364	40 174	74 124	40 056
w wieku przedprodukcyjnym	13 629	6 702	13 240	6 549	12 907	6 341
w wieku produkcyjnym	48 049	24 380	48 210	24 446	48 573	24 701
w wieku poprodukcyjnym	13 271	9 378	12 914	9 179	12 644	9 014
Wskaźnik obciążenia ekonomicznego ²	55,98	65,96	54,25	64,34	52,60	62,16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2002 – 2004.

² Wskaźnik obciążenia ekonomicznego oznacza liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Z powyższych danych wynika, że Praga Północ należy do dzielnic demograficznie młodych. W latach 2002 – 2004 dominującą grupą była ludność w wieku produkcyjnym, której udział w łącznej liczbie mieszkańców Pragi Północ oscylował na poziomie 65%. W strukturze osób w wieku poprodukcyjnym przeważały kobiety. W pozostałych grupach – rozkład był w miarę równomierny. Wskaźnik obciążenia ekonomicznego systematycznie obniża się.

Problemy edukacyjne

Wychowanie przedszkolne na terenie dzielnicy odbywa się w 14 przedszkolach, w tym jednym niepublicznym. Nauka na poziomie podstawowym realizowana jest w 5 szkołach, na poziomie ponadpodstawowym – odpowiednio w 5 gimnazjach i 1 gimnazjum dla dorosłych. Szkolnictwo średnie realizowane jest w 9 liceach ogólnokształcących i profilowanych, 3 liceach zawodowych i zasadniczych szkołach zawodowych oraz technikach i 2 liceach dla dorosłych. Szkolnictwo wyższe realizują 4 instytuty naukowe i uczelnie wyższe niepubliczne. Pomimo istniejących zasobów, poziom edukacyjny praskich dzieci i młodzieży należy do najniższych w Warszawie. Świadczą o tym dane z tabeli 21.

Tabela 21. Wyniki ze sprawdzianu wiedzy ze szkoły podstawowej, uzyskane przez dzieci z Pragi Północ w latach 2003 - 2005

Średnia ilość punktów uzyskanych przez	2003	2004	2005
dzieci zamieszkujące Pragę Północ	27,6	25,8	27,9
dzieci zamieszkujące Warszawę	30,2	29,4	32,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie raportu Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej.

W latach 2003 – 2005 średnia liczba punktów ze sprawdzianów wiedzy z zakresu szkoły podstawowej uzyskiwana przez dzieci praskie była niższa od średniej dla m.st. Warszawy średnio o 3,7 punktów. W kolejnych latach różnica ta wynosiła odpowiednio: 2,6; 3,6 i 5,0 punktów procentowych. Wyniki ze sprawdzianu wiedzy za rok 2005 (także w zakresie egzaminu gimnazjalnego), według raportu Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, plasowały dzielnicę Praga Północ na ostatnim miejscu wśród wszystkich dzielnic m.st. Warszawy. Pedagodzy szkolni oraz psychologowie zajmujący się problemami i potrzebami dzieci z rodzin marginalizowanych zauważają pogorszenie się sytuacji bytowej i edukacyjnej dzieci z dzielnicy Praga Północ. Szczególnie dotyczy to dzieci młodszych, w wieku przedszkolnym oraz nauczania początkowego (klasy I-IV). Cechuje je ubogie przygotowanie edukacyjne, intelektualne i emocjonalne. Tym samym zwiększa się prawdopodobieństwo występowania w przyszłości problemów wychowawczych. Stąd duże znaczenie przywiązuje się do realizowanych na terenie dzielnicy programów wychowawczo – profilaktycznych, adresowanych ściśle do tej grupy dzieci.

Grupy społeczne wymagające wsparcia

Przeprowadzone w listopadzie 2004 r. badania oraz dane z raportu Ośrodka Pomocy Społecznej Praga Północ (tabela 22) pozwalają jednoznacznie stwierdzić, iż największym i najbardziej powszechnym problemem dotyczącym mieszkańców dzielnicy jest ubóstwo i brak finansowych możliwości zabezpieczenia rodzinie podstawowych potrzeb życiowych. Na kolejnych miejscach znajdują się: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężkie i długotrwałe choroby oraz niewydolność wychowawcza

rodzin. Najczęstszą przyczyną niewydolności wychowawczej rodzin są różnego rodzaju patologie społeczne. Na koniec 2004 r. obszar dzielnicy zamieszkiwało aż 8 971 osób niepełnosprawnych (około 12% ogółu Prażan), w tym 6 740 osób posiadało odpowiednie orzeczenia lekarskie.

Tabela 22. Liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej na terenie Pragi Północ według przyczyn udzielenia świadczenia w 2005 roku

Powód przyznania świadczenia	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	Ogółem	udział w %	Ogółem	udział w %
ubóstwo	2 857	67,57	7 285	75,27
sieroctwo	4	0,09	12	0,12
bezdomność	38	0,90	50	0,52
potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym	89	2,11	311	3,21
wielodzietność	12	0,28	82	0,85
bezrobocie	1 341	31,72	3 091	31,94
niepełnosprawność	1 031	24,39	2 250	23,25
długotrwała lub ciężka choroba	746	17,64	1 690	17,46
bezzadność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym	735	17,38	2 336	24,14
rodziny niepełne	632	14,95	1 707	17,64
rodziny wielodzietne	103	2,44	629	6,50
przemoc w rodzinie	18	0,43	59	0,61
alkoholizm	567	13,41	1 057	10,92
narkomania	32	0,76	60	0,62
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	33	0,78	48	0,50
brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	6	0,14	16	0,17
zdarzenia losowe	9	0,21	19	0,20
sytuacja kryzysowa	20	0,47	57	0,59

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z raportu Ośrodka Pomocy Społecznej Praga Północ.

Strukturę rodzin objętych pomocą społeczną prezentuje tabela 23.

Tabela 23. Typy rodzin objętych pomocą społeczną według liczby osób w rodzinie w 2005 roku

Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	Ogółem	udział w %	Ogółem	udział w %
Razem	4 228	100,00	9 684	100,00
1	1 686	39,88	1 686	17,41
2	1 020	24,12	2 040	21,07
3	713	16,86	2 139	22,09
4	459	10,86	1 836	18,96
5	236	5,58	1 180	12,19
6 i więcej	114	2,70	803	8,29

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z raportu rocznego Ośrodka Pomocy Społecznej Praga Północ.

W 2005 r. z pomocy społecznej skorzystało 4 228 rodzin, czyli 9 684 osoby (prawie 14% ogółu społeczności dzielnicy). Z przedstawionych danych wynika, że najwięcej rodzin korzystających z pomocy społecznej to rodziny jedno- oraz dwuosobowe. Niewielki odsetek osób korzystających z pomocy w przypadku rodzin wielodzietnych nie oznacza, że rodziny z większą liczbą dzieci lepiej od innych radzą sobie w obecnej sytuacji gospodarczej, a jedynie fakt, iż tego typu rodzin jest mniej w całej populacji.

Liczna jest też grupa rodzin otrzymujących pomoc pieniężną w postaci dodatków mieszkaniowych. Z danych uzyskanych z Wydziału Zasobów Lokalowych dla Dzielnicy Praga Północ wynika, że w 2003 r., pomoc taką otrzymało 3 351; w 2004 r. - 3246; a w 2005 r. - 2831 rodzin. W 2005 roku pomocy tej odmówiono 188 rodzinom z uwagi na minimalne przekroczenie kryterium dochodowego. Szczególnie licznie z pomocy społecznej korzystają osoby zamieszkałe w rejonie ulic: Brzeskiej, Żąbkowskiej, Targowej, Białostockiej, Markowskiej oraz Tarchomińskiej. W rejonie tym różnego rodzaju wsparcie ze strony gminy otrzymuje ponad 30 % mieszkańców.

Głównymi podmiotami lokalnej polityki społecznej jest Ośrodek Pomocy Społecznej (OSP), jego filie i ośrodki wsparcia. Ważna jest także współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami działającymi na terenie dzielnicy. Najczęstsze formy pomocy udzielanej mieszkańcom Pragi Północ to, obok pomocy rzeczowej lub finansowej, świadczenie usług oraz bezpłatne poradnictwo rodzinne i psychologiczne. Spośród osób wymagających wsparcia ze strony pomocy społecznej najliczniejszą grupę stanowią osoby bezrobotne. Dane na ich temat prezentuje tabela 24.

Tabela 24. Bezrobotni zarejestrowani w dzielnicy Praga Północ (stan na dzień 30.09.2004 r.)

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych	W tym kobiet	
			Ogółem	udział w %
Wiek	15-17 lat	0	0	0,00
	18-24 lata	864	487	56,37
	25-34 lata	1 281	734	57,30
	35-44 lata	1 042	545	52,30
	45-54 lata	1 664	803	48,26
	55-59 lat	349	126	36,10
	60-64 lata	98	0	0,00
Wykształcenie	wyższe	268	150	55,97
	policealne i średnie zawodowe	1 129	655	58,02
	średnie ogólnokształcące	339	225	66,37
	zasadnicze zawodowe	1 349	577	42,77
	gimnazjum i poniżej	2 213	1 090	49,25
Bezrobotni ogółem, w tym:		5 298	2 703	51,02
niepełnosprawni		186	84	45,16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Warszawie.

Na koniec czerwca 2004 r. zarejestrowanych było 5 319 bezrobotnych, przy czym prawo do zasiłku przysługiwało jedynie 478 osobom. Wśród ogólnej grupy bezrobotnych, którzy pozostawali bez pracy przez okres ponad 2 lat było, aż 1594 osób, co stanowi blisko 30% ogółu bezrobotnych. Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Warszawie na koniec 2005 r. wynika, że liczba zarejestrowanych bezrobotnych uległa niewielkiemu zmniejszeniu i wynosi 4694 osób, w tym 463 osoby z prawem do zasiłku, natomiast w dalszym ciągu utrzymuje się duża liczba osób długotrwale bezrobotnych – 3052 (65%), w tym pozostających bez pracy ponad 2 lata było 1602 osoby (34% bezrobotnych). Wśród bezrobotnych wg wieku największy udział miały grupy wiekowe 45 – 54 oraz 25 – 44 lata. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych dominowały osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz zasadniczym zawodowym.

Ze względu na liczbę popełnianych przestępstw Praga Północ od wielu lat uznawana jest za rejon szczególnie niebezpieczny. Odpowiednie dane prezentuje tabela 25.

Tabela 25. Liczba przestępstw popełnianych na terenie Pragi Północ w latach 2000-2005

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Przestępstwa o charakterze kryminalnym	5 915	5 877	5 087	5 051	4 605	4 142
zabójstwa	6	7	9	4	5	13
rozboje	480	535	479	518	453	432
kradzieże mienia, w tym	2 140	1 753	1 409	1 696	1 508	1 330
kradzieże samochodów	657	561	361	328	292	284
bójki, pobicia	20	37	48	40	55	35
pozostałe	2 612	2 984	2 781	2 465	2 292	2048

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Rejonowej Policji w Warszawie.

Pomimo że liczba przestępstw kryminalnych dokonywanych na terenie dzielnicy w ostatnich latach nieznacznie spadła, nadal średnia ich liczba jest wysoka i przekracza o 36% średnią dla m.st. Warszawy. W analizowanym okresie dopiero w 2003 r. nastąpił zdecydowany spadek liczby popełnionych przestępstw o charakterze kryminalnym. Niepokojący jest utrzymujący się wysoki poziom liczby bójek i pobić (wzrost o 200%).

Liczbę przestępstw popełnianych przez osoby nieletnie prezentuje tabela 26.

Tabela 26. Liczba przestępstw popełnianych przez nieletnich na terenie Pragi Północ w latach 2000 – 2005

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Przestępstwa o charakterze kryminalnym popełniane przez nieletnich ogółem	310	376	450	231	246	245
zabójstwa	1	0	0	0	0	0
rozboje	23	27	17	20	29	24
kradzieże mienia, w tym	28	26	29	28	31	21
kradzieże samochodów	1	1	1	1	1	2
bójki, pobicia	8	28	27	24	23	15
pozostałe	249	294	376	158	162	184

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Rejonowej Policji w Warszawie.

Należy zauważyć, że w stosunku do lat ubiegłych znacznie zmniejszyła się liczba przestępstw popełnianych przy głównych ciągach komunikacyjnych (zwłaszcza zuchwałej kradzieży torebek). Jest to efektem zainstalowania systemu monitoringu (17 kamer w miejscach szczególnie niebezpiecznych). Niestety zwiększona liczba napadów i kradzieży ma miejsce na słabo oświetlonych terenach zieleńców i parków oraz w bramach i zaułkach podwórek starych kamienic i na klatkach schodowych.

Organizacje pozarządowe działające na terenie Pragi Północ

Działalność organizacji pozarządowych w znaczący sposób wpływa na rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Integruje ona lokalne społeczności oraz aktywizuje je do angażowania się w różne dziedziny życia wspólnoty. Dane dotyczące najważniejszych z nich zostały zestawione w tabeli 27.

Tabela 27. Wybrane organizacje pozarządowe działające na terenie Pragi Północ

Wyszczególnienie	Oświata, wychowanie, nauka	Pomoc społeczna, działalność charytatywna	Sport, rekreacja	Dzieci i młodzież
Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Loretańskiej	X			X
Caritas Diecezji Warszawsko - Praskiej		X		X
Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny KARAN		X		X
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	X			X
Zespół Ognisk Wychowawczych im. Kazimierza Lisieckiego „Dziadka”	X			X
Stowarzyszenie SERDUSZKO dla DZIECI				X
Stowarzyszenie dla Rodzin	X			X
Stowarzyszenie "Otwarte drzwi"		X		
Zgromadzenie Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim		X		
Salezjańska Organizacja Sportowa			X	
Uczniowski Klub Sportowy			X	
Parafialny Klub Sportowy "Praga"			X	
Polski Czerwony Krzyż		X		X

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze strony www.praga-pn.waw.pl.

Zakres oddziaływania tych organizacji jest bardzo szeroki. Wiele z nich zajmuje się działalnością o charakterze interdyscyplinarnym, zaspokajając jednocześnie zróżnicowane potrzeby np. oświatowe, kulturalne, rekreacyjne. Na szczególną uwagę zasługują stowarzyszenia i fundacje, których cele statutowe są związane z oddziaływaniem na osoby wymagające wsparcia, np. niepełnosprawnych, bezrobotnych.

Z drugiej strony bardzo ważna jest działalność organizacji oświatowych, kulturalnych, sportowych. Podmioty te, realizując swoje cele statutowe, stwarzają jednocześnie alternatywne możliwości spędzania wolnego czasu. Udział w zajęciach oferowanych przez organizacje sportowe umożliwia nieodpłatne korzystanie z obiektów sportowych, co jest szczególnie istotne w przypadku dzieci i młodzieży z rodzin ubogich.

Identyfikacja problemów w sferze społecznej

Do najważniejszych problemów w sferze społecznej należy zaliczyć:

- systematyczny spadek liczby mieszkańców Pragi Północ,
- wysoki, ujemny przyrost naturalny,
- postępujące starzenie się społeczeństwa,
- niski poziom edukacyjny, intelektualny i emocjonalny praskich dzieci i młodzieży,
- pogłębiające się różnice w poziomie wykształcenia między dziećmi i młodzieżą zamieszkującą Pragę Północ a pozostałymi dzielnicami m.st. Warszawy,
- wysoki poziom ubóstwa wśród mieszkańców Pragi Północ,
- problemy związane z niepełnosprawnością dużej części społeczeństwa dzielnicy,
- znaczny poziom przestępczości, również wśród osób nieletnich,
- wysoki udział osób młodych, między 25 a 44 rokiem życia, w ogólnej liczbie bezrobotnych,
- wysoki odsetek bezrobotnych o niskim poziomie wykształcenia,
- niewielki odsetek osób bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku,
- duży udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
1. Bardzo dobra lokalizacja dzielnicy: położenie w centralnej części Warszawy, na prawym brzegu Wisły;	1. Podział dzielnicy na dwa obszary: mieszkaniowy i przemysłowy, bardzo duża gęstość zaludnienia w części mieszkaniowej,
2. Niepowtarzalny charakter oraz bogata historia dzielnicy, liczne obiekty zabytkowe zlokalizowane na jej obszarze;	2. Zły stan obiektów zabytkowych;
3. Bardzo dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna, zarówno w obrębie dzielnicy, jak i z pozostałymi rejonami Warszawy;	3. Brak ładu przestrzennego i estetyki w przestrzeni publicznej;

4. Istnienie podstawowej infrastruktury technicznej;	4. Zły stan techniczny oraz nieodpowiednie wyposażenie substancji mieszkaniowej
5. Świadomość specyficznej odrębności kulturowej wśród mieszkańców Pragi Północ, tzw. „klimat praski”;	5. Negatywny wizerunek Pragi Północ wśród mieszkańców Warszawy
6. Istniejące tereny zieleni oraz bogactwo i różnorodność występującej flory i fauny;	6. Wysoki poziom hałasu komunikacyjnego oraz zanieczyszczenia powietrza w dzielnicy;
7. Rosnąca liczba prywatnych podmiotów gospodarczych działających na obszarze Pragi Północ oraz wzrost wskaźnika przedsiębiorczości jej mieszkańców;	7. Brak podmiotów mogących realizować usługi turystyczne, słabo rozwinięta baza wypoczynkowo – rekreacyjna, hotelowa, kulturalna,
8. System monitoringu na części terenu dzielnicy.	8. Nasilenie patologii społecznych, wysoki poziom bezrobocia i ubóstwa wśród mieszkańców dzielnicy;
	9. Najniższy w Warszawie poziom wiedzy wśród dzieci i młodzieży Pragi Północ,
	10. Malejąca liczba mieszkańców, niekorzystne prognozy na przyszłość w tym zakresie.
Szanse	Zagrożenia
1. Dalszy rozwój dzielnicy, zwłaszcza funkcji usługowych III stopnia (usługowo – biurowe) na obszarze przemysłowym oraz bazy turystycznej. Zmiana wizerunku dzielnicy;	1. Brak obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze dzielnicy;
2. Napływ kapitału krajowego i zagranicznego;	2. Zły przepływ informacji pomiędzy podmiotami sektora publicznego oraz prywatnego;
3. Modernizacja substancji mieszkaniowej, modernizacja infrastruktury technicznej. Napływ nowych mieszkańców do Pragi Północ;	3. Starzejące się społeczeństwo, ujemny przyrost naturalny;
4. Dostępność funduszy strukturalnych Unii Europejskiej zarówno dla podmiotów publicznych, jak i sektora prywatnego;	4. Występowanie szarej strefy, wzrost niezadowolenia społecznego;
5. Większa aktywność władz lokalnych zarówno dzielnicy, jak i m. st. Warszawy;	5. Mała aktywność społeczna mieszkańców – brak dobrych wzorów wychowawczych dla dzieci i młodzieży;
6. Duża aktywność organizacji pozarządowych w wielu strefach życia społecznego;	6. Wzrost problemów społecznych związanych z patologiami społecznymi, bezrobociem, brakiem perspektyw dla młodych ludzi;
7. Moda na Pragę wśród artystów.	7. Zanieczyszczenie środowiska.

Wskaźniki opisujące kryteria wyboru obszaru kryzysowego na terenie Pragi Północ

Obszar kryzysowy na Pradze Północ obejmuje powierzchnię 670 ha (tj. 58,6 % obszaru dzielnicy), który zamieszkuje ponad 98% mieszkańców dzielnicy. Występujące tu niekorzystne zjawiska społeczno-gospodarcze mają znaczący wpływ na zachowania mieszkańców oraz jakość życia w Dzielnicy. Takimi negatywnymi czynnikami mającymi wpływ na zjawiska społeczno-gospodarcze są między innymi:

1. wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia

Kryterium wysokiego poziomu ubóstwa

Obszar	Ludność w 2005 r.	Ilość osób korzystająca z zasiłków pomocy społecznej w 2005 r.	W przeliczeniu na 1000 mieszkańców
M. st. Warszawa	1.697.596	52.392	30,86
Praga Północ	73.557	5.517	75,00

Źródło:

Rocznik Statystyczny Warszawy 2007; Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej Praga Północ za 2005 r.

2. wysoka stopa długotrwałego bezrobocia

Kryterium wysokiego poziomu długotrwałego bezrobocia

Obszar	Ludność	Poziom bezrobocia długotrwałego	W przeliczeniu na 1000 mieszkańców
M. st. Warszawa	1.697.596	30.119	17,70
Praga Północ	73.557	2.453	33,30

Źródło: GUS – Panorama dzielnic Warszawy w 2005 r.

3. niski poziom wykształcenia, wyraźny deficyt i wysoki wskaźnik przerywania skolaryzacji

Kryterium niskiego poziomu edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę

Obszar	Ogółem bezrobotnych	Struktura wykształcenia osób bezrobotnych (bezrobotni z wykształceniem podstawowym)	W przeliczeniu na 1000 mieszkańców
M. st. Warszawa	58398	16.406	280,90
Praga Północ	4694	1.988	423,50

Źródło: GUS – Panorama dzielnic Warszawy w 2005 r.

4. zły stan techniczny budynków

Kryterium niskiego poziomu wydajności energetycznej budynków (w oparciu o rok budowy)

Obszar	Ilość wszystkich budynków	Budynki wybudowane przed 1945 r.	Udział procentowy do ogółu budynków
M. st. Warszawa	65461	13.277	20,28%
Praga Północ	831	532	64,01%

Źródło: GUS – Panorama dzielnic Warszawy w 2005 r.

Obszar	Ilość wszystkich budynków	Budynki wybudowane przed 1989 r.	Udział procentowy do ogółu budynków
M. st. Warszawa	65.461	48.338	73,84%
Praga Północ	831	781	93,98%

Źródło: GUS – Panorama dzielnic Warszawy w 2005 r.

Obszar	Ilość wszystkich budynków	Budynki wybudowane w latach 1989-2002 r.	Udział procentowy do ogółu budynków
M. st. Warszawa	65.461	14.587	22,28%
Praga Północ	831	48	5,77%

Źródło: GUS – Panorama dzielnic Warszawy w 2005 r.

5. Kryteria i wskaźniki wybranego obszaru wymagane przy działaniach z zakresu mieszkalnictwa

Kryterium	Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia	Wysoki poziom przestępczości w wykroczeń	Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego
Wskaźnik	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba przestępstw na 1 tys. ludności	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989/ do ogólnej liczby budynków (w %)
Źródło danych wyznaczenia średniej	Dane za 2006 (RSW)	Dane za 2006 (RSW)	Dane za 2006 (RSW)	Dane za 2002 (NSP)
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE	70	4,7	36,6	81,0
DZIELNICA PRAGA PÓŁNOC	73	5,8	160,3	94,0
Źródło danych wyznaczenia średniej	Dane za 2006 (OPS i WCPR)	Dane za 2006 (GUS- Panorama Dzielnic Warszawy w 2006 r.)	Dane za 2006 (Komenda Policji)	Dane za 2002 (GUS- Panorama Dzielnic Warszawy w 2006 r.)

Z powyższych danych wynika, że wyznaczony na Pradze Północ obszar jest obszarem kryzysowym i powinien zostać poddany energicznym działaniom zmierzającym do likwidacji negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych. Wyznaczony obszar spełnia wymagane kryteria wymienione w Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa i daje podstawę do wsparcia w ramach działań z zakresu mieszkalnictwa.

3. Konsultacje społeczne

Konsultacje społeczne z mieszkańcami przeprowadzano na spotkaniach, zorganizowanych przez Burmistrza Dzielnicy Praga Północ m. st. Warszawy: w dniu 22 czerwca 2006 r. oraz w dniu 27 czerwca 2007 r., a także w trakcie pierwszego spotkania Forum ds. rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ, które odbyło się w dniu 17 października 2007r.

W trakcie pierwszego spotkania przedstawiono uczestnikom propozycje działań, które zdaniem władz dzielnicy pomogą ożywić Pragę wraz z zaznaczonymi granicami zdegradowanego obszaru dzielnicy wymagającego rewitalizacji, w tym obszarze pilotażowego, w którym interwencję podjęto w pierwszej kolejności. Poinformowano też o stanie realizacji już przyjętych projektów.

Poza mieszkańcami dzielnicy do udziału w konsultacjach zostali zaproszeni przedstawiciele lokalnych środowisk opiniotwórczych:

- przedstawiciele władz miasta i dzielnicy,
- przedstawiciele przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie dzielnicy,
- przedstawiciele organizacji i stowarzyszeń prowadzących działalność społeczną, kulturalną i sportową,
- przedstawiciele instytucji i stowarzyszeń, których przedmiotem zainteresowania i działalności jest rozwój miasta i kształtowanie przestrzeni miejskiej,
- osoby i organizacje zaangażowane w działalność na rzecz historii miasta, kultury oraz turystyki,
- przedstawiciele świata kultury i sztuki,
- przedstawiciele służby zdrowia,
- przedstawiciele uczelni i szkół centrów ustawicznego kształcenia,
- przedstawiciele ośrodka pomocy społecznej,
- przedstawiciele kościołów i związków wyznaniowych,
- przedstawiciele powiatowego urzędu pracy,
- przedstawiciele właścicieli nieruchomości i zarządcy nieruchomości (np. wspólnoty mieszkaniowe, kamienice czynszowe itp.),
- przedstawiciele spółdzielni mieszkaniowych,
- przedstawiciele lokalnych mediów.

W pierwszych konsultacjach wzięło udział łącznie ponad 50 osób. Uczestnicy zostali poproszeni o wypełnienie ankiety (załącznik nr 1) służącej wskazaniu głównych ich zdaniem przyczyn degradacji dzielnicy Praga Północ i oceny, które kategorie interwencji należy uznać za priorytetowe. Należy zaznaczyć, że były to drugie konsultacje społeczne organizowane na potrzeby Mikroprogramu Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ. Pierwsze odbyły się w grudniu 2004 r. Zgłoszone wówczas przez społeczność lokalną uwagi i propozycje dotyczące obszaru, który powinien być objęty programem oraz kierunków działań i zakresu poszczególnych projektów zostały uwzględnione w Lokalnym Uproszczonym Programie Rewitalizacji m. st. Warszawy na lata 2005 – 2013. Stanowiły także punkt odniesienia przy przedstawianiu nowych projektów.

Wyniki ankiet

Ankiety wypełniło 27 osób uczestniczących w konsultacjach. Wyniki ankiety są zawarte w załączniku nr 2.

Typowy respondent ankiety to mężczyzna, między 36 a 64 rokiem życia, z wykształceniem wyższym, pracujący w sektorze publicznym, członek wspólnoty mieszkaniowej.

Na pytanie „Czy Pana(i) zdaniem należy kontynuować Mikroprogram Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ?” 26 uczestników konsultacji odpowiedziało „Zdecydowanie TAK” (96,3%), w jednym przypadku nie udzielono odpowiedzi.

Na pytanie „Jaki obszar dzielnicy powinien być Pana(i) zdaniem poddany procesowi rewitalizacji?” - 21 (77,8% wskazań) respondentów wskazało obszar, który ich zdaniem powinien zostać poddany procesowi rewitalizacji:

- zaproponowano objęciem rewitalizacją całej Pragi zarówno Starej, jak i Nowej. W szczególności wskazywano na potrzebę interwencji w rejonie ulic: Wileńska, Stalowa, 11-listopada, Środkowa, Inżynierska; Okrzei, Jagiellońska,

Marcinkowskiego, Szwedzka, Brzeska, Ząbkowska, Kijowska, Markowska, Targowa (strona nieparzysta), Sprzeczna, Kępna, Radzymińska, Białostocka, Wrzesińska, Zamoyskiego, Kawęczyńska, Otwocka, Stalowa, Mała.

- wskazano na konieczność zagospodarowania obszaru Portu Praskiego (np. na siedzibę władz) i rozwiązanie problemu domu po oficerach Armii Sowieckiej (obszar Wileńska - róg Targowej).
- respondenci wskazali, że na terenie dzielnicy brak: placów zabaw, boisk sportowych, kawiarenek internetowych, klubów kulturalnych i oświatowych i innych obiektów kulturalnych typu kino, teatr.

Za najważniejsze przyczyny degradacji dzielnicy respondenci uznali zły stan techniczny budynków, patologie społeczne oraz zły stan zabytków (odpowiednio 60%, 42%, 35% udzielonych odpowiedzi). Mniej istotne były dla respondentów kwestie: zanieczyszczenia środowiska i braku miejsc pracy.

Sondaż społeczny pozwolił wskazać konkretne problemy ekonomiczne, społeczne oraz przestrzenne, które powinny zostać rozwiązane w procesie rewitalizacji.

- za najważniejszy problem ekonomiczny respondenci uznali niewystarczającą liczbę i niski standard mieszkań (47,6% wskazań) oraz zły stan zabytków (45,4% wskazań).
- za najważniejszy problem społeczny respondenci uznali biedę (54% wskazań), przestępczość młodocianych i chuligaństwo (w obu przypadkach po 43,5% wskazań). W czasie dyskusji uczestnicy pokreślili, że należy nadać większą rangę projektom społecznym.
- za najważniejszy problem przestrzenny respondenci uznali zły stan techniczny budynków i ulic. Na ten problem uwagę zwróciło 62,5% respondentów.
- według respondentów najważniejszym efektem rewitalizacji będzie poprawa bezpieczeństwa na ulicach (41,6% wskazań) i poprawa estetyki dzielnicy (37,5% wskazań).

W trakcie konsultacji uczestnicy poruszyli następujące kwestie:

- Ruch drogowy ul. Ząbkowskiej – zgłoszono projekt wyłączenia ruchu dużych samochodów ciężarowych,
- Adaptacja terenów nad Wisłą – budowa bulwarów,
- Bazar Różyckiego - wszyscy zgodnie podkreślili, że powinien on funkcjonować,
- Fontanna w Parku Praskim,
- Bezpieczeństwo na całym terenie dzielnicy – zaapelowano do władz o podjęcie działań interwencyjnych w tym zakresie i zwiększenie liczby patroli policji (zła opinia mieszkańców lewobrzeżnej Warszawy),
- Stworzenie pieszego ciągu komunikacyjnego na osiedlu „Planty” przy ul. Namysłowskiej,
- Utworzenie Muzeum Pragi Północ.

Prawie wszyscy uczestnicy konsultacji wykazali przekonanie, że miastu potrzebny jest program rewitalizacji (96,3% uczestników odpowiedziało „Zdecydowanie TAK”) - strategiczny plan zrównoważonego rozwoju dzielnicy, przy którego powstawaniu i realizacji istotne jest aktywne włączenie mieszkańców i zasięganie ich opinii.

Do głównych przyczyn degradacji dzielnicy zaliczono:

- zły stan techniczny budynków,
- biedę i patologie społeczne.

W trakcie konsultacji przeprowadzonych w dniu 27 czerwca 2007 r. uczestniczyło blisko 200 osób. Wysoka frekwencja i przebieg spotkania potwierdziły zainteresowanie tematem rewitalizacji Pragi Północ. Celem konsultacji było poznanie opinii mieszkańców i podmiotów działających na obszarze dzielnicy na temat projektów zgłoszonych do wpisania do Mikroprogramu Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ. Podczas spotkania zostały rozdane uczestnikom ankiety (załącznik nr 3), które wypełniło 130 osób. W strukturze demograficznej respondentów odnotowano niewielką przewagę liczebną mężczyzn (55%) oraz zdecydowaną przewagę osób z wyższym wykształceniem (75%). W ankiecie poproszono respondentów o ocenę zgłoszonych do Mikroprogramu 15 projektów. Stopień akceptacji dla poszczególnych projektów przedstawiono w tabeli 28.

Tabela 28. Ocena atrakcyjności zaproponowanych projektów rewitalizacyjnych

Nazwy projektów						
	Zdecydo- wanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydo- wanie nie	Trudno powie- dzieć	Ogółem
1. Renowacja praskich kamienic o znaczeniu historycznym wraz z adaptacją pomieszczeń na cele społeczne	82,5%	16,7%	0,8%	0,0%	0,0%	100,0%
2. Rewitalizacja ulicy Żąbkowskiej – prace związane z renowacją pozostałych nieruchomości	64,3%	27,8%	2,4%	3,2%	2,4%	100,0%
3. Praskie spotkania z kulturą: „Spotkajmy się na Żąbkowskiej”	45,9%	41,8%	7,4%	1,6%	3,3%	100,0%
4. Opracowanie i przygotowanie nowych szlaków turystycznych: „Spacer po Pradze”	46,3%	42,3%	4,9%	0,8%	5,7%	100,0%
5. Rewitalizacja budynków zabytkowych części Pragi	81,4%	17,1%	0,0%	0,0%	1,6%	100,0%
6. Modernizacja ulicy Białostockiej	46,2%	32,8%	13,4%	0,8%	6,7%	100,0%
7. Modernizacja ulicy Kawęczyńskiej (fragment)	53,7%	33,1%	6,6%	0,8%	5,8%	100,0%
8. Sąsiedzkie Centrum Integracji Społecznej przy ulicy Korsaka 2/6	38,3%	35,0%	13,3%	5,0%	8,3%	100,0%
9. Przeprowadzenie cyklu szkoleń dla dzieci, rodziców i nauczycieli „Chrońmy siebie i innych”	41,5%	40,7%	8,9%	3,3%	5,7%	100,0%
10. Modernizacja i rozbudowa Ogrodu Jordanowskiego przy ul. Namysłowskiej 21	50,8%	35,2%	3,3%	1,6%	9,0%	100,0%
11. Przebudowa Placu Weteranów 1863 z budową Domu Kultury i sali widowiskowej	36,9%	22,1%	13,9%	17,2%	9,8%	100,0%
12. Rewaloryzacja Parku Praskiego	63,9%	23,5%	7,6%	1,7%	3,4%	100,0%
13. Utworzenie Muzeum Warszawskiej Pragi	66,1%	24,2%	4,0%	3,2%	2,4%	100,0%
14. Adaptacja i renowacja kamienicy Juliusza Nagórskiego przy ul. Targowej 15 na cele społeczno-gospodarcze	36,1%	36,9%	11,5%	1,6%	13,9%	100,0%
15. Adaptacja i renowacja historycznego budynku o wartości zabytkowej na cele świetlicy „Dom Ojca Ignacego”	36,1%	30,8%	10,0%	3,3%	8,3%	88,6%

Z zestawienia opinii na temat 15 projektów wynika, że siedem z piętnastu zaprezentowanych projektów uzyskało bardzo wysoki wskaźnik akceptacji społecznej. Nie odnotowano, aby którykolwiek projekt miał więcej przeciwników, aniżeli zwolenników. Spośród zgłoszonych przez respondentów około 50 nowych

propozycji na działania rewitalizacyjne, większość dotyczyła rozszerzenia interwencji także na ulice sąsiadujące z ulicą Żąbkowską, tj. Targową, Brzeską, Kawęczyńską, Białostocką oraz na obszary Nowej Pragi: ulice Stalową, Strzelecką, Małą, Wileńską, 11-Listopada, Inżynierską. Wyniki badań na temat projektów zgłoszonych do Programu Rewitalizacji przedstawiono w załączniku nr 4.

W czasie spotkania Forum ds. rewitalizacji w dniu 17 października 2007 r., najpierw uczestnikom zebrania (44 osoby) przedstawiono wyniki z konsultacji społecznych przeprowadzonych w czerwcu 2007 r., a następnie zaprezentowano kolejny zgłoszony projekt przez Wspólnotę Mieszkaniową Targowa 39 i poproszono o opinię na temat akceptacji tego projektu. Ankietę (załącznik nr 5) wypełniło 25 osób uczestniczących w spotkaniu. W strukturze demograficznej respondentów odnotowano niewielką przewagę liczebną kobiet oraz osób z wyższym wykształceniem (76%), większość stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 31 lat do 60 lat (56%). Prawie wszyscy uczestniczący w badaniach respondenci wyrazili akceptację dla przedstawionego projektu (zdecydowanie tak – 17 osób, raczej tak – 7 osób, 1 osoba nie udzieliła żadnej odpowiedzi). Wyniki badań przedstawiono w załączniku nr 6. Także podczas tego spotkania uczestnicy wskazywali na potrzebę podjęcia i zintensyfikowania działań rewitalizacyjnych obejmujących publiczną przestrzeń także ulicy Targowej, Środkowej, Sprzecznej, Brzeskiej oraz zwiększenie projektów z zakresu infrastruktury społecznej: świetlic dla młodzieży, żłobków lub alternatywnych punktów opieki dla dzieci samotnych pracujących matek, a także objęcie rewitalizacją Bazaru Różyckiego.

W trakcie bezpośrednich konsultacji społecznych podczas zorganizowanej konferencji w dniu 17 czerwca 2008 r., zaprezentowano uczestnikom cztery nowe projekty rewitalizacyjne, w tym dwa projekty m.st. Warszawy oraz dwa projekty wspólnot mieszkaniowych. Uczestnicy zostali poproszeni o wypełnienie ankiety na temat akceptacji tych projektów. Ankietę (załącznik nr 9) wypełniło 61 osób. W strukturze demograficznej respondentów odnotowano znaczną przewagę liczebną kobiet (72%) oraz osób z wykształceniem wyższym (83%). Prawie wszyscy ankietowani wyrazili pozytywną opinię dla realizacji przedstawionych projektów. Ankieta pozwoliła poznać wyjątkowo dużą liczbę nowych pomysłów zarówno dotyczących działań rewitalizacyjnych jak i ogólnych koncepcji związanych z odnową Dzielnicy Praga Północ. Szczegółowe wyniki badań przedstawiono w załączniku nr 10 .

Spotkanie ujawniło duży potencjał tak po stronie Urzędu m. st. Warszawy jak i po stronie społecznej, w tym organizacji pozarządowych. Ciekawa była zaprezentowana przez Stowarzyszenie „Nowa Praga” całościowa koncepcja rewitalizacji obszaru Nowej Pragi, wymagająca znacznych nakładów finansowych. Potencjał Pragi, znany dobrze jej mieszkańcom, doceniają także goście z zewnątrz. Uczestnicy spotkania mieli okazję się o tym przekonać dzięki wizycie przedstawicieli Urzędu Miasta Częstochowa, którzy podzielili się swoimi opiniami po zwiedzeniu Pragi. Przyznali, że zaskoczył ich klimat i turystyczny urok tego miejsca.

4. Cele Mikroprogramu Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ. Powiązania Mikroprogramu ze strategicznymi dokumentami dotyczącymi rozwoju regionu i miasta

Cele Mikroprogramu Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ

Misja Mikroprogramu Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ brzmi następująco: Praga Północ to dobry adres do mieszkania, zwiedzania, inwestowania. Praga Północ to przyszłe centrum artystyczno-kulturalne stolicy.

Celem generalnym Mikroprogramu jest ożywienie społeczne i gospodarcze Pragi Północ poprzez rewitalizację wybranego obszaru zdegradowanego pod względem materialnym, społecznym i ekonomicznym. Celowi generalnemu podporządkowane są cele strategiczne.

CEL STRATEGICZNY 1. Podniesienie standardu życia mieszkańców

- Działanie 1.1. Zahamowanie postępującej degradacji istniejącej zabudowy i poprawę stanu technicznego budynków mieszkalnych, zwłaszcza o znaczeniu historycznym i zabytkowym;
- Działanie 1.2. Udostępnienie budynków stanowiących własność publiczną lub własność podmiotów non-profit na renowację, adaptację i rozbudowę budynków na cele mieszkaniowe z przeznaczeniem dla rodzin o niskich dochodach lub osób o szczególnych potrzebach, zwłaszcza na wykwaterowania rodzin z budynków wymagających rozbiórki lub remontu kapitalnego;
- Działanie 1.3. Poprawa zasobów mieszkaniowych domów budowanych z wielkiej płyty mająca na celu działania w zakresie oszczędności energetycznej w oparciu o przeprowadzony audyt energetyczny poprzez: odnowę części głównej struktury budynku, remonty instalacji technicznych i remont/adaptację nieużytkowanych pomieszczeń na cele gospodarcze lub społeczne;
- Działanie 1.4. Remont i modernizacja obiektów przeznaczonych na cele rekreacyjne, w tym placów zabaw;
- Działanie 1.5. Rekultywacja zieleni miejskiej i osiedlowej;
- Działanie 1.6. Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców poprzez poprawę funkcjonowania ciągów komunikacyjnych oraz oświetlenie i instalację systemu monitoringu zewnętrznego w miejscach o zwiększonej przestępczości;
- Działanie 1.7. Ułatwienia w poruszaniu się w przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych.

CEL STRATEGICZNY 2. Zwiększenie udziału usług turystyczno-kulturalnych w gospodarce dzielnicy

Kulturowe atuty Pragi Północ tworzą szanse na rozwój sektora usług turystyczno-kulturalnych. Jest to tym ważniejsze, że tego typu usługi generują dużą liczbę miejsc pracy przy stosunkowo niskich nakładach.

- Działanie 2.1. Inwestycje w infrastrukturę (budowa, modernizacja, adaptacja) poprawiające stan zagospodarowania obszarów atrakcyjnych pod względem turystycznym i kulturalnym;

- Działanie 2.2. Remont i adaptacja lokali usytuowanych w budynkach wielomieszkaniowych na parterze i w suterrenach - na cele usługowe lub kulturalne;
- Działanie 2.3. Odnowa zasobów dziedzictwa kulturowego i poprawa stanu zagrożonych obiektów zabytkowych;
- Działanie 2.4. Tworzenie warunków wspomagających możliwości rozwoju usług w zakresie turystyki i kultury;
- Działanie 2.5. Promocja przedsięwzięć o znaczeniu turystyczno - kulturowym.

CEL STRATEGICZNY 3. Zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, integracja mieszkańców

Niskie dochody lub ich brak, niskie wykształcenie, niepełnosprawność, osamotnienie oraz patologie społeczne są przyczynami wykluczenia społecznego, co powoduje ograniczony dostęp do rynku pracy oraz różnego rodzaju dóbr. Zjawiska te w najbliższych latach będą się nasilać. Dlatego ważne jest podjęcie działań ograniczających je oraz usuwające ich przyczyny.

- Działanie 3.1. Wzmacnianie poczucia tożsamości mieszkańców na rewitalizowanym obszarze;
- Działanie 3.2. Stworzenie warunków do powstawania placówek działających w systemie pomocy społecznej i edukacji dla osób zagrożonych marginalizacją zwłaszcza kierujących ofertę do dzieci i młodzieży;
- Działanie 3.3. Tworzenie lokalnych centrów aktywizacji społecznej - integracji międzypokoleniowej i wzajemnej edukacji;
- Działanie 3.4. Stworzenie warunków dla intensyfikowania działań profilaktycznych w szkołach oraz w środowiskach zagrożonych marginalizacją.

CEL STRATEGICZNY 4. Podniesienie jakości przestrzeni publicznej w celu stworzenia warunków do inwestowania w dzielnicę Praga Północ

Do lat 90-tych Praga Północ postrzegana była jako miejsce do lokowania przemysłu i usług uciążliwych. Obecnie tereny poprzemysłowe są niewykorzystane i istnieje możliwość zmiany ich przeznaczenia. Tutaj mogą powstać kolejne ośrodki naukowe, obiekty wystawowe czy konferencyjne. Potencjalny inwestor przy wyborze konkretnej lokalizacji dla działalności gospodarczej coraz częściej kieruje się takimi przesłankami: stan bezpieczeństwa publicznego, warunki zamieszkania i spędzania czasu wolnego przez niego i jego pracowników. Dlatego też poprawa estetyki, wydobycie walorów obiektów zabytkowych, zwiększenie liczby miejsc o charakterze kulturalno-turystycznym na terenie Pragi Północ przyczyni się do zwiększenia zainteresowania możliwością inwestycji w nowe funkcje na obszarze poprzemysłowym. Cel ten osiągnie się poprzez realizację trzech poprzednich celów, a także poprzez następujące działania:

- Działanie 4.1. Reorientacja inwestowania z zachowaniem specyfiki terenu i ochrony zabytków;
- Działanie 4.2. Poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej kupcom i przedsiębiorcom działającym na obszarze rewitalizowanym;
- Działanie 4.3. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej i ładu przestrzennego;
- Działanie 4.3. Poprawa wizerunku Pragi.

Powiązania ze strategicznymi dokumentami dotyczącymi rozwoju regionu i miasta
Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 r.

Mikroprogram Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ jest zgodny z następującymi celami strategicznymi:

- Budowa społeczeństwa informacyjnego i poprawa jakości życia mieszkańców województwa,
- Zwiększanie konkurencyjności regionu w układzie międzynarodowym,
- Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Mikroprogram Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ jest zgodny z następującymi celami pośrednimi:

1) Rozwój kapitału społecznego

- Działanie 1.5. Dążenie do poprawy warunków i zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych

Przedmiotowy cel będzie realizowany m.in. poprzez wspieranie inicjatyw związanych z poprawą standardów zamieszkania poprzez modernizację i rewitalizację starej zabudowy i osiedli wielkopłytowych (m.in. wyposażenie w wodociąg, kanalizację, zmianę sposobu ogrzewania, termoizolację).

- Działanie 1.6. Intensyfikacja działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych

Zostaną podjęte działania, mające na celu przeciwdziałanie postępującej marginalizacji całych grup społecznych, m.in. poprzez: eliminowanie przyczyn i skutków ubóstwa, bezrobocia, bezdomności, alkoholizmu i narkomanii oraz niepełnosprawności; inicjowanie i promowanie środowiskowych form wspierania jednostek i rodzin w wypełnianiu przez nie funkcji wychowawczej i opiekuńczej, likwidację barier utrudniających osobom niepełnosprawnym możliwość równoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym.

- Działanie 1.7. Poprawa bezpieczeństwa publicznego

Planuje się podjęcie działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa publicznego m.in. poprzez: przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie, rozszerzenie skali monitoringu wizyjnego miejsc szczególnie zagrożonych przestępczością i dewastacją, objęcie programami profilaktyki, terapii, interwencji, samopomocy i poradnictwa prawnego osób lub rodzin z grupy wysokiego ryzyka, w sytuacji nasilającego się zjawiska przemocy w rodzinie, agresji rówieśniczej w szkole i w miejscu zamieszkania, współdziałanie z partnerami społecznymi na rzecz rozwiązywania problemów osób i rodzin patologicznych, wkraczających w konflikt z prawem.

2) Stymulowanie rozwoju funkcji metropolitalnych Warszawy

- Działanie 3.4. Zahamowanie narastania chaosu w przestrzennym zagospodarowaniu stolicy i jej otoczeniu

W przestrzeni Warszawy i jej otoczeniu działania na rzecz zapobiegania niekorzystnych zjawisk będą dotyczyły m.in.: ochrony różnorodności funkcjonalnej obszarów śródmiejskich i przeciwdziałania ich degradacji,

kształtowania i porządkowania stref funkcjonalno – przestrzennych Warszawy oraz modernizacji technicznej, funkcjonalnej i społecznej obszarów śródmiejskich o niższej atrakcyjności, rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich oraz zajmowanych przez funkcje schyłkowe.

3) Rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz kształtowanie wizerunku regionu

- Działanie 5.3. Promocja i zwiększanie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej regionu w oparciu o walory środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego

Celem działań promocyjnych będzie propagowanie zasobów dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju kultury w regionie, rewitalizację zespołów zabytkowych i wykorzystanie ich do rozwoju funkcji turystycznych, rozwój sieci szlaków turystycznych w obrębie województwa mazowieckiego, w tym sieci dróg o znaczeniu turystycznym, szlaków i ścieżek rowerowych oraz ich włączenie do sieci w sąsiednich województwach, rozbudowę zaplecza turystycznego, promocję wartości turystycznych regionu przy użyciu reklamy i upowszechniania wiedzy we współpracy z organizatorami turystyki.

- Działanie 5.4. Kształtowanie tożsamości regionu oraz kreowanie i promocja jego produktu

Celem promocji województwa będzie budowanie pozytywnych skojarzeń związanych z jego wizerunkiem i propagowanie produktów charakterystycznych dla regionu, co w konsekwencji przyczyni się nie tylko do budowania i wzmacniania tożsamości i atrakcyjności regionu, ale także stanowić będzie ważny element jego promocji w wymiarze krajowym i europejskim.

Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami na lata 2006-2009

Mikroprogram Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ jest zgodny z pięcioma celami operacyjnymi celu strategicznego Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami, zdefiniowanego jako: "Utrwalenie dziedzictwa kulturowego regionu w celu budowania tożsamości regionalnej oraz promocji turystycznej Mazowsza w kraju i za granicą w połączeniu z aktywizacją obywatelską i zawodową społeczności lokalnych; kreowanie turystycznych pasm przyrodniczo – kulturowych".

1) Zachowanie materialnej i niematerialnej spuścizny historycznej regionu

- Działanie 1: Opieka nad zabytkami nieruchomymi – rozpoznanie i weryfikacja zasobów środowiska kulturowego
- Działanie 4: Zapobieganie degradacji zabytków, m.in. poprzez: wspieranie rewaloryzacji obiektów zabytkowych i działań służących opiece nad zabytkami i budowanie społecznej akceptacji dla ochrony zabytków

2) Ochrona kształtowania krajobrazu kulturowego wsi i miast historycznych

- Działanie 1: Wypracowanie modelu wdrażania lokalnych programów rewitalizacji centrów małych miast historycznych
- Działanie 2: Promowanie tradycyjnych wzorców lokalnej architektury
- Działanie 3: Wspieranie rewitalizacji zespołów ruralistycznych i urbanistycznych

3) Utrwalanie zasobów dziedzictwa kulturowego w świadomości mieszkańców

- Działanie 1: Kreowanie wyobrażeń na temat tożsamości historycznej i kulturowej Mazowsza, z uwzględnieniem specyfiki lokalnej
 - Działanie 4: Wspieranie twórczości artystycznej, ludowej o znaczeniu lokalnym, regionalnym i ogólnonarodowym
- 4) Promocja walorów kulturowych Mazowsza z wykorzystaniem nowoczesnych technologii
- Działanie 1: Opracowanie i wdrażanie systemu informacji o najcenniejszych zabytkach regionu, ze szczególnym uwzględnieniem Warszawy jako metropolii o znaczeniu europejskim
 - Działanie 2: Wykorzystanie nowoczesnych technologii do zwiększania dostępności dorobku kultury regionalnej
 - Działanie 3: Promocja kultury ludowej Mazowsza
 - Działanie 4: Wykorzystanie tożsamości kulturowej jako elementu marketingowego
- 5) Zwiększenie dostępności obiektów zabytkowych poprzez ich wykorzystanie dla funkcji turystycznych, kulturalnych i edukacyjnych – kreowanie pasm przyrodniczo – kulturowych
- Działanie 2: Wspieranie działań dotyczących komercyjnego wykorzystania obiektów zabytkowych na cele kulturalne, turystyczne i edukacyjne
 - Działanie 3: Opracowanie modelu wykorzystania zadań opieki nad zabytkami dla generowania nowych miejsc pracy

Strategia rozwoju m.st. Warszawy do 2020 roku

Mikroprogram Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ jest zgodny z założeniami trzech celów strategicznych i uzupełniających celów operacyjnych.

- 1) CEL STRATEGICZNY 1. Poprawa jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców Warszawy
- CEL OPERACYJNY 1.1. Podniesienie poziomu i dostępności usług publicznych, w tym oświaty, kultury, rekreacji i sportu, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej
 - Program 1.1.3. Rozwój kultury,
 - Program 1.1.4. Budowa i modernizacja ogólnodostępnych obiektów sportowo-rekreacyjnych,
 - Program 1.1.6. Rozszerzenie systemu pomocy społecznej.
 - CEL OPERACYJNY 1.2. Zwiększenie bezpieczeństwa i porządku publicznego
 - Program 1.2.3. Zwiększenie porządku publicznego
 - CEL OPERACYJNY 1.3. Wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz modernizacji istniejących budynków
 - Program 1.3.4. Rewitalizacja zdegradowanych zasobów mieszkaniowych.

2) CEL STRATEGICZNY 2. Wzmocnienie poczucia tożsamości mieszkańców poprzez pielęgnowanie tradycji, rozwój kultury i pobudzanie aktywności społecznej

- CEL OPERACYJNY 2.1. Umocnienie tradycji m.st. Warszawy oparte na dziedzictwie kulturowym i przyrodniczym
 - Program 2.1.2. Rewitalizacja wybranych zdegradowanych fragmentów dzielnic, w tym o znaczeniu historycznym.
- CEL OPERACYJNY 2.2. Wykreowanie nowych atrakcji i przedsięwzięć kulturalnych na światowym poziomie, które byłyby znakiem firmowym miasta
 - Program 2.2.2. Kreowanie oraz promowanie imprez kulturalnych, muzycznych i festiwali,
 - Program 2.2.3. Opracowanie tematycznych tras turystycznych.
- CEL OPERACYJNY 2.3. Zwiększenie atrakcyjności Warszawy dla mieszkańców i turystów
 - Program 2.3.3. Poprawa infrastruktury turystycznej,
 - Program 2.3.4. Poprawa estetyki miasta.
- CEL OPERACYJNY 2.4. Aktywizacja społeczności lokalnych i organizacji pozarządowych
 - Program 2.4.2. Stworzenie warunków do przekazywania niektórych zadań miasta społecznościom lokalnym i organizacjom pozarządowym.

3) CEL STRATEGICZNY 5. Osiągnięcie w Warszawie trwałego ładu przestrzennego

- CEL OPERACYJNY 5.3. Zorganizowanie lokalnych przestrzeni publicznych sprzyjających integracji społecznej
 - Program 5.3.2. Stworzenie korzystnych warunków do przystosowania parterów we wskazanych budynkach przyulicznych do funkcji usługowych i handlowych.
- CEL OPERACYJNY 5.4. Integracja przestrzenna lewobrzeżnej i prawobrzeżnej Warszawy
 - Program 5.4.4. Wzmocnienie wartości miejskich Pragi i podniesienie jej prestiżu.
- CEL OPERACYJNY 5.5. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych
 - Program 5.5.1. Rewitalizacja wybranych zdegradowanych fragmentów dzielnic, w tym o znaczeniu historycznym.

Jak wcześniej wskazano nie ma planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego dla Dzielnicy Praga Północ. Obecnie w trakcie opracowania są trzy plany obejmujące część obszaru zdegradowanego, które jeszcze nie zostały poddane pod opinię mieszkańców, natomiast były już częściowo konsultowane przez władze Dzielnicy Praga Północ. Zapisy Mikroprogramu nie są sprzeczne z projektem Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego m.st. Warszawy.

5. Założenia Mikroprogramu Rewitalizacji

Okres programowania

Projektowane działania rewitalizacyjne, które zawarto w niniejszym opracowaniu będą realizowane w okresie od 2005 do 2013 roku. Jako rok bazowy wdrażania Mikroprogramu przyjęto rok 2005, przy czym część prac przygotowawczych wykonano wcześniej i ich koszt został uwzględniony w tabeli finansowej (tabela 29).

W Wieloletnim Planie Inwestycyjnym m. st. Warszawy zostały zagwarantowane, do 2009 r., środki na realizację projektów, których beneficjentem jest m.st. Warszawa. Stąd też opracowanie finansowe na ten okres zawiera szczegółowe wyliczenia. Gruntowne wyliczenia dotyczą także projektów, których beneficjentami są podmioty zewnętrzne. Natomiast założenia finansowe na lata 2010-2013 zostały przedstawione w mniejszym stopniu szczegółowości. Planuje się, że wszystkie projekty zostaną zakończone do 2013 r. Termin ten dostosowany jest do okresu programowania funduszy unijnych.

Zasięg terytorialny rewitalizowanych obszarów

Wyznaczenie obszaru objętego Mikroprogramem Rewitalizacji nastąpiło w 2004 roku w toku prac Zespołu ds. rewitalizacji. W spotkaniach roboczych Zespołu uczestniczyli m.in.: pracownicy merytorycznych Wydziałów i jednostek organizacyjnych Urzędu Dzielnicy Praga Północ. Wyznaczone wówczas granice obszaru rewitalizacji zostały utrzymane w niniejszym opracowaniu i są zgodne z opinią mieszkańców wyrażoną w trakcie konsultacji społecznych. Granice wyznaczonego obszaru zostały pozytywnie zaopiniowane przez Radę Dzielnicy Praga Północ w dniu 19 stycznia 2005 roku w Uchwale Nr 127/XXVIII Rady Dzielnicy Praga Północ m. st. Warszawy w sprawie zaopiniowania projektu uchwały Rady m. st. Warszawy w sprawie przyjęcia Lokalnego Uproszczonego Programu Rewitalizacji m. st. Warszawy na lata 2005-2013 (załącznik nr 7). Prawidłowość wyznaczenia granic obszaru potwierdza wieloaspektowa analiza sytuacji w dzielnicy Praga Północ (rozdział 2 dokumentu) uwzględniająca zarówno aspekty przestrzenne, gospodarcze jak i społeczne.

Przy wyznaczaniu obszaru zasadnicze znaczenie miała możliwość przywrócenia aktywności środowisk lokalnych, stymulowanej ożywieniem gospodarczym, kulturalnym oraz edukacyjnym. Przyjęto, że wyprowadzenie zdegradowanego obszaru z kryzysu i stworzenie warunków do zrównoważonego, trwałego rozwoju docelowo będzie służyło poprawie jakości życia wszystkich mieszkańców Dzielnicy.

Za kluczowe uznano następujące kryteria:

- występowanie przedwojennej substancji mieszkaniowej, w tym także tej o charakterze zabytkowym, która z uwagi na zły stan techniczny wymaga szybkiej interwencji,
- występowanie obiektów zabytkowych, także postindustrialnych, atrakcyjnych z punktu widzenia turystyki, kultury i nauki,

- możliwości komunikacyjne, wynikające z centralnego położenia w obrębie miasta,
- poziom koncentracji ubóstwa i nasilenia patologii społecznych,
- możliwość wykorzystania potencjału społecznego (w tym działających w obszarze organizacji pozarządowych, środowisk twórczych),
- negatywny wizerunek utrwalony w opinii Warszawiaków.

Działaniami rewitalizacyjnymi zostanie objęta część terenów Pragi Północ wykorzystywana przede wszystkim pod funkcje mieszkalne, zajmująca teren o powierzchni 670 ha (58,6 % obszaru dzielnicy), usytuowana na południe od ulicy Starzyńskiego. Granicę obszaru poprowadzono od rzeki Wisły, wzdłuż ul. Starzyńskiego, a następnie wzdłuż linii kolejowej stanowiącej równocześnie granicę administracyjną obszaru dzielnicy Praga Północ z dzielnicą Targówek i dzielnicą Praga Południe aż do rzeki Wisły. Obszar objęty działaniami rewitalizacyjnymi przedstawiono na mapie kolorem czerwonym (załącznik nr 8).

Na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji zamieszkuje ponad 98% mieszkańców dzielnicy. Tutaj koncentruje się życie dzielnicy, usytuowane są budynki użyteczności publicznej (szkoły, szpitale, ośrodki zdrowia), obiekty o charakterze kulturalnym, sportowym, rekreacyjnym, obiekty handlowe i punkty usługowe i niewielka liczba obiektów przemysłowych. Obszar ten pełni również znaczącą funkcję komunikacyjną, zarówno dla mieszkańców wszystkich dzielnic prawobrzeżnej Warszawy, jak i okolicznych gmin. Obszar ten jest mocno zurbanizowany. Przeważająca część gruntów stanowi własność m. st. Warszawy bądź Skarbu Państwa. W stosunku do znacznej części nieruchomości zostały zgłoszone roszczenia byłych właścicieli. Na gruntach wykorzystywanych na cele mieszkalne przeważa zabudowa kwartałowa, z dużą siecią uliczek lokalnych. Tereny zielone i rekreacyjne usytuowane są przede wszystkim w pobliżu Wisły, przy czym największy ich obszar (32 ha) zajmuje ogród zoologiczny, niestety dostępny za odpłatnością. Poza ZOO pozostałe tereny zielone, zwłaszcza zieleni osiedlowej, wymagają odnowy i rekultywacji. Liczba obiektów użyteczności publicznej zaspakaja potrzeby w zakresie usług handlowych, zdrowotnych i edukacji na poziomie podstawowym i średnim. Brak jest natomiast wystarczającej liczby obiektów pełniących funkcję kulturalną: kin, teatrów, domów kultury. Baza obiektów oferujących usługi osobom starszym jest niewystarczająca i niedostosowana do potrzeb. Nieliczne obiekty przeznaczone na ogólnodostępne strefy rekreacji dziecięcej zagrażają bezpieczeństwu, wymagają remontu i modernizacji. Znaczna część tego obszaru jest objęta strefą ochrony konserwatorskiej, większość obiektów zabytkowych, w tym także kamienic czynszowych wymaga natychmiastowej interwencji. Dodatkowo obszar ten cechuje znaczna koncentracja ubóstwa i nasilenie zjawisk wykluczenia oraz patologii społecznych.

Tak duży zakres interwencji wymagał wskazania w ramach wyznaczonego obszaru rewitalizowanego rejonu, w którym powinno nastąpić zintensyfikowanie działań w pierwszej kolejności. Rejon ten został zlokalizowany w części dzielnicy Praga Północ, ograniczonej ulicami: Białostocką, projektowaną Trasą Tysiąclecia, Folwarczną, Al. Tysiąclecia, Kijowską, Targową, Białostocką. Powierzchnia rejonu wynosi 55,8 ha. Granice rejonu zaznaczono na mapie kolorem żółtym

(załącznik nr 8). W obszarze tym działania rewitalizacyjne rozpoczęto już wcześniej poczynając od 2001 roku, przede wszystkim przy ul. Ząbkowskiej.

Zagospodarowanie przestrzenne rejonu wyznaczonego do rewitalizacji w pierwszej kolejności przedstawia się następująco:

- ponad 46% obszaru wykorzystywane jest na cele mieszkalne,
- 21% powierzchni obszaru stanowią grunty wykorzystywane na cele biurowo–usługowo–produkcyjne,
- 9% obszaru stanowią grunty wykorzystywane na cele publiczne (oświata, zdrowie, opieka społeczna),
- ponad 19% obszaru stanowią grunty pod ulicami,
- ok. 5% obszaru stanowią grunty, które mogą być przeznaczone pod dalszą zabudowę mieszkaniową lub handlowo–usługową,
- 36,4% obszaru stanowią grunty będące własnością m.st. Warszawy.

Wg stanu na dzień 30.06.2004 r. rejon ten zamieszkiwało 13 960 osób (19,8% ogółu mieszkańców dzielnicy), z czego 4 746 osób (34% ogółu) w 10 budynkach stanowiących własność spółdzielni RSM „Praga”. Właścicielem lub współwłaścicielem 147 budynków było m. st. Warszawa, z których 124 budynki (84,4%) wybudowano przed 1945 rokiem. Na funkcje mieszkalne wykorzystywano 119 obiektów (80,9%); 85 budynków (57,8%) miało konstrukcję mieszaną np. ściany murowane, stropy w części lub całości drewniane, 5 budynków wymaga rozbioru lub remontu kapitalnego. Pozostałe budynki mieszkalne i użytkowe stanowiły własność spółdzielni mieszkaniowych oraz osób fizycznych i prawnych. Jedynie w kilku budynkach mieściły się garaże lub miejsca postojowe z przeznaczeniem dla mieszkańców posiadających samochody. Większość właścicieli pojazdów samochodowych zmuszona jest parkować na ulicach (często na chodnikach) lub terenach zielonych, zaadaptowanych na parkingi. Wyznaczony rejon nie był poddany inwentaryzacji zieleni, część cennych nasadzeń nie została objęta ochroną. Część terenów, które powinny być wykorzystywane jako zieleń osiedlowa i tereny rekreacyjne użytkowana jest na parkingi i miejsca postojowe dla samochodów. Spośród budynków użyteczności publicznej w wyznaczonym rejonie są zlokalizowane:

- żłobek, 2 przedszkola i 2 szkoły podstawowe; remontowane w części w latach ubiegłych, niemniej wymagające kontynuacji prac remontowych,
- filia Ośrodka Pomocy Społecznej i Dom Dziennego Pobytu dla osób starszych – obie placówki usytuowane na I piętrze w przedwojennych kamienicach o złym stanie technicznym, nie spełniającym podstawowych warunków dostępu dla osób starszych i niepełnosprawnych; brak możliwości rozbudowy,
- Poradnia Psychologiczno–Pedagogiczna; wkrótce przewiduje się jej przeniesienie w inny rejon dzielnicy,
- szkoła specjalna dla dzieci autystycznych,
- Państwowy Dom Pomocy Społecznej, oferujący całodobową opiekę dla osób starszych,

- szpital kolejowy, o ograniczonym dostępie dla mieszkańców,
- 2 biblioteki i spółdzielczy klub osiedlowy o niewielkim zakresie działania,
- od czerwca 2006 r. w zaadaptowanym lokalu przy ul. Ząbkowskiej 23/25 znajduje się Komisariat Policji.

Infrastruktura sportowo–rekreacyjna jest zdecydowanie niewystarczająca pomimo wybudowanej w ostatnich latach sali gimnastycznej przy szkole podstawowej, wykorzystywanej także po godzinach zajęć lekcyjnych. Nie ma ogólnodostępnych obiektów sportowych i terenów rekreacyjnych. Brakuje placówek pracy pozaszkolnej typu: ogród jordanowski, klub młodzieżowy, placówek kulturalnych typu: kino, teatr, muzea; obiektów umożliwiających realizację działań w celu zapobieżenia wykluczeniu społecznemu typu: klub pracy dla osób bezrobotnych, świetlice środowiskowe dla dzieci (jest tylko jedna), obiektu dla samotnych matek i ofiar przemocy dającego potrzebującym doraźne schronienie. Brak także obiektów, które mogłyby realizować usługi turystyczne, co biorąc pod uwagę bardzo dobrą lokalizację pod względem odległości od centrum miasta i dobrze rozwiniętą komunikację, a także sporą liczbę obiektów zabytkowych - może stanowić potencjalny kierunek rozwoju dzielnicy oraz przyczynić się do zwiększenia liczby miejsc pracy.

W pierwszym półroczu 2004 r. pomocą finansową lub rzeczową udzieloną przez Ośrodek Pomocy Społecznej objęto około 2 250 rodzin. Dodatki mieszkaniowe wypłacono 260 rodzinom, co przy przeciętnej liczbie osób w gospodarstwie domowym (2,23 osoby wg danych z NSP 2002 r.) oznacza, że stałego wsparcia wymagało ok. 5 000 osób, tj. ponad 35% wszystkich mieszkańców tej części dzielnicy.

Na 16 kamer zamontowanych w latach ubiegłych na terenie dzielnicy Praga Północ aż 7 umieszczono w wyznaczonym obszarze. Pomimo zmniejszenia liczby zgłoszonych kradzieży, rozbojów i aktów wandalizmu nadal za niebezpieczne określa się rejony ul. Białostockiej w bezpośrednim sąsiedztwie szkoły podstawowej i Centrum Warszawa Wileńska, przy ul. Kijowskiej 11 na wprost Dworca Wschodniego oraz przy ul. Radzymińskiej, które wraz z obiektami oświatowymi powinny być objęte systemem monitoringu zewnętrznego i zwiększoną kontrolą patroli porządkowych.

Działalność o charakterze produkcyjnym jest prowadzona zaledwie w kilku obiektach: Warszawska Wytwórnia Wódek Koneser (ul. Ząbkowska 27/31), Warszawska Wytwórnia Farb Graficznych (ul. Kawęczyńska 9), drukarnia (ul. Białostocka 42), piekarnia (ul. Radzymińska 10). Uciążliwość wymienionych zakładów dla środowiska jest niewielka i nie wymaga podjęcia pilnych działań w tym zakresie. Pozostała działalność w tym obszarze to przede wszystkim realizacja funkcji biurowych, usługowych i handlowych.

Wyznaczony obszar jest bardzo dobrze skomunikowany zarówno z pozostałymi rejonami dzielnicy jak i innymi dzielnicami Warszawy. Z uwagi na niewystarczającą przepustowość głównych szlaków komunikacyjnych w Warszawie usytuowane w tym rejonie ulice lokalne są wykorzystywane jako drogi zbiorcze. Stąd konieczna jest ich modernizacja i przeprowadzenie remontu w większym zakresie.

Wyznaczony rejon wyposażony jest w podstawową infrastrukturę techniczną: wodociągi, kanalizacje, instalacje energetyczne, gazowe, telefoniczne, ciepłownicze. Przepustowość sieci jest wystarczająca, lecz jej stan techniczny jest niezadowalający i wymaga remontów oraz modernizacji.

Omówiony rejon został wybrany do przeprowadzenia na nim procesów rewitalizacji w pierwszej kolejności gdyż wymaga on:

- uporządkowania „starej tkanki” urbanistycznej poprzez odpowiednie zagospodarowanie pustych przestrzeni w harmonii z otoczeniem,
- renowacji zabudowy budynków mieszkalnych z przełomu XIX/XX wieku,
- renowacji budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym oraz adaptacji lokali znajdujących się w parterach i na strychach na cele społeczne, kulturalne, gospodarcze,
- poprawy funkcjonalności struktury ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych,
- tworzenia warunków lokalowych i infrastrukturalnych dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości, działalności kulturalnej i edukacyjnej,
- przebudowy i/lub remontów publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych i sportowych połączonych z działalnością gospodarczą,
- tworzenia stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości w zagrożonych obszarach miasta.

Hierarchizacja działań i kierunków interwencji

Przy wyborze kamienic przewidzianych do remontu i renowacji w pierwszej kolejności, kierowano się przede wszystkim: złym stanem technicznym obiektów o wartości historycznej i zabytkowej, posiadaniem przynajmniej części dokumentacji technicznej umożliwiającej niezwłoczne rozpoczęcie prac budowlanych, uregulowanym stanem własności w księgach wieczystych i brakiem zgłoszonych roszczeń do nieruchomości przez osoby trzecie, możliwością rozpoczęcia robót budowlanych bez konieczności wykwaterowania lokatorów. W miarę możliwości, wraz z remontem części wspólnych budynku będą prowadzone prace remontowo-adaptacyjne w celu zagospodarowania nieużytkowanych pomieszczeń i lokali na cele handlowe, usługowe lub kulturalne jak również będą wykonywane prace w zakresie urządzania otoczenia (podwórzy) wokół budynków.

Przy wyborze obiektów infrastruktury społeczno-edukacyjnej, rekreacyjnej czy kulturalnej, które przewiduje się do budowy/remontu czy modernizacji kierowano się przede wszystkim tym, że obiekty te służyć będą nie tylko mieszkańcom obszaru rewitalizowanego, ale wszystkim mieszkańcom dzielnicy i miasta, a także gościom odwiedzającym stolicę i w sposób znaczący przyczynią się do poprawy ładu i estetyki w przestrzeni publicznej.

Działania w sferze społecznej zostały ukierunkowane przede wszystkim na: zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wyrównanie szans

edukacyjnych dzieci pochodzących ze środowisk defaworyzowanych, wzmacnianie poczucia tożsamości mieszkańców Pragi. Zaproponowano, jako projekty towarzyszące, prowadzenie szkoleń edukacyjno - profilaktycznych dla uczniów i rodziców oraz projekty mające na celu zwiększenie istniejącej infrastruktury o charakterze społecznym, także dla osób starszych.

6. Planowane działania przestrzenne, społeczne i gospodarcze na obszarze rewitalizowanym. Projekty przewidziane do realizacji

Planowane działania przestrzenne, społeczne i gospodarcze na obszarze rewitalizowanym

W ramach Mikroprogramu Rewitalizacji Dzielnicy Praga-Północ zaplanowano do realizacji 10 projektów. Dokonując wyboru projektów inwestycyjnych brano pod uwagę następujące kwestie:

- czy projekt jest odpowiedzią na zgłaszane zapotrzebowanie społeczne,
- czy projekty są komplementarne względem siebie,
- czy istnieje możliwość przeprowadzenia robót inwestycyjnych bez konieczności wysiedlania mieszkańców (w przypadku kamienic),
- czy projekt można prowadzić równoległe z pozostałymi projektami,
- czy jest przygotowana lub jest w trakcie opracowania dokumentacja techniczna,
- czy projektodawca dysponuje lub ma zabezpieczone prawo do korzystania z nieruchomości w celu realizacji projektu.

W Mikroprogramie ujęto projekty spełniające wskazane warunki. Projekty dotyczą sfer zarówno przestrzennej, społecznej jak i gospodarczej. Z uwagi na różnorodność podejmowanych działań, w przypadku niektórych projektów, np. tych dotyczących remontów praskich kamienic, trudno jest jednoznacznie zakwalifikować je do wydzielonych sfer. Dodatkowo, realizowane działania wzajemnie na siebie oddziałują i warunkują.

Zasadnicze znaczenie przy wyborze przewidzianych do realizacji projektów ma możliwość wprowadzenia na zdegradowany obszar nowych oraz podniesienie rangi już istniejących funkcji. Dotyczy to w szczególności funkcji kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych, turystycznych i komercyjnych. Podejmowane działania są ukierunkowane w największym stopniu na mieszkańców rewitalizowanego terenu, jednak dąży się również do tego, aby ich rezultaty oddziaływały na pozostałe rejony dzielnicy.

Przedmiotowy Mikroprogram stanowi kontynuację rozpoczętych w 2001 r. działań inwestycyjnych, związanych z rewitalizacją ulicy Żąbkowskiej, stanowiącej przykład zabudowy czynszowej z przełomu XIX/XX wieku. W latach 2001-2005 wykonano prace remontowo-renowacyjne w 6 kamienicach oraz przeprowadzono remont i modernizację ulicy Żąbkowskiej wraz z przywróceniem i zachowaniem jej

historycznego wyglądu. Podjęto również starania o wpisanie do rejestru zabytków układu urbanistycznego ul. Żąbkowskiej na odcinku od ul. Targowej do ul. Brzeskiej wraz z zespołem kamienic. Decyzja w sprawie objęcia ochroną tego unikatowego w Warszawie zespołu została podjęta przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w dniu 22.05.2006 r. Nr 943/2006.

Naturalną konsekwencją rozpoczętych działań jest kontynuacja remontów i renowacji kolejnych kamienic, stanowiących dziedzictwo kulturowe oraz podjęcie innych działań w tym rejonie zmierzających do poprawy bezpieczeństwa i warunków życia mieszkańców, wzmacniania poczucia tożsamości i integracji wśród społeczności lokalnej, działań o charakterze społeczno-edukacyjnym skierowanych zwłaszcza do dzieci i młodzieży, działań zmierzających do zwiększenia lub zmodernizowania obiektów przeznaczonych na cele kulturalno-turystyczne i rekreacyjno-wypoczynkowe, zwiększenia oferty turystycznej Warszawy.

Począwszy od 2008r. zostaną podjęte pierwsze interwencje rewitalizacyjne w obszarze ul. Targowej, głównej arterii komunikacyjnej Pragi oraz w przestrzeni ulic: Białostockiej i Markowskiej. W kolejnych latach, z chwilą zakończenia prac nad planem miejscowym zagospodarowania przestrzennego rejonu Praga-Centrum planuje się dokonać koncentracji interwencji rewitalizacyjnych od ulicy Targowej w kierunku rzeki Wisły a także na obszarze Nowej Pragi.

Działania przestrzenne

Działania z zakresu remontów i renowacji zasobów mieszkaniowych dotyczą kamienic przy ulicach: Żąbkowskiej, Markowskiej, Radzymińskiej, Białostockiej, Targowej. Są to stare budynki o wartości historycznej i zabytkowej, znajdujące się w zasobach komunalnych lub wspólnot mieszkaniowych. Planuje się zaadaptowanie części pomieszczeń tych budynków na cele kulturalno-turystyczne, usługowe oraz społeczne i gospodarcze. Zaplanowane działania pozwolą na podniesienie atrakcyjności turystycznej rewitalizowanej części dzielnicy i tym samym poziomu życia mieszkańców.

W zakres działań ze sfery infrastruktury przestrzennej, realizowanych głównie na potrzeby osób zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją, wpisują się przede wszystkim dwa projekty dotyczące utworzenia świetlic dla dzieci:

- renowacja kamienic praskich o znaczeniu historycznym wraz z adaptacją pomieszczeń na cele społeczne,
- adaptacja budynku na cele świetlicy środowiskowej „Dom Ojca Ignacego”.

W zakres działań ze sfery infrastruktury przestrzennej, realizowanych na cele kulturalne i turystyczne wpisują się przede wszystkim dwa projekty:

- odtworzenie historycznego układu i przywrócenie funkcji kulturalnych w otoczeniu Parku Praskiego w Warszawie - w zakresie prac przewidzianych w etapie I,
- utworzenie Muzeum Warszawskiej Pragi.

W zakres działań ze sfery infrastruktury przestrzennej, realizowanych na potrzeby przyrodniczo-rekreacyjne, wpisuje się następujący projekt:

- odtworzenie historycznego układu i przywrócenie funkcji kulturalnych w otoczeniu Parku Praskiego w Warszawie - w zakresie prac przewidzianych w etapie II

oraz jako projekt towarzyszący działaniom rewitalizacyjnym:

- modernizacja i rozbudowa Ogrodu Jordanowskiego przy ul. Namysłowskiej 21.

Działania gospodarcze

Przeprowadzenie działań przestrzennych w ramach Mikroprogramu Rewitalizacji będzie w pewnym stopniu determinowało realizację zamierzeń ze sfery gospodarczej, w szczególności w branży turystycznej. W zakres działań ze sfery gospodarczej wpisują się projekty:

- remont kamienicy przy ul. Żąbkowskiej 36, gdzie został utworzony stały punkt informacji turystycznej; w konsekwencji powstaną nowe miejsca pracy — nie tylko związane wprost z wymienionym projektem, ale również będące efektem jego oddziaływania w szerszym kontekście. Zwiększenie ruchu turystycznego spowoduje bowiem wzrost popytu np. na usługi gastronomiczne i noclegowe, na produkty pamiątkarskie. Można więc spodziewać się, że na rewitalizowanym obszarze oraz — być może — w jego bezpośrednim sąsiedztwie powstaną nowe punkty usługowe i handlowe.
- adaptacje na cele usługowo- gospodarcze dotychczas nieużytkowanych pomieszczeń i lokali znajdujących się w kolejnych kamienicach przeznaczonych do remontu i renowacji ;
- utworzenie Muzeum Warszawskiej Pragi.

Innym aspektem, w jakim należy rozpatrywać działania rewitalizacyjne jest zmiana sposobu postrzegania dzielnicy Praga Północ przez inwestorów z zewnątrz. Wzrost znaczenia turystycznego dzielnicy powinien mieć przełożenie na wzrost atrakcyjności dzielnicy dla potencjalnych inwestorów.

Działania społeczne

Działania społeczne są istotnym elementem Mikroprogramu Rewitalizacji. W zakresie działań ze sfery społecznej wpisują się projekty:

- adaptacja pomieszczeń w kamienicy przy Żąbkowskiej 4 na potrzeby świetlicy socjoterapeutycznej,
- adaptacja i renowacja budynku na cele świetlicy „Dom Ojca Ignacego”,
oraz realizacja projektów towarzyszących działaniom rewitalizacyjnym:
- utworzenie Sąsiedzkiego Centrum Integracji Społecznej,

- realizacja stałej imprezy – Praskie spotkania z kulturą „Spotkajmy się na Żąbkowskiej”,
- opracowanie i przygotowanie nowych szlaków turystycznych – „Spacer po Pradze”,
- program szkoleń z zakresu poprawy bezpieczeństwa dla najmłodszych uczniów szkół podstawowych,
- utworzenie placów zabaw i nieodpłatnych stref rekreacji dziecięcej w Parku Praskim i Ogrodzie Jordanowskim,
- rozszerzenie stref objętych monitoringiem zewnętrznym .

Działania podjęte w ramach tych projektów przynosić będą rezultaty w zakresie m.in. rozwoju zasobów ludzkich, wyrównywania szans, integracji mieszkańców, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, podnoszeniu bezpieczeństwa mieszkańców.

Szczegółowy opis projektów:
PROJEKTY MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY

Projekt 1. Renowacja kamienic praskich o znaczeniu historycznym wraz z adaptacją pomieszczeń na cele społeczne

Obszar	1 121 m ²
Projektodawca	Dzielnica Praga Północ m. st. Warszawy
Lata realizacji	2003 - 2007
Nakłady finansowe	2.019 tys. zł

Przedmiot projektu

Projekt dotyczy remontu i renowacji zabytkowych kamienic przy ul. Żąbkowskiej 4 i 36. Roboty obejmują: remont dachów, remont elewacji wraz z przywróceniem historycznego wyglądu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, remont balkonów i klatek schodowych, wymianę instalacji elektrycznej i instalacji wodnokanalizacyjnej, a na posesji przy ul. Żąbkowskiej 4 - odwodnienie i urządzenie podwórza oraz adaptację i remont lokali nr 45 i 45A przy ul. Żąbkowskiej 4 na potrzeby świetlicy socjoterapeutycznej z przystosowaniem obiektu dla osób niepełnosprawnych i lokalu nr 2 przy ul. Żąbkowskiej 36 na punkt informacji turystycznej. Lokale po wyremontowaniu zostaną oddane w najem organizacjom pozarządowym prowadzącym tego rodzaju działalność

Uzasadnienie

W rejonie ul. Żąbkowskiej mieszka dużo rodzin, często bezrobotnych, także patologicznych z problemami alkoholowymi. Dzieci nie uczęszczają do przedszkoli, nie korzystają ze świetlic szkolnych, często są pozostawione bez opieki. Brak ośrodków, które wspierałyby rodziny. W obszarze brak było punktu informacji turystycznej i kulturalnej. Realizacja projektu pozwoli rozszerzyć ofertę turystyczną poprzez wskazanie nowych szlaków i obiektów. Punkt informacyjny odegra istotną rolę w upowszechnianiu wiedzy wśród mieszkańców i turystów o dziedzictwie kulturowym Pragi, także za pośrednictwem internetu. W punkcie znajdą zatrudnienie co najmniej dwie osoby. Projekt służy realizacji następujących celów Lokalnego Programu Rewitalizacji dla m.st. Warszawy:

Cel I Ożywienie społeczno - gospodarcze poprzez podniesienie jakości przestrzeni publicznej, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego estetyki

Działanie 6 - modernizacja, remont, istniejącej substancji mieszkaniowej,

Działanie 11 - ułatwienia w poruszaniu się dla osób niepełnosprawnych.

Cel II Rozwój turystyki i kultury w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego

Działanie 4 - wsparcie dla odnowy zasobów mieszkaniowych stanowiących dziedzictwo kulturowe,

Działanie 8 – tworzenie warunków wspierających możliwości usług w zakresie turystyki i kultury.

Cel IV Integracja mieszkańców, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Działanie 1 – stworzenie warunków do powstawania placówek działających w systemie pomocy społecznej i edukacji zwłaszcza dla dzieci zagrożonych marginalizacją.

Stopień realizacji

Przeprowadzono remonty obu kamienic i lokali użytkowych. Punkt Informacji Turystycznej oraz świetlica socjoterapeutyczna dla dzieci już rozpoczęły swoją działalność. Uzyskano dofinansowanie projektu z EFRR w ramach ZPORR, priorytet 3-rozwój lokalny– umowę podpisano w dniu 20.10. 2006r.

Wskaźniki produktu	Wartość	
	bazowa	docelowa
Liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych	0	1
Liczba budynków poddanych renowacji	0	2
Liczba projektów dotyczących adaptacji budynków na cele kulturalno/turystyczne	0	1
Liczba projektów dotyczących adaptacji budynków na cele społeczne	0	1
Wskaźniki rezultatu		
Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji	0	1.121 m ²
Liczba obiektów przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	0	1
Liczba nowych miejsc pracy powstałych w wyniku realizacji projektu	0	5
Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki	0	1
Liczba osób korzystających z obiektów poddanych rewitalizacji	0	1.170

Projekt 2. Kontynuacja prac rewitalizacyjnych na ulicy Żąbkowskiej

Obszar	3.400 m ²
Projektodawca	Dzielnica Praga Północ m.st. Warszawy
Lata realizacji	2007 - 2010
Nakłady finansowe	Zadanie inwestycyjne pt. Rewitalizacja ul. Żąbkowskiej jest realizowane począwszy od 2001 r. Do końca 2006 r. wydano 5.939 tys. zł, i przeprowadzono remonty w 6 kamienicach przy ul. Żąbkowskiej: 2, 3, 7, 11, 12 (front), 13 (front). Dodatkowo, zaadaptowano na potrzeby biblioteki dla dzieci oraz Komisariatu Policji – lokale w budynku Żąbkowska 23/25 i objęto systemem monitoringu ulicę Żąbkowską. Projekt dotyczy realizacji kolejnego etapu zadania pt. Rewitalizacja ul. Żąbkowskiej i obejmuje renowację pozostałych nieruchomości, które będą wykonywane w latach 2007-2010; na ich realizację zaplanowano kwotę w wysokości 3.792 tys. zł

Przedmiot projektu

Przedmiotem projektu jest kompleksowy remont kamienic znajdujących się przy **ul. Żąbkowskiej numery: 28 (front i oficyna), 12 (oficyna) oraz 13 (oficyna)**. W ramach robót przewiduje się remonty dachów, stropów, remonty elewacji wraz z przywróceniem im historycznego wyglądu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, remont balkonów, klatek schodowych, wymianę instalacji elektrycznych, wodnokanalizacyjnych i ogrzewania oraz odwodnienie i urządzenie podwórza przy kamienicy Żąbkowska 28.

Uzasadnienie

Kamienice są pod ochroną konserwatora zabytków. Istniejąca w budynkach instalacja elektryczna stanowi zagrożenie pożarowe i wymaga wymiany. Instalacje wodno-kanalizacyjne nie były remontowane od chwili wybudowania budynków, skutkiem czego są nieustanne awarie; zawilgocenie stropów i ścian, degradacja tynków. W budynkach frontowych wszystkie lokale usytuowane w parterach przeznaczone są pod działalność handlową, usługową lub gastronomiczną. Remont kamienic poprawi warunki prowadzenia działalności przez przedsiębiorców, przyczyni się do utrzymania punktów usługowych. Kamienice są praktycznie pozbawione tynków, nieszczelna stolarka okienna powoduje utratę ciepła w lokalach i na klatkach schodowych, balkony zdewastowane z odpadającymi kawałkami płyt i balustrad zagrażają przechodnim.

Projekt służy realizacji następujących celów Lokalnego Programu Rewitalizacji dla m.st. Warszawy:

Cel I Ożywienie społeczno-gospodarcze poprzez podniesienie jakości przestrzeni publicznej, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego estetyki

Działanie 6 – modernizacja i remont istniejącej substancji mieszkaniowej.

Cel II Rozwój turystyki i kultury w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego

Działanie 4 - wsparcie dla odnowy zasobów mieszkaniowych stanowiących dziedzictwo kulturowe.

Cel III Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców oraz poprawa możliwości komunikacyjnych wewnątrz osiedli

Działanie 2 – rekultywacja terenów zieleni osiedlowej.

Stopień realizacji

W budynkach Żąbkowska 28 i 12(oficyna) wykonano już remont instalacji wodno-kanalizacyjnej i elektrycznej oraz dokumentację projektową. Po zakończeniu robót budowlanych w budynku Żąbkowska 28 przewiduje się urządzenie terenu podwórza i uzupełnienie zieleni.

Kamienica przy ul. Żąbkowskiej 13 (oficyna) W 2005 r. wykonano dokumentację projektową i uzyskano pozwolenie na budowę. Prace budowlane już rozpoczęto. Dokonano wymiany dachu, remontu elewacji, wymiany instalacji, okien. Konieczna jest wymiana dalszych stropów oraz wykonanie instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody.

Wskaźniki produktu	Wartość	
	bazowa	docelowa
Liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych	0	1
Liczba budynków poddanych renowacji	0	4
Liczba projektów dotyczących porządkowania publicznej przestrzeni miejskiej	0	1
Wskaźniki rezultatu		
Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji	0	3.400 m ²
Liczba osób korzystających z obiektów poddanych rewitalizacji	0	260

Projekt 3. Rewitalizacja przestrzeni zabytkowej części Pragi; renowacja kamienic Radzywińska 2, Markowska 12,14,16 z odnową zieleni

Obszar	4.900 m ²
Projektodawca	Dzielnica Praga Północ m.st. Warszawy projekt realizowany w dwóch etapach: etap I – „Remont budynków mieszkalnych: Markowska 12, 14” etap II – „Remont kapitalny budynków mieszkalnych: Markowska 16, Radzywińska 2, z odnową zieleni”
Lata realizacji	2005 – 2011 etap I – realizacja w latach 2006-2009 etap II – realizacja w latach 2005-2011
Nakłady finansowe	15 831 tys. zł etap I – 3 610 tys. zł etap II – 12 211 tys. zł

Przedmiot projektu

Projekt obejmuje realizację pięciu zadań inwestycyjnych – renowacji kamienic usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie ul. Żąbkowskiej i już wyremontowanych budynków oraz urządzenie zieleni miejskiej w ich otoczeniu. Kamienice, które będą przedmiotem interwencji usytuowane są przy ul. Markowskiej numery: 12, 14, 16, a także kamienica przy ul. Radzywińskiej 2, która zamyka przestrzeń ulicy Żąbkowskiej. Kamienice te zostały wybudowane w latach 20-tych XX wieku i nigdy nie były remontowane. Rozpoczęto już prace budowlane w budynku przy ul. Markowskiej 14 i Radzywińskiej 2. W trakcie realizacji robót stwierdzono konieczność rozszerzenia pierwotnie planowanego zakresu remontu w budynku Radzywińska 2 i Markowska 16 z uwagi na konieczność wymiany stropów i związaną z tym potrzebę wykwaterowania lokatorów. Z tych powodów projekt będzie realizowany w dwóch etapach.

W ramach etapu I „Remont budynków mieszkalnych: Markowska 12, 14”

– wykonany zostanie remont budynków wielomieszkaniowych przy ul. Markowskiej 12 i 14. Zakres robót budowlanych w tych budynkach obejmuje: remont elewacji, dachu, balkonów, klatek schodowych, wymianę stolarki okiennej, drzwiowej, wymianę instalacji wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej i doposażenie budynków w instalację centralnego ogrzewania i ciepłej wody.

W ramach etapu II „Remont kapitalny budynków mieszkalnych: Markowska 16, Radzywińska 2, z odnową zieleni”

– przewiduje się remont kapitalny budynku przy ul. Markowskiej 16 i Radzywińskiej 2. Zakres robót budowlanych w tych budynkach obejmuje: wymianę stropów, remont elewacji, dachu, balkonów, klatek schodowych, wymianę stolarki okiennej, drzwiowej, instalacji wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej wraz z doposażeniem budynków w instalację centralnego ogrzewania i ciepłej wody. Dodatkowo w ramach projektu przewidziano odtworzenie i modernizację podwórza w otoczeniu budynków przy ul. Żąbkowskiej numery 36 i 38 oraz Markowskiej numery 12, 14, 16. (o pow. ok. 2000 m²) jego odwodnienie, zagospodarowanie terenu zieleni, budowę altanki śmietnikowej i placu zabaw oraz urządzenie otoczenia wokół istniejącej na posesji kapliczki – obiektu małej architektury, stanowiącej element „folkloru praskiego”.

Uzasadnienie

Kamienice są w bardzo złym stanie technicznym, usytuowane są w bezpośrednim sąsiedztwie zabytkowych obiektów przemysłowych o dużej wartości, przylegają do kamienic już poddanych remontowi i renowacji, co dodatkowo potęguje zróżnicowanie mieszkańców na lepszych i gorszych. Istniejąca instalacja elektryczna stwarza zagrożenie pożarowe, odpadające elementy balkonów stanowią zagrożenie dla mieszkańców i przechodniów. Realizacja projektu pozwoli na uporządkowanie tkanki miejskiej i przywrócenie obiektom ich historycznego wyglądu, poprawi warunki życia mieszkańców, przyczyni się też do poprawy warunków prowadzenia działalności przez przedsiębiorców, którzy swoje punkty usługowe mają usytuowane w parterach kamienic. Doposażenie budynków w instalacje centralnego ogrzewania poprawi ich wydajność energetyczną. W rejonie tym brak jest wystarczającej liczby terenów zieleni miejskiej oraz placów zabaw. Realizacja projektu w sposób istotny przyczyni się do poprawy estetyki przestrzeni publicznej, zwiększenia powierzchni terenów zieleni miejskiej osiedlowej, a także do ochrony obiektów małej architektury stanowiących jeden z elementów tzw. „folkloru praskiego”.

Projekt służy realizacji następujących celów Lokalnego Programu Rewitalizacji dla m.st. Warszawy:
Cel I Ożywienie społeczno-gospodarcze poprzez podniesienie jakości przestrzeni publicznej, zgodnie

z zasadami ładu przestrzennego estetyki

Działanie 6 – modernizacja i remont istniejącej historycznej substancji mieszkaniowej.

Działanie 11 – ułatwienia w poruszaniu się w przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych.

Cel II Rozwój turystyki i kultury w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego

Działanie 2 – ratowanie zagrożonych obiektów małej architektury, pomniki historii, pomniki przyrody

Cel III Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców oraz poprawa możliwości komunikacyjnych wewnątrz osiedli

Działanie 2 – rekultywacja terenów zieleni osiedlowej.

Stopień realizacji

W latach 2005-2006, w ramach prac przygotowawczych, wykonano znaczną część dokumentacji projektowej dla budynków oraz dotyczącą urządzenia zieleni miejskiej i placu zabaw w ich otoczeniu. W 2007 roku zrealizowano część prac budowlanych w kamienicy przy ul. Radzymińskiej 2. Na ukończeniu jest remont budynku przy ul. Markowskiej 14. Uzyskano już zgodę na przyłączenie budynków do miejskiej sieci ciepłej i zlecono wykonanie dodatkowej dokumentacji projektowej dotyczącej doposażenia kamienic w instalacje centralnego ogrzewania i ciepłej wody.

Wskaźniki produktu	Wartość	
	bazowa	docelowa
Liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych	0	1
Liczba budynków poddanych renowacji	0	4
Liczba projektów dotyczących porządkowania publicznej przestrzeni miejskiej	0	1
Wskaźniki rezultatu		
Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji	0	4.900 m ²
Liczba osób korzystających z obiektów poddanych rewitalizacji	0	280

Projekt 4. Rewitalizacja przestrzeni ulicy Białostockiej

Obszar	11.093 m ²
Projektodawca	Dzielnica Praga Północ m.st. Warszawy
Lata realizacji	2007 - 2010
Nakłady finansowe	4.828 tys. zł

Przedmiot projektu

Projekt pt. Rewitalizacja przestrzeni ulicy Białostockiej obejmować będzie dwa etapy. **Etap I dotyczyć będzie modernizacji ulicy Białostockiej.** Przedmiotem interwencji w ramach tego etapu projektu jest remont i modernizacja nawierzchni ulicy (długość 1270 mb), remont oświetlenia, modernizacja ciągów pieszych, urządzenie ścieżki rowerowej. Ponadto, przewidziano instalację systemu monitoringu zewnętrznego (2 kamery przy skrzyżowaniu z ul. Brzeską i Radzymińską) oraz rekultywację i uzupełnienie przyulicznej zieleni miejskiej, dostosowanie zjazdów na skrzyżowaniach dla osób niepełnosprawnych. Etap II będzie realizowany po zakończeniu I etapu i obejmować będzie remont i renowację kamienic komunalnych przy ul. Białostockiej 6, 8, 46 wraz z urządzeniem podwórzy w otoczeniu budynków.

Uzasadnienie

Realizacja projektu pozwoli na poprawę bezpieczeństwa zarówno użytkowników dróg publicznych, jak i mieszkańców dzielnicy. Ważnym czynnikiem jest także poprawa estetyki przestrzeni miejskiej. Projekt służy realizacji następujących celów Lokalnego Programu Rewitalizacji dla m.st. Warszawy:
 Cel I Ożywienie społeczno-gospodarcze poprzez podniesienie jakości przestrzeni publicznej, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego estetyki
 Działanie 4 – pielęgnacja zieleni przyulicznej w celu poprawy estetyki,
 Działanie 7 – poprawa sytuacji w zakresie drogownictwa,
 Działanie 11 - ułatwienia w poruszaniu się w przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych.
 Cel III Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców oraz poprawa możliwości komunikacyjnych wewnątrz osiedli
 Działanie 4 - wprowadzenie systemu monitoringu i remont oświetlenia na obszarach o zwiększonej przestępczości.

Stopień realizacji

Złożono wniosek o wydanie decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego, zlecono opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego, wystąpiono o wykup fragmentu gruntu zlokalizowanego w liniach rozgraniczających ulicy.

Wskaźniki produktu	Wartość	
	bazowa	docelowa
Liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych	0	1
Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury drogowej	0	1
Liczba projektów dotyczących porządkowania publicznej przestrzeni miejskiej	0	1
Liczba projektów walki z przestępczością i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców	0	1
Wskaźniki rezultatu		
Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji	0	11.093 m ²
Liczba obiektów przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	0	1
Liczba osób korzystających z obiektów poddanych rewitalizacji	0	10.000

Projekt 5. Opracowanie i przygotowanie nowych szlaków turystycznych – „Spacery po Pradze”

Obszar	Cała dzielnica Praga Północ
Projektodawca	Dzielnica Praga Północ m.st. Warszawy
Lata realizacji	2006 - 2009
Nakłady finansowe	90 tys. zł

Przedmiot projektu

Przedmiotem projektu jest opracowanie 4 nowych szlaków turystycznych - wycieczek po Pradze wraz z dokumentacją historyczną, opracowanie i przygotowanie folderów, ulotek i upowszechnienie informacji o obiektach wartych zwiedzania, oznakowanie szlaków na ciągach ulicznych, (umocowanie tablic z oznakowaniem i opisem na obiektach). W pierwszej kolejności oznakowania pojawią się na wyremontowanej ulicy Ząbkowskiej, po zakończeniu modernizacji ul. Białostockiej i przy ul. Markowskiej (przewidywany okres 2009 r.). W ramach projektu przewidziano też sesje naukowe o historii i dziedzictwie kulturowym Pragi, realizację w sezonie letnim cyklu nieodpłatnych wycieczek po Pradze z przewodnikiem.

Uzasadnienie

Warszawa ma mało tras turystycznych. W ofercie biur turystycznych praktycznie do 2004 r. nie było wycieczek turystycznych po Pradze – jedynej dzielnicy Warszawy, w której zachowały się w tak znacznej liczbie obiekty z przełomu XIX/XX wieku, obiekty przemysłowe, powojenne, obiekty kultu religijnego różnych wyznań (katolickiego, prawosławnego, żydowskiego), mieszkaniowa zabudowa czynszowa, czy historyczny układ ulic.

Projekt służy realizacji następujących celów Lokalnego Programu Rewitalizacji dla m.st. Warszawy:
Cel I Ożywienie społeczno-gospodarcze poprzez podniesienie jakości przestrzeni publicznej, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego estetyki

Działanie 16 – wykreowanie „Marki Warszawskiej”,

Cel II Rozwój turystyki i kultury w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego,

Działanie 8 - tworzenie warunków wspierających możliwości usług w zakresie turystyki i kultury

Działanie 10 - promocja przedsięwzięć o znaczeniu turystyczno – kulturowym.

Stopień realizacji

W 2006 r. przeprowadzono promocję książki: „Warszawska Praga. Przewodnik” Michała Pilicha, która służy upowszechnieniu wiedzy o zabytkach praskich, zorganizowano konferencję naukową „Warszawskiej Pragi dzieje dawne i nowsze” oraz opublikowano (także na stronie internetowej) referaty historyczne z bogatym materiałem ilustracyjnym. Działania te mają przede wszystkim charakter popularyzatorski, są traktowane pilotażowo, jako podstawa do opracowania szlaków turystycznych stanowiących przedmiot projektu (mapki, foldery, ulotki, oznakowanie tras, upowszechnienie informacji o nich). Zorganizowanie nieodpłatnych wycieczek w okresie sezonu turystycznego stanowiło znaczne wzbogacenie nieodpłatnej oferty turystycznej Warszawy w 2006 r. i w 2007r. Planuje się kontynuację wycieczek oraz dalsze działania popularyzatorskie i informacyjne w kolejnych latach. Oznakowanie tras turystycznych przewiduje się w 2009 r.

Wskaźniki produktu	Wartość	
	bazowa	docelowa
Liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych	0	1
Liczba projektów dotyczących porządkowania publicznej przestrzeni miejskiej	0	1
Wskaźniki rezultatu		
Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki	0	2
Liczba osób uczestniczących w zorganizowanych formach turystyki	0	ok. 2.000
Liczba wypromowanych markowych produktów turystycznych i kulturowych	0	4

Projekt 6. Odtworzenie historycznego układu i przywrócenie funkcji kulturalnych w otoczeniu Parku Praskiego w Warszawie

Obszar	ok. 245.400 m²
Projektodawca	Miasto Stołeczne Warszawa projekt realizowany w dwóch etapach przez: Dzielnice Praga Północ - etap I pt. "Przebudowa Placu Weteranów 1863 r. z budową Domu Kultury i sali widowiskowej" Zarząd Oczyszczania Miasta - etap II pt. „Rewaloryzacja Parku Praskiego”
Lata realizacji	2004 – 2013 etap I – realizacja w latach 2004-2012 etap II – realizacja w latach 2008-2013
Nakłady finansowe	41.420 tys. zł etap I – 26.220 tys. zł etap II – 15.200 tys. zł

Przedmiot projektu

Projekt będzie realizowany w dwóch etapach. W ramach **etapu I „Przebudowa Placu Weteranów 1863 r. z budową Domu Kultury i sali widowiskowej”** planuje się odtworzenie i dokończenie realizacji historycznego założenia urbanistycznego Placu wraz z uporządkowaniem i zagospodarowaniem placu jako węzła komunikacyjnego. Plac wówczas został wytyczony na planie koła z charakterystycznym gwiazdowym układem ulic wokół niego. Do dziś przetrwała tylko południowa część pierwotnego założenia. W wybranym projekcie architektonicznym wyznaczono obrys odtworzonej części północnej placu miejskiego przez zastosowanie kolumnady latarni, której tło stanowić będzie park. Zachowanie istniejącej zieleni, wykorzystanie naturalnego ukształtowania terenu i obniżenie skali zabudowy zapewni przenikanie przestrzeni placu z parkiem, umożliwi otwarcie widoków na Wisłę, Stare Miasto i Zamek Królewski. W ramach projektu przewiduje się także przywrócenie w tej eksponowanej przestrzeni funkcji kulturalnych poprzez budowę domu kultury i sali widowiskowej. Na początku XX wieku w tym miejscu istniał teatr ludowy i kino. Proponowany układ funkcjonalny pomieszczeń w przyszłym obiekcie umożliwia niezależne funkcjonowanie poszczególnych sekcji Domu Kultury i ich oddzielenie od imprez organizowanych w sali widowiskowo-teatralnej. Budynek o łącznej powierzchni użytkowej 3.322 m² będzie przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych. W obiekcie zostanie utworzonych ok. 20 nowych miejsc pracy. Wydatek poniesiony na budowę nowego budynku może stanowić koszt niekwalifikowany projektu.

Etap II „Rewaloryzacja Parku Praskiego” ma na celu przywrócenie zabytkowemu parkowi miejskiemu jego dawnej świetności, odtworzenie charakteru i klimatu epoki z zachowaniem tkanki historycznej dla następnych pokoleń. W ramach prac przewiduje się rekultywację istniejącej zieleni w tym pomników przyrody, uzupełnienie o nowe nasadzenia. Remont i modernizacja obejmuje też alejki parkowe i latarnie; zostanie przeprowadzona renowacja istniejących w parku obiektów małej architektury, pomników, rzeźb. Rewaloryzacja i modernizacja parku zakłada zintegrowanie terenu Parku Praskiego z ZOO, zgodnie z historycznym założeniem. Modernizacja dróg uwzględni będzie walory zabytkowe, a co za tym idzie niezmiennosc układu kompozycyjnego. W parku zostanie też przeprowadzony remont i modernizacja placu zabaw dla dzieci.

Uzasadnienie

Zabytkowy Park Praski o pow. użytkowej 18,54 ha został utworzony w latach 1865 – 1871 wg założenia krajobrazowego Jana Dobrowolskiego. Od początku swojego istnienia był udostępniony publiczności. Dziś także stanowi ważny element terenów zieleni miejskiej w dzielnicy Praga Północ. O wartości parku dla mieszkańców dzielnicy świadczy duża liczba osób odwiedzających. Istniejący w parku plac zabaw, jeden z nielicznych na Pradze, wymaga przeprowadzenia remontu i modernizacji, gdyż obecny stan niektórych urządzeń zagraża bezpieczeństwu dzieci. Park Praski oprócz istotnych funkcji przyrodniczych i rekreacyjnych pełnił też ważną funkcję kulturalną. Już w 1903 roku na jego skraju działał w murowanym budynku Domu Żołnierza, teatr zwany ludowym z salą na ok. 700 miejsc, tu działało jedno z pierwszych kin na Pradze. Rewaloryzacja parku wydobędzie i utrwali wartości zabytkowe, estetyczne, historyczne i ekologiczne tego obszaru.

Plac Weteranów 1863 r. (dawniej zwany Aleksandryjskim) miał stanowić reprezentacyjną przestrzeń publiczną. Część południowa zamknięta półkolistą zabytkowym budynkiem Szpitala Praskiego i Katedry św. Michała Archanioła i św. Floriana Męczennika utrzymała swój efektowny architektonicznie wygląd. Pozostała przestrzeń placu dziś spełnia jedynie funkcję komunikacyjną, częściowo zabudowaną prowizorycznymi budkami. Działający przy ul. Dąbrowszczaków Dom Kultury

Praga nie może rozszerzyć swojej oferty kulturalno-edukacyjnej z uwagi na zbyt małą powierzchnię użytkową obiektu. Liczba istniejących placówek kulturalnych jest zdecydowanie za mała w stosunku do liczby mieszkańców.

Projekt ten jest powiązany z inwestycjami w Miejskim Ogrodzie Zoologicznym. Łączy się także z planami przywrócenia funkcji rekreacyjnych zaniedbanym terenom łągów wiślanych w kontekście utworzenia Wiślanego Parku Przyrodniczego, zapewnienia harmonii i ładu przestrzennego.

Projekt służy realizacji następujących celów Lokalnego Programu Rewitalizacji m. st. Warszawy:

Cel I Ożywienie społeczno-gospodarcze poprzez podniesienie jakości przestrzeni publicznej, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego i estetyki oraz promowanie przedsiębiorczości.

Działanie 1 – porządkowanie „starej tkanki” urbanistycznej poprzez odpowiednie zagospodarowanie pustych przestrzeni w harmonii z otoczeniem

Działanie 4 – pielęgnacja zieleni parkowej i przyulicznej mająca na celu podnoszenie estetyki na obszarze rewitalizowanym

Działanie 9 – porządkowanie obszarów miasta wykorzystywanych jako place, targowiska, parkingi

Działanie 19 – poprawa stanu środowiska przyrodniczego.

Cel II Rozwój turystyki i kultury w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego

Działanie 1 – odnowa zasobów dziedzictwa kulturowego, w tym parków miejskich,

Działanie 2 – ratowanie zagrożonych obiektów małej architektury, pomników historii, pomników przyrody.

Działanie 8 – tworzenie warunków wspierających możliwości rozwoju usług w zakresie turystyki i kultury poprzez budowę obiektów kulturowo-edukacyjnych

Cel IV Integracja mieszkańców, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Działanie 2 – wzmacnianie poczucia tożsamości mieszkańców na rewitalizowanym obszarze

Stopień realizacji

Etap I - Po przeprowadzeniu konkursu architektonicznego - w 2005 r. uzyskano decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu; zlecono opracowanie kompletnej dokumentacji technicznej - projektu wykonawczego. Trwają uzgodnienia techniczne. Przewiduje się uzyskanie pozwolenia na budowę i rozpoczęcie robót budowlanych w 2008 r.

Etap II - Przystąpiono do przygotowania wytycznych środowiskowych projektu. W 2007 r. planuje się uzyskać wytyczne konserwatora zabytków, w 2008 r. zostanie zlecone opracowanie dokumentacji techniczno-projektowej zaś rozpoczęcie prac budowlanych przewidziane jest w 2009 r.

Wskaźniki produktu	Wartość	
	bazowa	docelowa
Liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych	0	1
Liczba projektów dotyczących porządkowania publicznej przestrzeni miejskiej	0	1
Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury drogowej	0	1
Liczba projektów dotyczących obiektów przeznaczonych na cele kulturalno/turystyczne	0	1
Liczba obiektów wybudowanych/zmodernizowanych na cele sportowo/rekreacyjne	0	1
Wskaźniki rezultatu		
Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki	0	1
Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji	0	245.400m ²
Liczba nowych miejsc pracy powstałych w wyniku realizacji projektu	0	20
Liczba obiektów przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	0	1
Liczba osób korzystających z obiektów poddanych rewitalizacji (dotyczy etapu I)	0	70.000

Projekt 7. Utworzenie Muzeum Warszawskiej Pragi

Obszar	1.737 m ²
Projektodawca	m.st. Warszawa, Biuro Kultury - Stołeczny Zarząd Rozbudowy Miasta
Lata realizacji	2006 - 2011
Nakłady finansowe	45.000 tys. zł

Przedmiot projektu

Przedmiotem projektu jest kompleksowy remont i renowacja zespołu 3 zabytkowych kamienic praskich (ul. Targowa 50/52) wraz z dziedzińcem i ich adaptacja na potrzeby Muzeum Warszawskiej Pragi. Zespół ten należy do najstarszych zachowanych domów murowanych na Pradze o łącznej pow. użytkowej 1700 m². W obiektach znajdował się żydowski dom modlitwy, np. na ścianach sal modlitw zachowały się fragmenty malowideł przedstawiające Żydów modlących się pod Ścianą Płaczu w Jerozolimie. W ramach projektu przewiduje się ponadto budowę nowego budynku o pow. ok. 1000 m² - zaplecza technicznego muzeum. Obiekt służyć będzie do gromadzenia i przechowywania zbiorów a także do prowadzenia zajęć dydaktycznych i edukacyjnych. Budynki zostaną wyposażone w instalacje zabezpieczające zbiory przed zniszczeniem bądź kradzieżą i będą przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych

Uzasadnienie

Praga nie posiada własnej placówki muzealnej, która zachowałaby dziedzictwo dla przyszłych pokoleń. Budynki przeznaczone do adaptacji są w bardzo złym stanie technicznym. Stanowią one jeden z elementów trasy turystycznej historycznych miejsc żydowskich w Warszawie. Znajdujące się w obiekcie polichromie mają charakter unikatowy i konieczna jest ich konserwacja. Publiczna zbiórka pamiątek wzmocni poczucie tożsamości mieszkańców, przyczyni się do pogłębienia wiedzy o historii i dorobku Pragi. Muzeum będzie działało jako Oddział Muzeum Historycznego m. st. Warszawy, które przekaże liczne zbiory swoich archiwów. Otwarcie placówki muzealnej przyczyni się do utworzenia co najmniej 25 nowych miejsc pracy.

Projekt służy realizacji następujących celów Lokalnego Programu Rewitalizacji dla m.st. Warszawy:

Cel II Rozwój turystyki i kultury w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego

Działanie 1 - Odnowa zasobów dziedzictwa kulturowego;

Działanie 7 - Budowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów kulturowo-edukacyjnych,

Działanie 10 - Promocja przedsięwzięć o znaczeniu turystyczno-kulturowym.

Cel IV Integracja mieszkańców, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Działanie 2 - Wzmacnianie poczucia tożsamości mieszkańców na rewitalizowanym obszarze

Stopień realizacji

Wykonano inwentaryzację i dokumentację obiektów, wstępne prace konserwatorskie polichromii; w trakcie opracowania są ekspertyzy techniczne i architektoniczne, opracowano wstępne założenia programowe i schemat organizacyjny przyszłego muzeum. Wykwaterowano dotychczasowych najemców. W 2008 r. zlecono projekty wykonawcze.

Wskaźniki produktu	Wartość	
	bazowa	docelowa
Liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych	0	1
Liczba budynków poddanych renowacji	0	3
Liczba projektów dotyczących adaptacji budynków na cele kulturalno/turystyczne	0	1
Wskaźniki rezultatu		
Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji	0	1.737 m ²
Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki	0	1
Liczba nowych miejsc pracy powstałych w wyniku realizacji projektu	0	25
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	0	1
Liczba osób korzystających z obiektów poddanych rewitalizacji	0	10.000

PROJEKTY BENEFICJENTÓW ZEWNĘTRZNYCH**Projekt 8. Przebudowa historycznego budynku na cele świetlicy środowiskowej dla dzieci – Dom Ojca Ignacego na Pradze Północ**

Obszar	400 m ²
Projektodawca	Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Loretańskiej z siedzibą w Warszawie przy ul. Ks. Ignacego Kłopotowskiego 18
Lata realizacji	2006 - 2009
Nakłady finansowe	5.860 tys. zł

Przedmiot projektu

Przedmiotem projektu jest remont, wzniesionego w latach 20-tych XX wieku, budynku oficyny przy ul. Kłopotowskiego 18. W ramach prac remontowych przewiduje się wymianę stropów, więźby dachowej, remont klatki schodowej, wmontowanie windy dla osób niepełnosprawnych, wymianę instalacji elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej oraz grzewczej, montaż wentylacji mechanicznej, remont nawierzchni dziedzińca o pow. 246 m², docieplenie budynku, remont i renowacja elewacji, zamontowanie systemu monitorującego obejmującego także część ulicy Sierakowskiego. Przewiduje się adaptację piwnic na pomieszczenia pomocnicze i strychy na cele rekreacyjne oraz wyposażenie kuchni na potrzeby świetlicy środowiskowej.

Uzasadnienie

Świetlica środowiskowa „Dom Ojca Ignacego” przy ul. Kłopotowskiego 18 powołana została 11 lat temu z inicjatywy Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Loretańskiej. Świetlica opieką dzienną obejmowała 60 dzieci w wieku szkolnym a także zagrożone patologią środowiska rodzinne i lokalne z terenu dzielnicy Praga Północ. W obiekcie ponadto prowadzono hotel oraz opiekę całodobową wówczas, gdy potrzeby życiowe dziecka okresowo nie mogły być zaspokojone przez rodzinę. Świadczenia udzielane były dzieciom nieodpłatnie, a uczęszczanie dobrowolne. Od 2004 r. budynek ulegał wyraźnej degradacji. W styczniu 2006 r. świetlica została zamknięta z uwagi na stan zagrożenia budynku. W najbliższej okolicy brak jest innych pomieszczeń, które mogłyby zostać wykorzystane na kontynuację działalności świetlicy dla wszystkich potrzebujących dzieci, zamieszkałych w okolicy.

Projekt służy realizacji następujących celów Lokalnego Programu Rewitalizacji dla m.st. Warszawy:

Cel I Ożywienie społeczno-gospodarcze poprzez podniesienie jakości przestrzeni publicznej, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego estetyki

Działanie 11 – ułatwienia w poruszaniu się dla osób niepełnosprawnych.

Cel II Rozwój turystyki i kultury w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego

Działanie 3 – poprawa stanu zagrożonych obiektów o wartości zabytkowej

Cel III Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców oraz poprawa możliwości komunikacyjnych wewnątrz osiedli

Działanie 4 – wprowadzenie monitoringu i/lub budowa oświetlenia na obszarach o zwiększonej przestępczości,

Cel IV Integracja mieszkańców, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Działanie 1 – stworzenie warunków do powstawania placówek działających w systemie pomocy społecznej i edukacji zwłaszcza dla dzieci zagrożonych marginalizacją.

Stopień realizacji

Wykonano kompletną dokumentację techniczną, projekty wykonawcze i kosztorysy, w 2006 r. została wydana decyzja zezwalająca na budowę. Prace budowlane zostały już rozpoczęte.

Wskaźniki produktu	Wartość	
	bazowa	docelowa
Liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych	0	1
Liczba budynków poddanych renowacji	0	1
Liczba projektów dotyczących adaptacji budynków na cele społeczne	0	1
Wskaźniki rezultatu		
Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji	0	400 m ²
Liczba obiektów przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	0	1
Liczba osób korzystających z obiektów poddanych rewitalizacji	0	70

Projekt 9. Kompleksowa modernizacja wielorodzinnej kamienicy Juliusza Nagórskiego przy ul. Targowej 15 w Warszawie w ramach programu rewitalizacji kamienic praskich o znaczeniu historycznym

Obszar	2.137 m ²
Projektodawca	Wspólnota Mieszkaniowa „Targowa 15”
Lata realizacji	2007 - 2013
Nakłady finansowe	5.450 tys. zł

Przedmiot projektu

Projekt dotyczy remontu i renowacji zabytkowej kamienicy przy ul. Targowej 15. W ramach prac przewidziano remont dachu, remont elewacji, wymianę stolarki okiennej, remont klatek schodowych. Przy remoncie kamienicy przewidziano wymianę instalacji elektrycznej, gazowej, wymianę wind, modernizację ciągów komunikacyjnych piwnic, odwodnienie i nową aranżację podwórza wraz z wprowadzeniem elementów małej architektury, wprowadzenie systemu monitoringu. Dodatkowo przewiduje się adaptację pomieszczeń wspólnych piwnic na cele społeczno- gospodarcze: o pow. ok. 30 m² na Stworzenie Klubu Mieszkańca oraz o pow. ok. 80 m² na pomieszczenia przeznaczone pod wynajem na cele usługowe. Przewidziano też budowę toalet wykorzystywanych przez pozostałych użytkowników pomieszczeń usługowych znajdujących się w budynku. Na budynku przewiduje się umieszczenie tablicy informacyjnej o losach architekta i historii budynku. W wyniku realizacji projektu powstanie siedem nowych miejsc pracy.

Uzasadnienie

Podstawowym celem projektu jest zahamowanie degradacji technicznej budynku, poprawa jego estetyki. Wprowadzenie monitoringu zapobiegne kradzieżom i napadom, które często zdarzają się w okolicy i na klatkach schodowych, ok. 60 % mieszkańców stanowią emeryci, często nie mogący opuszczać swoich mieszkań z powodu niesprawnych wind. Adaptacja i wyposażenie pomieszczenia na potrzeby Klubu Mieszkańca oraz zapewnienie korzystającym z Klubu dostępu do Internetu przyczyni się do integracji lokatorów oraz wzajemnej pomocy, zapobiegne marginalizacji młodzieży. Urządzenie toalet podniesie warunki pracy zarówno u obecnie korzystających z lokali jak i dla osób, które wynajmować będą nowo-powstałe lokale użytkowe. Realizacja projektu przyczyni się do uporządkowania tkanki miejskiej w pobliżu stadionu X-lecia. Umieszczenie tablicy informującej o losach budynku i jego projektanta, poszerzy wśród Prażan i gości wiedzę o historii Pragi.

Projekt służy realizacji następujących celów Lokalnego Programu Rewitalizacji dla m.st. Warszawy:

Cel II Rozwój turystyki i kultury w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego

Działanie 4 – wsparcie dla odnowy zasobów mieszkaniowych stanowiących dziedzictwo kulturowe,

Cel III Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców oraz poprawa możliwości komunikacyjnych wewnątrz osiedli

Działanie 4 – Wprowadzenie systemu monitoringu i remont oświetlenia na obszarach o zwiększonej przestępczości,

Cel IV Integracja mieszkańców, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Działanie 2 – Wzmacnianie poczucia tożsamości mieszkańców na rewitalizowanym terenie

Działanie 16 – Ułatwienie dostępu do Internetu dla mieszkańców budynku objętego projektem

Stopień realizacji

W latach 2005-2006 wymieniono instalację zimnej i ciepłej wody oraz kanalizację, wykonano projekty instalacji elektrycznej oraz ocieplenia i remontu ścian szczytowych budynku i attyk, opracowano wstępną koncepcję inwestycji. W 2007 r. przewiduje się dokończenie prac projektowych zaś rozpoczęcie robót budowlanych nastąpi w 2008 r.

Wskaźniki produktu	Wartość	
	bazowa	docelowa
Liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych	0	1
Liczba budynków poddanych renowacji	0	1
Liczba projektów dotyczących adaptacji budynków na cele społeczne	0	1
Liczba projektów walki z przestępczością i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców	0	1
Wskaźniki rezultatu		
Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji	0	2.137 m ²
Liczba nowych miejsc pracy powstałych w wyniku realizacji projektu	0	2
Liczba osób korzystających z obiektów poddanych rewitalizacji	0	295

Projekt 10. Rewitalizacja przedwojennej kamienicy przy ul. Targowej 39 w Dzielnicy Praga Północ z adaptacją strychów na cele społeczno-gospodarcze

Obszar	706 m ²
Projektodawca	Wspólnota Mieszkaniowa „Targowa 39”
Lata realizacji	2007 - 2013
Nakłady finansowe	2.135 tys. zł

Przedmiot projektu

Kamienica przy ul. Targowej 39, wybudowana w latach 30-tych XX wieku, jest usytuowana w strefie ochrony historycznego układu urbanistycznego. Projekt obejmuje: remont dachu, balkonów, elewacji, klatek schodowych, wymianę instalacji gazowej, wymianę wind, wymianę bramy wjazdowej, montaż instalacji systemu monitoringu. Dodatkowo, przewiduje się zaadaptowanie pomieszczeń strychu o pow. ok. 100 m², stanowiących część wspólną budynku na cele społeczno-gospodarcze, tj: działalność Klubu Mieszkańca i biblioteki wraz z wykonaniem toalet i aneksu kuchennego oraz na pomieszczenia pod wynajem na cele nieuciążliwej działalności gospodarczej lub artystycznej, a także remont pomieszczenia byłej pralni o pow. 15 m², gdzie zostaną zainstalowane monitory telewizji dozorowej.

Uzasadnienie

Głównym celem projektu jest poprawa jakości życia mieszkańców i ich integracja. Projekt jest przede wszystkim odpowiedzią na problemy mieszkańców kamienicy, chociaż jego oddziaływanie będzie szersze (biblioteka dostępna dla mieszkańców sąsiednich budynków, monitoring obejmujący również fragment ulicy Targowej, wzrost estetyki budynku). Mieszkańcy kamienicy to w dużej części osoby starsze oraz znajdujące się w gorszej sytuacji ekonomicznej, którzy skarżą się na brak miejsc do spędzenia wolnego czasu, obserwuje się też zanikanie więzi sąsiedzkich. Stworzenie Klubu Mieszkańca i biblioteki przyczyni się do integracji lokatorów oraz wzajemnej pomocy. Wymiana windy umożliwi swobodne poruszanie się osób starszych oraz umożliwi im dostęp do Klubu. Wprowadzenie monitoringu zapobiegnie kradzieżom i napadom, które często zdarzają się na klatkach schodowych. Do obsługi systemu monitoringu zatrudniona zostanie jedna osoba - mieszkaniec budynku przy ul. Targowej 39, co przyczyni się do spadku bezrobocia w kamienicy.

Projekt służy realizacji następujących celów Lokalnego Programu Rewitalizacji dla m.st. Warszawy:

Cel I Ożywienie społeczno - gospodarcze poprzez podniesienie jakości przestrzeni publicznej, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego estetyki

Działanie 6 - modernizacja istniejącej substancji mieszkaniowej,

Cel III Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców oraz poprawa możliwości komunikacyjnych wewnątrz osiedli

Działanie 4. Wprowadzenie systemu monitoringu i remont oświetlenia na obszarach o zwiększonej przestępczości,

Cel IV Integracja mieszkańców, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Działanie 2 – Wzmacnianie poczucia tożsamości mieszkańców na rewitalizowanym terenie

Stopień realizacji

W 2006 roku wymieniono w kamienicy przy ul. Targowej 39 całą instalację elektryczną oraz poziomy wodno-kanalizacyjny. Wspólnota dysponuje wstępną koncepcją projektu, ekspertyzą oceniającą stan techniczny ścian elewacyjnych, częściową dokumentacją techniczną.

Wskaźniki produktu	Wartość	
	bazowa	docelowa
Liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych	0	1
Liczba projektów dotyczących adaptacji budynków na cele społeczne	0	1
Liczba budynków poddanych renowacji	0	1
Liczba projektów walki z przestępczością i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców	0	1
Wskaźniki rezultatu		
Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji	0	706 m ²
Liczba nowych miejsc pracy powstałych w wyniku realizacji projektu	0	1
Liczba obiektów przystosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych	0	1
Liczba osób korzystających z obiektów poddanych rewitalizacji	0	178

PROJEKTY ZGŁOSZONE W RAMACH AKTUALIZACJI MIKROPROGRAMU**Projekt 11. Rewitalizacja zabytkowej części Pragi: renowacja zabytkowego drewnianego budynku Środkowa 9 z odnową zieleni**

Obszar	1 629 m ²
Projektodawca	m. st. Warszawa – Zespół Ognisk Wychowawczych im. K. Lisieckiego „Dziadka”
Lata realizacji	2008 - 2012
Nakłady finansowe	810 tys. zł

Przedmiot projektu

Drewniany budynek przy ul. Środkowej 9 został wybudowany na początku XX wieku. Obiekt jest wpisany do rejestru zabytków m. st. Warszawy pod nr rejestru 1317-A, data wpisu – 15.12.1987 r. Projekt dotyczy remontu budynku i podwórka.

Prace remontowe budynku obejmują: remont instalacji elektrycznej, remont instalacji wodno-kanalizacyjnej, udrożnienie wentylacji, remont kuchni, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę podłóg, remont dachu i obróbkę blacharskich, remont elewacji z częściową wymianą desek szalunkowych.

Prace remontowe podwórka obejmują: odwodnienie, urządzenie boiska i ogródka rekreacyjnego z uzupełnieniem zieleni.

Przewidziano również zmodernizowanie systemu monitoringu zewnętrznego oraz przystosowanie obiektu dla dzieci niepełnosprawnych (wejście, schody, wc).

Uzasadnienie

Główny cel projektu to zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Od 1933 r. obiekt jest wykorzystywany na cele społeczne, tj. Ognisko Opiekuńcze dla dzieci. Aktualnie pod opieką Ogniska jest 50 dzieci z rodzin wymagających wsparcia. Placówka działa 5 dni w tygodniu, zapewnia ciepłe posiłki, pomoc w nauce, pomaga zagospodarować czas wolny poprzez koła zainteresowań. Podopieczni Ogniska mają zapewnioną pomoc wychowawczą i materialną. Budynek jest w złym stanie technicznym (przeciekający dach, niedrożna wentylacja), nieprzystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych. W przypadku niewykonania prac remontowych – obiekt będzie musiał zostać zamknięty.

Projekt służy realizacji następujących celów Lokalnego Programu Rewitalizacji dla m.st. Warszawy:

Cel I Ożywienie społeczno - gospodarcze poprzez podniesienie jakości przestrzeni publicznej, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego i estetyki oraz promowanie przedsiębiorczości

Działanie 11 - ułatwienia w poruszaniu się dla osób niepełnosprawnych.

Cel II Rozwój turystyki i kultury w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego

Działanie 2 – poprawa stanu zagrożonych obiektów o wartości zabytkowej,

Cel IV Integracja mieszkańców, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Działanie 1 – stworzenie warunków do powstawania placówek działających w systemie pomocy społecznej i edukacji dla osób zagrożonych marginalizacją.

Stopień realizacji

Wykonano przegląd techniczny obiektu i sporządzono wstępny kosztorys robót remontowo-modernizacyjnych.

Wskaźniki produktu	Wartość	
	bazowa	docelowa
Liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych	0	1
Liczba budynków poddanych renowacji	0	1
Liczba projektów dotyczących adaptacji budynków na cele społeczne	0	1
Wskaźniki rezultatu		
Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji	0	1 629 m ²
Liczba obiektów przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	0	1
Liczba osób korzystających z obiektów poddanych rewitalizacji	0	50

Projekt 12. Remont przedwojennej kamienicy przy ul. Bródnowskiej 1 w Dzielnicy Praga Północ z adaptacją pomieszczeń strychu na cele usługowe.

Obszar	453 m ²
Projektodawca	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości Wspólnej „PROFIT”
Lata realizacji	2007 - 2012
Nakłady finansowe	1 779 tys. zł

Przedmiot projektu

Kamienica przy ul Bródnowskiej 1 została wybudowana w latach 30-tych XX wieku. W ramach projektu przewiduje się następujące prace budowlane:

- wymianę instalacji elektrycznej i wodno-kanalizacyjnej, doposażenie budynku w instalację centralnego ogrzewania, remont elewacji, balkonów, klatek schodowych oraz piwnic, posadzek i schodów,
- podniesienie dachu i adaptację pomieszczeń strychu na lokale użytkowe,
- uporządkowanie zieleni i podwórka, budowę altanki śmietnikowej, montaż ławek na podwórku, stworzenie wspólnego podwórka z budynkami przyległymi: Bródnowska 3 i 11 Listopada 48/50;
- budowa windy zewnętrznej i dostosowanie ciągów komunikacyjnych do potrzeb osób niepełnosprawnych, - wprowadzenie monitoringu poprzez umieszczenie 3-ch kamer.

Uzasadnienie

Projekt jest przede wszystkim odpowiedzią na problemy mieszkańców kamienicy. Mieszkańcy kamienicy to w dużej części osoby starsze oraz znajdujące się w gorszej sytuacji ekonomicznej. Remont kamienicy przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, w tym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprawi estetykę otoczenia i zapobiegnie dalszej degradacji historycznego budynku. Budowa windy umożliwi mniej sprawnym mieszkańcom swobodne poruszanie się po budynku. W wyniku adaptacji strychu (część wspólna budynku) powstanie 100 m² nowej powierzchni użytkowej, która zostanie przeznaczona pod wynajem dla nieuciążliwej dla mieszkańców działalności gospodarczej lub artystycznej. Dzięki temu powstaną nowe miejsca pracy. Zagospodarowanie podwórza wraz z uporządkowaniem zieleni przyczyni się do wzmocnienia więzi sąsiedzkich i integracji mieszkańców okolicznych domów. Kamienica znajduje się w obszarze o zwiększonej przestępczości - wprowadzenie monitoringu spowoduje wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Projekt służy realizacji następujących celów Lokalnego Programu Rewitalizacji dla m.st. Warszawy:

Cel I Ożywienie społeczno - gospodarcze poprzez podniesienie jakości przestrzeni publicznej, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego estetyki oraz promowanie przedsiębiorczości

Działanie 6 – modernizacja, remont, rozbudowa istniejącej substancji mieszkaniowej oraz budynków użyteczności publicznej,

Cel III Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców oraz poprawa możliwości komunikacyjnych wewnątrz osiedli

Działanie 4. Wprowadzenie systemu monitoringu na obszarach o zwiększonej przestępczości,

Cel IV Integracja mieszkańców, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Działanie 2 – Wzmacnianie poczucia tożsamości mieszkańców na rewitalizowanym obszarze.

Stopień realizacji

Wymieniono instalację wodno-kanalizacyjną, zamontowano wodomiary, przeprowadzono remont dachu i kominów oraz wymieniono okna na dwóch klatkach schodowych. Opracowano audyt energetyczny. W trakcie przygotowania jest projekt wymiany instalacji elektrycznej..

Wskaźniki produktu	Wartość	
	bazowa	docelowa
Liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych	0	1
Liczba budynków poddanych renowacji	0	1
Liczba projektów walki z przestępczością i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców	0	1
Wskaźniki rezultatu		
Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji	0	453 m ²
Liczba nowych miejsc pracy powstałych w wyniku realizacji projektu	0	2
Liczba osób korzystających z obiektów poddanych rewitalizacji	0	48
Liczba obiektów przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	0	1

Projekt 13. Stalowa 2 - bezpieczna, stylowa, społeczna

Obszar	665 m ²
Projektodawca	Wspólnota Mieszkaniowa Budynku przy ul. Stalowej 2
Lata realizacji	2007 - 2013
Nakłady finansowe	3.740 tys. zł

Przedmiot projektu

Kamienica przy ul. Stalowej 2 została wybudowana ok. 1915 roku, zlokalizowana jest w centralnym punkcie Nowej Pragi. W ramach realizacji projektu przewiduje się przywrócenie kamienicy jej historycznego wyglądu (secesyjnych zdobień elewacji, stolarki, balkonów).

Zakres prac budowlanych obejmuje: remont i ocieplenie dachu; wykonanie przeciwwilgociowej izolacji fundamentów i ścian, wymianę instalacji wodno-kanalizacyjnej, remont i ocieplenie stropów piwnicznych; modernizację instalacji elektrycznej; remont klatek schodowych wraz z renowacją balustrady oraz autentycznych drzwi zewnętrznych i wymianą okien; odtworzenie secesyjnej elewacji zewnętrznej, odtworzenie lub stylizację balkonów, wykonanie bramy wjazdowej; urządzenie podwórka z elementami małej architektury, w tym budowa ogrodzenia i altany śmietnikowej, modernizację odwodnienia; zainstalowanie systemu monitoringu i domofonów. Rozważa się też możliwość adaptacji części wspólnych (strych i piwnice) - na cele usługowo-społeczne np. punkt informacji o pomocy społecznej.

Uzasadnienie

Budynek znajduje się na obszarze o nasilonej patologii społecznej i wysokim zagrożeniu wykluczeniem społecznym. Głównym celem projektu jest zahamowanie degradacji technicznej budynku i poprawa jakości życia mieszkańców i poprawa bezpieczeństwa. Przewiduje się, że realizacja projektu pozwoli uzyskać nowe miejsce pracy.

Projekt służy realizacji następujących celów Lokalnego Programu Rewitalizacji dla m.st. Warszawy:

Cel I Ożywienie społeczno-gospodarcze poprzez podniesienie jakości przestrzeni publicznej, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego i estetyki oraz promowanie przedsiębiorczości

Działanie 6 Modernizacja, remont, rozbudowa istniejącej substancji mieszkaniowej,

Działanie 13 Wspieranie inicjatyw mających na celu rozwój określonych dziedzin aktywności gospodarczej;

Cel II Rozwój turystyki i kultury w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego

Działanie 4 Wsparcie dla odnowy zasobów mieszkaniowych stanowiących dziedzictwo kulturowe;

Cel III Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców oraz poprawa możliwości komunikacyjnych wewnątrz osiedli

Działanie 4 Wprowadzenie systemu monitoringu na obszarach o zwiększonej przestępczości;

Cel IV Integracja mieszkańców, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Działanie 2 – Wzmocnienie poczucia tożsamości mieszkańców na rewitalizowanym obszarze.

Stopień realizacji

Opracowano audyt energetyczny i projekt zagospodarowania dziedzińca, przeprowadzono ekspertyzę stanu balkonów. Wykonano remont dachu, modernizację instalacji elektrycznej, izolację przeciwwilgociową fundamentów i ścian fundamentowych, wymieniono instalację wodno-kanalizacyjną, rozpoczęto renowację autentycznych drzwi zewnętrznych do lokali mieszkalnych.

Wskaźniki produktu**Wartość****bazowa docelowa**

Liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych

0

1

Liczba budynków poddanych renowacji

0

1

Liczba projektów walki z przestępczością i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców

0

1

Wskaźniki rezultatu

Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji

0

665 m²

Liczba nowych miejsc pracy powstałych w wyniku realizacji projektu

0

1

Liczba osób korzystających z obiektów poddanych rewitalizacji

0

74

Projekty towarzyszące działaniom rewitalizacyjnym:

Opisane wcześniej projekty rewitalizacyjne nie obejmują wszystkich istotnych interwencji w obszarze rewitalizowanym. W ramach Mikroprogramu szerzej opisano jedynie te projekty, które mogą być zgłaszane do dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego lata 2007-2013, priorytet V – Wzmocnienie roli miast w rozwoju regionu, działanie 5.2 – Rewitalizacja miast. Są to projekty których stan zaawansowania umożliwia na obecnym etapie wskazanie źródeł ich finansowania.

Dla ożywienia społeczno-gospodarczego zdegradowanych obszarów Pragi Północ niezmiennie ważne jest zrealizowanie także innych projektów towarzyszących, które zostały już rozpoczęte bądź przewiduje się ich realizację w okresie do 2013 roku.

Decydujące znaczenie dla rozwoju całej Dzielnicy ma budowa II linii metra zwłaszcza na odcinku centralnym do Dworca Wileńskiego, dokończenie Śródmiejskiej Obwodnicy Warszawy (aktualnie przy dofinansowaniu ze środków Unii Europejskiej realizowany jest odcinek obejmujący Rondo Starzyńskiego) oraz budowa Mostu Krasińskiego. Inwestycje te decydować będą o poprawie drożności komunikacyjnej praskich ulic, zwłaszcza ulicy Targowej i Alei Solidarności.

Wśród projektów towarzyszących istotne znaczenie dla poprawy zdrowia dzieci i młodzieży będzie mieć projekt m. st. Warszawy (zgłoszony do dofinansowania w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego) pod nazwą „Budowa wielofunkcyjnych boisk sportowo-rekreacyjnych oraz utworzenie ogólnodostępnych stref rekreacji dziecięcej na terenie m. st. Warszawy”. W ramach tego projektu planowana jest modernizacja i rozbudowa Ogrodu Jordanowskiego przy ul. Namysłowskiej 21.

Do zwiększenia liczby terenów sportowo-rekreacyjnych w obszarze zdegradowanym przyczyni się także planowana inwestycja modernizacji boisk sportowych przy ul. Kawęczyńskiej a także zagospodarowanie parku przy ul. Kawęczyńskiej wraz z utworzeniem placu zabaw dla dzieci.

Działania ukierunkowane na wprowadzenie nowych funkcji przestrzeni publicznej w rejonie ulicy Kawęczyńskiej zakończy modernizacja nawierzchni ulicy Kawęczyńskiej na odcinku od ulicy Ząbkowskiej do ulicy Otwockiej wraz z modernizacją ciągów pieszych, remontem oświetlenia, urządzeniem przystanków tramwajowych oraz uzupełnieniem zieleni przyulicznej.

Inne przedsięwzięcie towarzyszące projektom rewitalizacyjnym to planowana budowa Sąsiedzkiego Centrum Integracji Społecznej przy ul. Korsaka, w którym zostaną ulokowane następujące placówki: dom dziennego pobytu dla osób starszych, klub pracy, osiedlowy klub młodzieżowy, ośrodek wsparcia dla samotnych, bezrobotnych matek. W jego otoczeniu zostanie urządzony plac zabaw dla dzieci, ogródek rekreacyjny, boisko do siatkówki i piłki nożnej.

Poza działaniami o charakterze inwestycyjnym niezwykle istotne są podejmowane w obszarze zdegradowanym przedsięwzięcia nieinwestycyjne, ukierunkowane na tworzenie warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego i o charakterze integracyjnym. Do tego rodzaju działań należą między innymi: organizowane cyklicznie imprezy o charakterze artystyczno-kulturalnym – Praskie spotkania z kulturą „Spotkajmy się na Ząbkowskiej” czy Jarmark Floriański; prowadzone wśród dzieci i młodzieży

szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki przeciw uzależnieniom czy też planowany do realizacji w 2008 roku przez Ośrodek Pomocy Społecznej Praga Północ projekt pod nazwą „Start w samodzielność szansą dla bezrobotnych, samotnych matek”, o którego dofinansowanie z funduszy Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki zamierza ubiegać się m. st. Warszawa.

7. Plan finansowy Mikroprogramu rewitalizacji

Harmonogram rzeczowo-finansowy projektów inwestycyjnych planowanych do realizacji w ramach Mikroprogramu Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ m.st. Warszawy z uwzględnieniem źródeł finansowania prezentuje tabela 29.

- Projekt 1 został zgłoszony do dofinansowania z funduszy unijnych. Umowa o dofinansowanie została zawarta w 2006 r. Wysokość środków dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i z budżetu państwa oraz wydatków, które poniosło m. st. Warszawa zgodnie z aktualnym harmonogramem rzeczowo-finansowym - została wskazana w zapisach dotyczących źródeł finansowania. W budżecie m. st. Warszawy, w załączniku dzielnicowym, zostały zabezpieczone stosowne środki na 2007 r.
- Projekty 2, 3 ,4 - mają zabezpieczone źródła finansowania w ramach realizacji wieloletnich inwestycji dzielnicowych wpisanych w załączniku dzielnicowym do budżetu m. st. Warszawy.
- Projekt 5 ma zabezpieczone źródło finansowania w ramach środków przewidzianych na realizację zadań bieżących przez Wydział Kultury dla Dzielnicy Praga Północ, wskazanych w dzielnicowym załączniku do budżetu m. st. Warszawy.
- Projekt 6 w zakresie etapu I – „Przebudowa Placu Weteranów 1863 r. z budową Domu Kultury i sali widowiskowej” ma zabezpieczone źródła finansowania w ramach realizacji wieloletnich inwestycji dzielnicowych wpisanych w załączniku dzielnicowym do budżetu m. st. Warszawy.
Etap II – „Rewaloryzacja Parku Praskiego” nie został dotychczas ujęty w Wieloletnim Programie Inwestycyjnym m. st. Warszawy ale rozpoczęcie jego realizacji (prace przygotowawcze - dokumentacja projektowa) przewidziano w ramach zadań bieżących realizowanych przez Zarząd Oczyszczania Miasta.
- Projekt 7 został zgłoszony jako inwestycja ogólnomiejska, mająca charakter projektu ponadlokalnego, istotnego dla ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizowanego całej prawobrzeżnej Warszawy. Projekt ten został ujęty w WPI m. st. Warszawy w latach 2006 – 2011 jako projekt wieloletni, realizowany przez Stołeczny Zarządu Rozbudowy Miasta.
- Projekt 8 – został zgłoszony przez Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Loretańskiej z siedzibą w Warszawie. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez projektodawcę - dysponuje on w 2007 roku środkami niezbędnymi na rozpoczęcie robót budowlanych, część wydatków zostanie pokryta z innych środków publicznych (dotacja z PFRON i od Wojewody Mazowieckiego), beneficjent ma zabezpieczone środki na pokrycie wkładu własnego w niezbędnie wymaganym zakresie, umożliwiającym realizację inwestycji.

Pozostałą część środków projektodawca zamierza pozyskać w ramach współfinansowania z funduszy unijnych.

- Projekt 9 został zgłoszony przez Wspólnotę Mieszkaniową Targowa 15 w Warszawie. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez projektodawcę, został przyjęty przez Wspólnotę Mieszkaniową wieloletni plan gospodarczy, w ramach którego przewiduje się realizację inwestycji w 2007 r. w całości ze środków własnych Wspólnoty (z funduszu remontowego i pożytków), zaś w kolejnych latach ze środków własnych Wspólnoty i dotacji z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.
- Projekt 10 został zgłoszony przez Wspólnotę Mieszkaniową Targowa 39 w Warszawie. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez projektodawcę, został przyjęty przez Wspólnotę Mieszkaniową wieloletni plan gospodarczy, w ramach którego przewiduje się realizację inwestycji w 2007 r. w całości ze środków własnych Wspólnoty (z funduszu remontowego i pożytków), zaś w kolejnych latach ze środków własnych Wspólnoty i dotacji z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.
- Projekt 11 – zgłoszony jako inwestycje ogólnomiejskie i ujęty w WPI m. st. Warszawy jako projekt wieloletni, przewidziany do realizacji w latach 2008-2012
- Projekt 12 został zgłoszony przez Wspólnotę Mieszkaniową Nieruchomości Wspólnej „PROFIT” ul. Bródnowska 1 w Warszawie. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez projektodawcę, został przyjęty przez Wspólnotę Mieszkaniową wieloletni plan gospodarczy, w ramach którego przewiduje się realizację inwestycji w 2007 r. w całości ze środków własnych Wspólnoty (z funduszu remontowego i pożytków), zaś w kolejnych latach ze środków własnych Wspólnoty i dotacji z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
- Projekt 13 został zgłoszony przez Wspólnotę Mieszkaniową Budynku przy ul. Stalowej 2 w Warszawie. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez projektodawcę, został przyjęty przez Wspólnotę Mieszkaniową wieloletni plan gospodarczy, w ramach którego przewiduje się realizację inwestycji w 2007 r. w całości ze środków własnych Wspólnoty (z funduszu remontowego i pożytków), zaś w kolejnych latach ze środków własnych Wspólnoty i dotacji z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

W planie finansowym uwzględniono środki finansowe niezbędne do przeprowadzania konsultacji społecznych, zapewnienia komunikacji i partycypacji społecznej oraz realizacji innych działań związanych z wdrażaniem Mikroprogramu Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ.

Tabela 29 Źródła finansowania inwestycji planowanych w ramach Mikroprogramu Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ (w tys. zł)

Nr projektu	Nazwa projektu	Czas realizacji	Finansowanie projektu		Nakłady poniesione do 31.12.2006 w tys. zł	Koszt realizacji projektu w rozbiu na poszczególne lata w tys. zł			
			Źródło finansowania	Kwota ogółem w tys. zł		2007	2008	2009	2010 i lata następne
1.	Renowacja kamienic praskich o znaczeniu historycznym wraz z adaptacją pomieszczeń na cele społeczne	2004 - 2007	Ogółem	2 019	1 654	365			
			budżet m.st. Warszawy	1 038	837	201			
			środki z EFRR	850	708	142			
			środki z budżetu państwa	131	109	22			
2.	Kontynuacja prac rewitalizacyjnych na ulicy Żąbkowskiej	2001 - 2010	Ogółem	9 731	5 939	367	424	1 701	1 300
			budżet m. st. Warszawy	9 731	5 939	367	424	1 701	1 300
3.	Rewitalizacja przestrzeni zabytkowej części Pragi; renowacja kamienic Radzywińska 2, Markowska 12,14,16 z odnową zieleni Etap – I Remont budynków mieszkalnych: Markowska 12, 14 Etap – II Remont kapitalny budynków mieszkalnych: Markowska 16, Radzywińska 2, z odnową zieleni	2005 - 2011	Ogółem	15 831	655	960	826	2 744	10 646
			budżet m.st. Warszawy	15 831	655	960	826	2 744	
			Etap I (lata 2006-2009)	3 610	40	0	826	2 744	0
			Etap II (lata 2005-2011)	12 221	615	960	0	0	10 646
4.	Rewitalizacja przestrzeni ulicy Białostockiej	2007 - 2010	Ogółem	4 828	0	2	316	1 510	3 000
			budżet m.st. Warszawy	4 828	0	2	316	1 510	3 000
5.	Opracowanie i przygotowanie nowych szlaków turystycznych – „Spacer po Pradze”	2006 - 2009	Ogółem	90	35	12	15	28	
			budżet m.st. Warszawy	90	35	12	15	28	
6.	Odtworzenie historycznego układu i przywrócenie funkcji kulturalnych w otoczeniu Parku Praskiego w Warszawie Etap I - Przebudowa Placu Weteranów 1863 r. z budową Domu Kultury i sali widowiskowej Etap II - Rewaloryzacja Parku Praskiego	2004 - 2013	Ogółem	41 420	265	49	1 306	0	39 800
			budżet m.st. Warszawy	41 420	265	49	1 306	0	39 800
			Etap I (lata 2004-2012)	26 220	265	49	1 306	0	24 600
			Etap II (lata 2008-2013)	15 200	0	0	0	0	15 200
7.	Utworzenie Muzeum Warszawskiej Pragi	2006 - 2011	Ogółem	45 000	0	70	205	4 850	39 875
			budżet m.st. Warszawy	45 000	0	70	205	4 850	39 875
8.	Przebudowa historycznego budynku na cele świetlicy środowiskowej dla dzieci – Dom Ojca Ignacego na Pradze Północ	2006 - 2009	Ogółem	5 860	152	1 295	928	3 485	0
			środki własne	620	152	110	358	0	0
			środki z funduszy UE	4 545	0	540	520	3 485	0
			inne środki publiczne (PFRON, dot. Wojewody, Fundusz Kościelny)	695	0	645	50	0	0
9.	Kompleksowa modernizacja wielorodzinnej kamienicy Juliusza Nagórskiego przy ul. Targowej 15	2007 - 2013	Ogółem	5 450	0	74	320	400	4 656
			środki własne	1 208	0	11	48	60	1 089

Urząd Miasta Stołecznego Warszawy – Dzielnica Praga Północ

	w Warszawie w ramach programu rewitalizacji kamienic praskich o znaczeniu historycznym		środki z funduszy UE	4 242	0	63	272	340	3 567
10.	Rewitalizacja przedwojennej kamienicy przy ul. Targowej 39 w Dzielnicy Praga Północ z adaptacją strychów na cele społeczno-gospodarcze	2007 - 2013	Ogółem	2 135	0	20	365	420	1 330
			środki własne	320	0	3	55	63	199
			środki z funduszu UE	1 815	0	17	310	357	1 131
11.	Rewitalizacja zabytkowej części Pragi: renowacja zabytkowego drewnianego budynku Środkowa 9 z odnową zieleni	2008 - 2012	Ogółem	810	0	0	10	64	736
			budżet m. st. Warszawy	810	0	0	10	64	736
12.	Remont przedwojennej kamienicy przy ul. Bródnowskiej 1 w Dzielnicy Praga Północ z adaptacją pomieszczeń strychu na cele usługowe	2007 - 2012	Ogółem	1 779	0	76	176	387	1 140
			środki własne	270	0	12	27	59	172
			środki z funduszu UE	1 509		64	149	328	968
13.	Stalowa 2 - bezpieczna, stalowa, społeczna	2007 - 2013	Ogółem	3 740	0	391	175	326	2 848
			środki własne	561	0	59	26	49	427
			środki z funduszu UE	3 179	0	332	149	277	2 421
Wartość projektów realizowanych przez m. st. Warszawa			Ogółem, w tym realizowanych przez	119 729	8 548	1 825	3 102	10 897	95 357
			a) Dzielnicę Praga Północ	58 719	8 548	1 755	2 887	5 983	39 546
			b) Stołeczny Zarząd Rozbudowy Miasta	60 200	0	70	205	4 850	55 075
			c) ZOW im. K. Lisieckiego „Dziadka”	810	0	0	10	64	736
Wartość projektów realizowanych przez partnerów zewnętrznych			Ogółem, w tym:	18 964	152	1 856	1 964	5 018	9 974
			a) Zgromadzenie Sióstr Loretanek	5 860	152	1 295	928	3 485	0
			b) Wspólnota Mieszkaniowa Targowa 15	5 450	0	74	320	400	4 656
			c) Wspólnota Mieszkaniowa Targowa 39	2 135	0	20	365	420	1 330
			d) Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości Wspólnej „PROFIT”	1 779	0	76	176	387	1 140
			e)) Wspólnota Mieszkaniowa Budynku przy ul. Stalowej 2	3 740	0	391	175	326	2 848
Koszty wdrażania Mikroprogramu (nie więcej niż 1 % wartości projektów)				667	19	46	76	62	464
Razem wartość wszystkich zadań				139 360	8 719	3 727	5 142	15 977	105 795

8. System wdrażania, monitorowania, aktualizacji. Komunikacja i partycypacja społeczna

Wdrażanie

Ważnym elementem decydującym o skuteczności realizacji założeń i celów każdego dokumentu planistycznego jest skuteczny i przemyślany system jego wdrażania.

Wdrażanie Programu na poziomie m. st. Warszawy

Dzielnice m. st. Warszawy nie są samodzielnymi jednostkami samorządu terytorialnego i nie posiadają osobowości prawnej. Mają one jedynie charakter jednostek pomocniczych. Uprawnienia do tworzenia przepisów gminnych przysługują Radzie m. st. Warszawy. Mikroprogram Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ stanowi załącznik do Lokalnego Programu Rewitalizacji m. st. Warszawy, który jest przyjmowany i aktualizowany w drodze uchwały Rady m. st. Warszawy, po zasięgnięciu opinii rad dzielnic oraz przeprowadzeniu konsultacji społecznych. W dniu 27 stycznia 2005 r. Rada m. st. Warszawy podjęła uchwałę Nr XLV/1107/2005 w sprawie przyjęcia Lokalnego Uproszczonego Programu Rewitalizacji m. st. Warszawy na lata 2005 – 2013 (ostatnia zmiana uchwałą Nr LXI/1733/2005 z dnia 28 października 2005 r.). W oparciu o te przepisy został ustalony, jednolity w skali całego miasta, system wdrażania, okresowego monitorowania i oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji. W celu wdrażania i monitorowania Programu Prezydent m. st. Warszawy powołał:

- Komitet Monitorujący,
- Pełnomocnika ds. rewitalizacji,
- Dzielnicowych koordynatorów ds. rewitalizacji w dzielnicach objętych programem.

W skład Komitetu Monitorującego, oprócz merytorycznych pracowników Urzędu m. st. Warszawy, wchodzi osoby wskazane przez: partnerów społecznych i gospodarczych, środowiska opiniotwórcze, organizacje pracodawców, przedstawiciele nauki, forum dialogu społecznego, towarzystwa opieki nad zabytkami i dziedzictwem kulturowym, przedstawicieli architektów i urbanistów. Komitet pełni funkcję doradczą. Do zadań Pełnomocnika ds. rewitalizacji należy koordynacja wdrażania Programu na obszarze miasta, przygotowywanie projektów aktualizacji Programu, jego promocja, organizacja systemu monitorowania, współdziałanie z dzielnicowymi koordynatorami ds. rewitalizacji. Zadania te Pełnomocnik wykonuje przy pomocy wyodrębnionej komórki organizacyjnej.

Wdrażanie Mikroprogramu na poziomie Dzielnicy Praga Północ

Odpowiedzialność za realizację Mikroprogramu w dzielnicy ponosi Burmistrz Dzielnicy. Dla prawidłowej realizacji projektów obejmujących różne aspekty (przestrzenne, społeczne czy gospodarcze) będą powoływani kierownicy projektów. Funkcję tę pełnić będą dyrektorzy jednostek organizacyjnych i naczelnicy merytorycznych Wydziałów Urzędu Dzielnicy. W przypadku gdy projekt będzie miał charakter niejednorodny kierownikiem projektu będzie Burmistrz. Burmistrz będzie także ponosił odpowiedzialność za wszystkie projekty dzielnicowe, dla których składane będą wnioski o dofinansowanie z funduszy zewnętrznych.

W odniesieniu do projektów realizowanych przez inne jednostki organizacyjne miasta odpowiedzialność za ich prawidłową realizację ponosić będą kierownicy tych jednostek. Za należyte dysponowanie środkami przekazanymi na realizację projektów dzielnicowych odpowiadać będzie Główny Księgowy Dzielnicy Praga Północ.

W przypadku projektów składanych przez partnerów zewnętrznych za ich prawidłową realizację odpowiadać będą projektodawcy.

W strukturze organizacyjnej Urzędu Dzielnicy Praga Północ wyodrębniono stałą komórkę organizacyjną - Zespół ds. rewitalizacji, którym kieruje Dzielnicowy Koordynator ds. rewitalizacji. Bezpośredni nadzór nad Zespołem sprawuje Burmistrz Dzielnicy Praga Północ. Do zadań Zespołu należy:

- opracowanie dzielnicowego mikroprogramu rewitalizacji i sporządzanie propozycji jego aktualizacji;
- koordynacja procesu wdrażania mikroprogramu na obszarze dzielnicy;
- ocena projektów zgłoszonych do realizacji na obszarze objętym rewitalizacją pod kątem celów Lokalnego Programu Rewitalizacji i wnioskowanie o umieszczenie ich w mikroprogramie;
- akceptacja pod względem formalnym i merytorycznym zgłoszonych projektów i przedkładanie ich Pełnomocnikowi ds. rewitalizacji, po akceptacji Zarządu Dzielnicy;
- współpraca z jednostkami miasta przy przygotowaniu projektów miejskich na terenie objętym rewitalizacją ;
- prowadzenie bieżącego monitoringu projektów i działań już realizowanych, przedstawianie propozycji ich modyfikacji czy aktualizacji;
- sporządzanie raportów okresowych z realizacji mikroprogramu;
- budowanie korzystnego wizerunku i promocja Lokalnego Programu Rewitalizacji w obszarze partnerów zewnętrznych, mediów i mieszkańców;
- organizacja i koordynacja prac Dzielnicowego Forum ds. Rewitalizacji obejmującego trzy sektory: samorządowy, pozarządowy i gospodarczy;
- wspieranie lokalnych partnerstw na rzecz obszarów rewitalizowanych.

Monitorowanie realizacji projektów i osiągnięcia zakładanych celów Mikroprogramu

Realizacja poszczególnych projektów i całego Mikroprogramu Dzielnicy Praga Północ monitorowana będzie na poziomie wskaźników: produktu i rezultatu. Stopień ich osiągnięcia sprawdzany będzie w ramach prowadzonego cyklicznie monitoringu. Częstotliwość pomiaru zależy od kategorii wskaźnika i od poziomu jego pomiaru w strukturze wdrażania. Wskaźniki produktu będą mierzone co najmniej raz na półrocze, wskaźniki rezultatu corocznie lub po zakończeniu projektu. Monitoring prowadzić będzie Zespół ds. Rewitalizacji. Podstawą do jego przeprowadzania będą dane uzyskane od podmiotów zaangażowanych w rewitalizację obszarów dzielnicy.

Monitoring w zakresie osiąganych wskaźników produktu i rezultatu będzie wykonywany w oparciu o przedstawione niżej zestawienie wskaźników.

Zbiornicze zestawienie wskaźników

Wskaźniki produktu	Wartość	
	bazowa	docelowa
Liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych	0	13
Liczba budynków poddanych renowacji	0	19
Liczba projektów dotyczących adaptacji budynków na cele kulturalno/turystyczne	0	3
Liczba projektów dotyczących adaptacji budynków na cele społeczne	0	5
Liczba projektów dotyczących porządkowania publicznej przestrzeni miejskiej	0	5
Liczba projektów walki z przestępczością i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców	0	5
Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury drogowej	0	2
Liczba obiektów wybudowanych/zmodernizowanych na cele sportowo/rekreacyjne	0	1
Wskaźniki rezultatu		
Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji	0	273.641m ²
Liczba obiektów przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	0	8
Liczba nowych miejsc pracy powstałych w wyniku realizacji projektu	0	56
Liczba osób korzystających z obiektów poddanych rewitalizacji	0	92.425
Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki	0	5
Liczba osób uczestniczących w zorganizowanych formach turystyki	0	2.000
Liczba wypromowanych markowych produktów turystycznych i kulturowych	0	4

System aktualizacji Mikroprogramu

Procesy rewitalizacyjne mają charakter dynamiczny. Istotnym elementem Mikroprogramu jest bieżąca ocena aktualnych potrzeb oraz priorytetów zarówno na poziomie miasta, jak i dzielnic. Ocena potrzeb powinna dotyczyć wskazania projektów, które należy realizować w pierwszej kolejności oraz wyboru nowych obszarów gdzie muszą zostać skoncentrowane działania związane z rozwojem społeczno-gospodarczym. Ocena powinna umożliwiać aktualizację zarówno na poziomie operacyjnym (aktualizacja półroczna), jak i na poziomie strategicznym (aktualizacja roczna). Celem aktualizacji operacyjnej jest identyfikacja nowych projektów bądź wprowadzanie zmian do już podjętych przedsięwzięć. Celem aktualizacji rocznej jest dokonywanie wyborów o charakterze strategicznym, wypracowanie wizji rozwoju procesów rewitalizacji przede wszystkim w skali całego miasta i jej uwzględnienie przy planowaniu budżetu miasta na kolejny rok kalendarzowy.

Propozycje wniosków w zakresie zmian Mikroprogramu zarówno na poziomie strategicznym jak i w zakresie modyfikacji już ujętych w Programie projektów oraz włączenia nowych projektów zarówno miejskich, jak i zgłaszanych przez partnerów

zewnętrznych, po ocenie Koordynatora ds. Rewitalizacji, przedstawiane będą do akceptacji Zarządu Dzielnicy. Proponowane zmiany wraz z opinią Zarządu będą przekazywane Pełnomocnikowi ds. rewitalizacji w celu rozpoczęcia procedury wprowadzenia zaaprobowanych zmian do Mikroprogramu. Przed ostatecznym przyjęciem zmian przez Radę m. st. Warszawy będą one przedstawiane, w celu zasięgnięcia opinii, Radzie Dzielnicy Praga Północ i społeczności lokalnej.

Komunikacja i partycypacja społeczna

Zarówno przygotowanie, jak i realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji m. st. Warszawy na lata 2005–2013, w tym także Mikroprogramu Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ odbywa się z zachowaniem zasady partnerstwa. W trakcie prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji planowane kierunki działań oraz projekty były konsultowane ze środowiskami partnerów społecznych zainteresowanymi określonymi dziedzinami, np. ochroną zabytków i dziedzictwa kulturowego, rozwojem turystyki i kultury, bezpieczeństwem publicznym, integracją społeczną mieszkańców, edukacją.

Powodzenie działań realizowanych w ramach Mikroprogramu wymaga współpracy wielu podmiotów, nie tylko z sektora publicznego. Władze dzielnicy Praga-Północ będą dążyć do jak największego zaangażowania w działania rewitalizacyjne organizacji pozarządowych oraz podmiotów gospodarczych. Prowadzenie bieżącego dialogu społecznego i zwiększenie współpracy między sektorami: samorządowym, pozarządowym, gospodarczym umożliwi Forum ds. rewitalizacji Pragi Północ – ciało o charakterze opiniotwórczym, doradczym, ukierunkowanym na wspieranie lokalnych partnerstw na rzecz obszarów rewitalizowanych i aktywizację gospodarczą podmiotów znajdujących się w obszarze kryzysowym.

Mikroprogramowi Rewitalizacji będzie towarzyszyła otwarta polityka informacyjna zarówno podczas opracowywania programu jak i podczas jego późniejszej realizacji. Zakłada ona informowanie mieszkańców rewitalizowanego obszaru oraz całej Warszawy najpierw o założeniach projektu, później o konkretnych planach, wreszcie o efektach prac. Informacje będą upowszechniane poprzez opracowanie materiałów informacyjnych o programie rewitalizacyjnym, a także ulotek informujących o poszczególnych projektach (przedmiot projektu, cele realizacji projektu, przewidywane koszty i terminy realizacji). Materiały informacyjne wraz z ankietami umożliwiającymi wypowiedzenie się respondentom będą udostępniane podczas organizowanych bezpośrednich spotkań z mieszkańcami, w czasie spotkań Forum ds. rewitalizacji Pragi Północ, przy okazji organizowanych konferencji, poprzez korespondencję listowną skierowaną do mieszkańców, organizacji i instytucji działających na terenie Dzielnicy, w trakcie imprez kulturalno-artystycznych, w punkcie informacyjnym w siedzibie Urzędu Dzielnicy Praga Północ.

Na stronie internetowej Urzędu Dzielnicy Praga Północ: **www.praga-pn.waw.pl** zamieszczane będą bieżące informacje o wdrażaniu Mikroprogramu i poszczególnych projektach, zdjęcia obszaru objętego Mikroprogramem wraz z przedstawieniem osiągniętych efektów, ankiety, sondaże i wyniki przeprowadzonych badań i konsultacji społecznych. Prowadzone będą działania mające na celu zaangażowanie i pozyskiwanie mediów warszawskich i ogólnopolskich (radio Praga, Nowa Gazeta Praska, Rzeczpospolita, Gazeta Wyborcza, Życie Warszawy, Telewizyjny Kurier Warszawski). Konsultacje społeczne

będą przeprowadzane przez cały okres realizacji Mikroprogramu, przy czym konsultacje bezpośrednie z mieszkańcami i środowiskami opiniotwórczymi, odbywać się będą co najmniej raz w roku. Konsultacje będą przeprowadzane w formie konferencji a także warsztatów branżowych i szkoleń, skierowanych do grup zainteresowanych aktywnym włączeniem się w proces rewitalizacji: wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni mieszkaniowych, organizacji pozarządowych, podmiotów gospodarczych.

9. Zakończenie

Niniejszy Mikroprogram Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ m. st. Warszawy opracowany został w celu określenia i zidentyfikowania potrzeb w zakresie odnowy zdegradowanych społecznie i ekonomicznie obszarów dzielnicy. Jest on wizją „pomysłu na dzielnicę” skonkretyzowaną poprzez propozycję realizacji zapisanych projektów rewitalizacyjnych i projektów towarzyszących zarówno dotyczących interwencji o charakterze inwestycyjnym jak i tzw. projektów „miękkich” dotyczących m.in. zapobiegania i przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom społecznym, imprez o charakterze artystyczno-kulturalnym i integracyjnych.

Mikroprogram wskazuje propozycje wykorzystania kulturowych atutów Pragi w celu nadania obszarom zdegradowanym nowych funkcji społeczno-gospodarczych i w efekcie przyczynienia się do intensywnego rozwoju Dzielnicy.

Mikroprogram Rewitalizacji ma służyć koncentracji środków finansowych i efektywności ich wykorzystania w latach 2005-2013. Jest dokumentem strategicznym, na podstawie którego, na obszarze kryzysowym będą realizowane zadania inwestycyjne przez dzielnicę i inne jednostki organizacyjne m. st. Warszawy jak również inne działania w zakresie kultury i edukacji, polityki społecznej, turystyki.

Podstawowym problemem utrudniającym planowe uzdrawianie Pragi, kwartał po kwartale, ulica po ulicy jest nieuregulowana i skomplikowana sytuacja stanu własności gruntów oraz brak wystarczającej liczby lokali zamiennych dla rodzin z budynków zagrożonych.

Priorytetem przy wyborze projektów inwestycyjnych dotyczących renowacji kamienic była kwestia związana z prawem dysponowania gruntami i możliwość podjęcia prac remontowych bez konieczności wykwaterowania lokatorów.

Przedstawione w Mikroprogramie zestawienie projektów w miarę potrzeb będzie uzupełniane i aktualizowane w cyklach półrocznych oraz rocznych, także o nowe projekty zgłaszane z inicjatywy mieszkańców oraz innych podmiotów działających na obszarze rewitalizowanym.

Powyższe opracowanie umożliwi m. st. Warszawie oraz innym wskazanym beneficjentom z terenu miasta aplikowanie o środki finansowe Unii Europejskiej na realizację zadań, które w programie zostały ujęte.

Spis tabel

Tabela 1. Struktura użytkowania gruntów w dzielnicy Praga Północ (stan na dzień 1.01.2003r.)	6
Tabela 2. Struktura użytkowania gruntów w części dzielnicy Praga Północ o charakterze mieszkaniowym (stan na dzień 31.12.2005 r.).....	6
Tabela 3. Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej w Pradze Północ (stan na dzień 31.12.2003 r.).....	7
Tabela 4. Struktura własnościowa gruntów w Pradze Północ (stan na dzień 31.12.2005 r.)	8
Tabela 5. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej na terenie Pragi Północ.....	9
Tabela 6. Podstawowe informacje charakteryzujące zasoby mieszkaniowe Pragi Północ (stan na dzień 31.12.2003 r.)	10
Tabela 7. Wyposażenie w instalacje budynków mieszkalnych na Pradze Północ w 2003 roku.....	10
Tabela 8. Struktura mieszkań Pragi Północ pod względem wyposażenia w instalacje w porównaniu ze średnią dla m. st. Warszawy w 2003 roku	11
Tabela 9. Budynki mieszkalne na Pradze Północ według wieku w 2003 roku	11
Tabela 10. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON na Pradze Północ w latach 2002 – 2004	12
Tabela 11. Struktura podmiotów gospodarczych sektora publicznego na Pradze Północ w latach 2002 – 2004	13
Tabela 12. Struktura podmiotów gospodarczych sektora prywatnego na Pradze Północ w latach 2002 – 2004	13
Tabela 13. Liczba podmiotów gospodarczych na Pradze Północ wg sekcji PKD	14
Tabela 14. Pracujący na terenie Pragi Północ w latach 2003 – 2004	15
Tabela 15. Pracujący według płci na terenie Pragi Północ w latach 2003 – 2004	15
Tabela 16. Pracujący na Pradze Północ według rodzaju działalności w 2003 roku	16
Tabela 17. Ludność Pragi Północ w latach 2002 - 2004	17
Tabela 18. Ruch naturalny i migracyjny na Pradze Północ w latach 2002 – 2004.....	17
Tabela 19. Ludność Pragi Północ według grup wiekowych i płci w latach 2002 – 2004	18
Tabela 20. Liczba ludności Pragi Północ według ekonomicznych grup wiekowych w latach 2002 – 2004	18
Tabela 21. Wyniki ze sprawdzianu wiedzy ze szkoły podstawowej, uzyskane przez dzieci z Pragi Północ w latach 2003-2005.....	19
Tabela 22. Liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej na terenie Pragi Północ według przyczyn udzielenia świadczenia w 2005 roku	20
Tabela 23. Typy rodzin objętych pomocą społeczną według liczby osób w rodzinie 2005r ...	20
Tabela 24. Bezrobotni zarejestrowani w dzielnicy Praga Północ (stan na dn. 30.09.2004 r.)	21
Tabela 25. Liczba przestępstw popełnianych na terenie Pragi Północ w latach 2000-2005 ..	22
Tabela 26. Liczba przestępstw popełnianych przez nieletnich na terenie Pragi Północ w latach 2000 – 2005	22
Tabela 27. Wybrane organizacje pozarządowe działające na terenie Pragi Północ	23
Tabela 28. Ocena atrakcyjności zaproponowanych projektów rewitalizacyjnych.....	30
Tabela 29. Źródła finansowania inwestycji planowanych w ramach Mikroprogramu Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ (w tys. zł)	65

Załączniki

Załącznik nr 1

Ankieta oceny potrzeb realizacji określonych rodzajów działań związanych z rewitalizacją Pragi Północ

Szanowni Państwo!

W ubiegłym roku został przygotowany Lokalny Program Rewitalizacji m. st. Warszawy obejmujący część obszaru Dzielnicy Praga Północ. W Programie zaproponowano w pierwszej kolejności podjęcie działań rewitalizacyjnych w okolicach ulicy Żąbkowskiej. Program ten powinien być aktualizowany zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców i określać kierunki działań w kolejnych latach.

Poznanie Państwa zdania w kwestii rewitalizacji Pragi pozwoli na sformułowanie Mikroprogramu Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ odpowiadającego Państwa potrzebom.

Dokument ten pozwoli również na pozyskanie środków europejskich na realizację opisanych w nim projektów.

1. Czy Pana(i) zdaniem należy kontynuować Mikroprogram Rewitalizacji Pragi Północ? *Proszę wstawić „X” w jednej kolumnie.*

Zdecydowanie TAK	Raczej TAK	Raczej NIE	Zdecydowanie NIE

2. Jaki obszar dzielnicy powinien być Pana(i) zdaniem poddany procesowi rewitalizacji?

Proszę podać zakres terytorium - jego granice, ulice oraz jaki jest Pani(a) związek z tym terenem (miejsce zamieszkania, dawne/obecne miejsce pracy, miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, miejsce rekreacji i wypoczynku)?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dlaczego Pana(i) zdaniem ten obszar dzielnicy jest zdegradowany?

Z lewej strony poniższych odpowiedzi proszę wpisać cyfry od 1 do 9, gdzie 1 oznaczać będzie, że w tej dziedzinie jest najbardziej zdegradowany, a 9 oznaczać będzie, że w tym aspekcie najmniej.

	zanieczyszczone środowisko
	patologie społeczne
	przestępczość
	brak miejsc pracy
	zły stan techniczny zasobów mieszkaniowych
	słaby rozwój handlu i usług
	słabo rozwinięta baza turystyczna i rekreacyjno-wypoczynkowa
	zły stan dróg i komunikacji
	zły stan zabytków

3. Jakie problemy ekonomiczne, w związku z tymi projektami, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Z lewej strony poniższych odpowiedzi proszę wpisać cyfry od 1 do 9, gdzie 1 oznaczać będzie, że ten problem powinien być rozwiązany jako pierwszy, a 9 oznaczać będzie, że rozwiązanie tej kwestii jest najmniej ważne

	brak miejsc pracy
	brak, lub zła jakość terenów inwestycyjnych
	zbyt mała ilość połączeń komunikacyjnych z innymi rejonami miasta
	brak wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw
	zła gospodarka odpadami, ściekami
	niewystarczająca ilość i niski standard mieszkań
	zły stan zabytków
	słaby rozwój handlu
	niewielka ilość (mała aktywność) małych i średnich przedsiębiorstw
	inne

4. Jakie problemy społeczne, chciałby Pan (i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Z lewej strony poniższych odpowiedzi proszę wpisać cyfry od 1 do 10, gdzie 1 oznaczać będzie, że ten problem powinien być rozwiązany jako pierwszy, a 10 oznaczać będzie, że rozwiązanie tej kwestii jest najmniej ważne

	przestępczość
	bezrobocie
	bieda
	alkoholizm
	przemoc w rodzinie
	narkomania
	przestępczość młodocianych
	chuligaństwo
	niski poziom edukacji
	niedobór lub słaba aktywność organizacji pomagających w znalezieniu pracy (przekwalifikowanie, szkolenia)

5. Jakie problemy przestrzenne, na wskazanym terenie chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Z lewej strony poniższych odpowiedzi proszę wpisać cyfry od 1 do 5, gdzie 1 oznaczać będzie, że ten problem jest najważniejszy a 5 oznaczać będzie, że kwestia ta jest najmniej ważna

	zły stan estetyczny przestrzeni publicznej
	zły stan infrastruktury budynków i ulic
	brak lub niewystarczająca ilość ośrodków kulturalno-rekreacyjnych i sportowych
	brak oświetlenia i monitoringu w miejscach niebezpiecznych
	brak lub niewystarczająca ilość obiektów społeczno-edukacyjnych

6. Jakie zostaną osiągnięte efekty, według Pana(i), w procesie rewitalizacji?

Z lewej strony poniższych odpowiedzi proszę wpisać cyfry od 1 do 10, gdzie 1 oznaczać będzie, że ten problem powinien być rozwiązany jako pierwszy, a 10 oznaczać będzie, że rozwiązanie tej kwestii jest najmniej ważne.

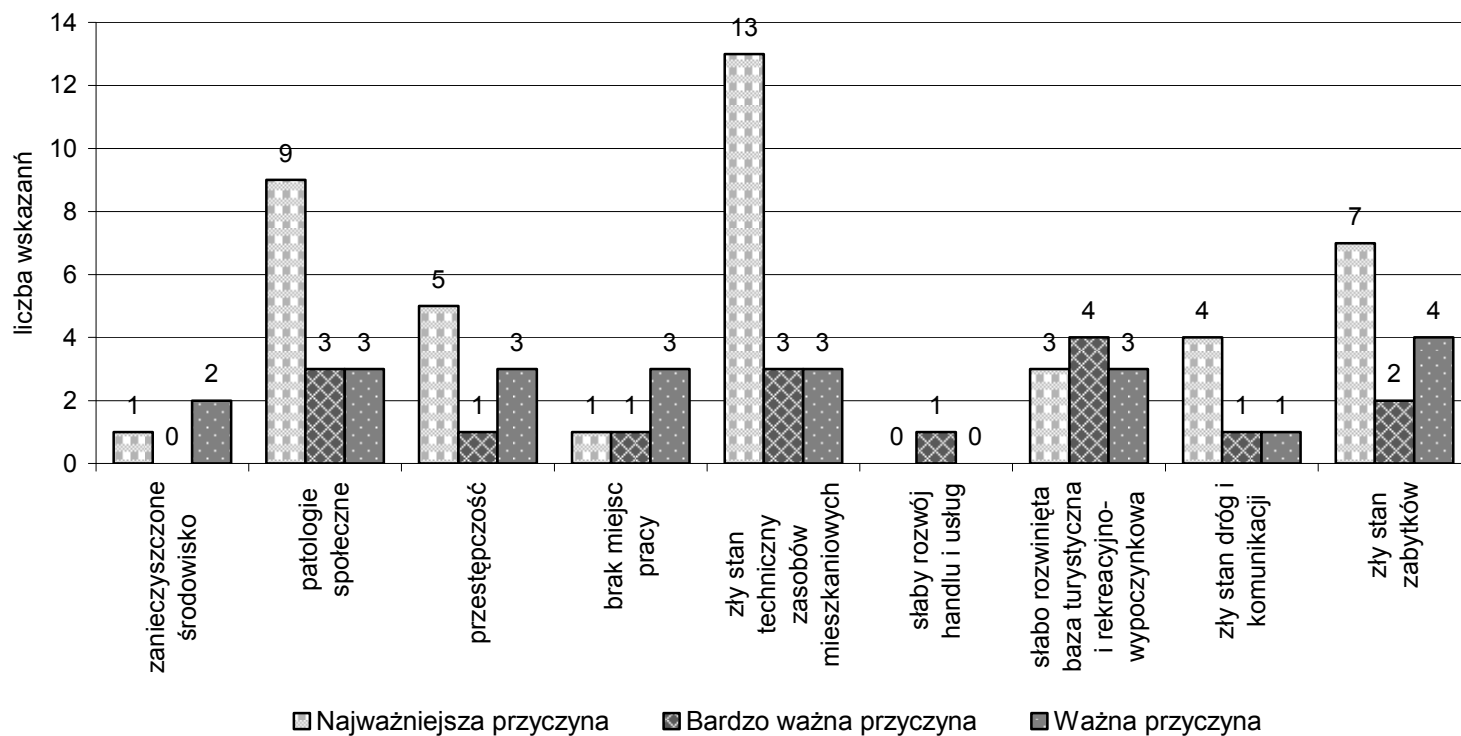
	poprawa bezpieczeństwa na ulicach
	zwiększenie miejsc pracy
	przyciągnięcie inwestorów
	rozwój małej i średniej przedsiębiorczości
	stworzenie lub rozszerzenie bazy turystycznej
	poprawienie estetyki Dzielnicy
	zmniejszenie zjawisk patologicznych
	zachowanie obiektów zabytkowych
	podniesienie standardu mieszkań
	zwiększenie oferty kulturalno-rekreacyjnej

METRYCZKA [wstawić „X” we właściwej kratce]				
1. Płeć				
1.1 Kobieta		1.2 Mężczyzna		
2. Wiek respondenta				
2.1. 15-24 lata	2.2. 25-35 lat	2.3. 36-64 lat	2.4. Powyżej 65 lat	
3. Wykształcenie				
3.1. Podstawowe / zawodowe	3.2. Średnie ogólne / zawodowe		3.3. Wyższe	
4. Grupa zawodowa				
4.1. Bezrobotny	4.2 Sektor prywatny		4.3. Sektor Publiczny	4.4. Inne
	4.2.1. Pracownik	4.2.2. Pracodawca		
5. W której dzielnicy Pan(i) mieszka?				
6. Jaki typ lokalu Pan(i) zamieszkuje?				
6.1. Komunalny	6.2. Spółdzielczy	6.3. Własnościowy (wspólnota)	6.4. Dom jednorodzinny	6.5. Inny (np. najem prywatny)

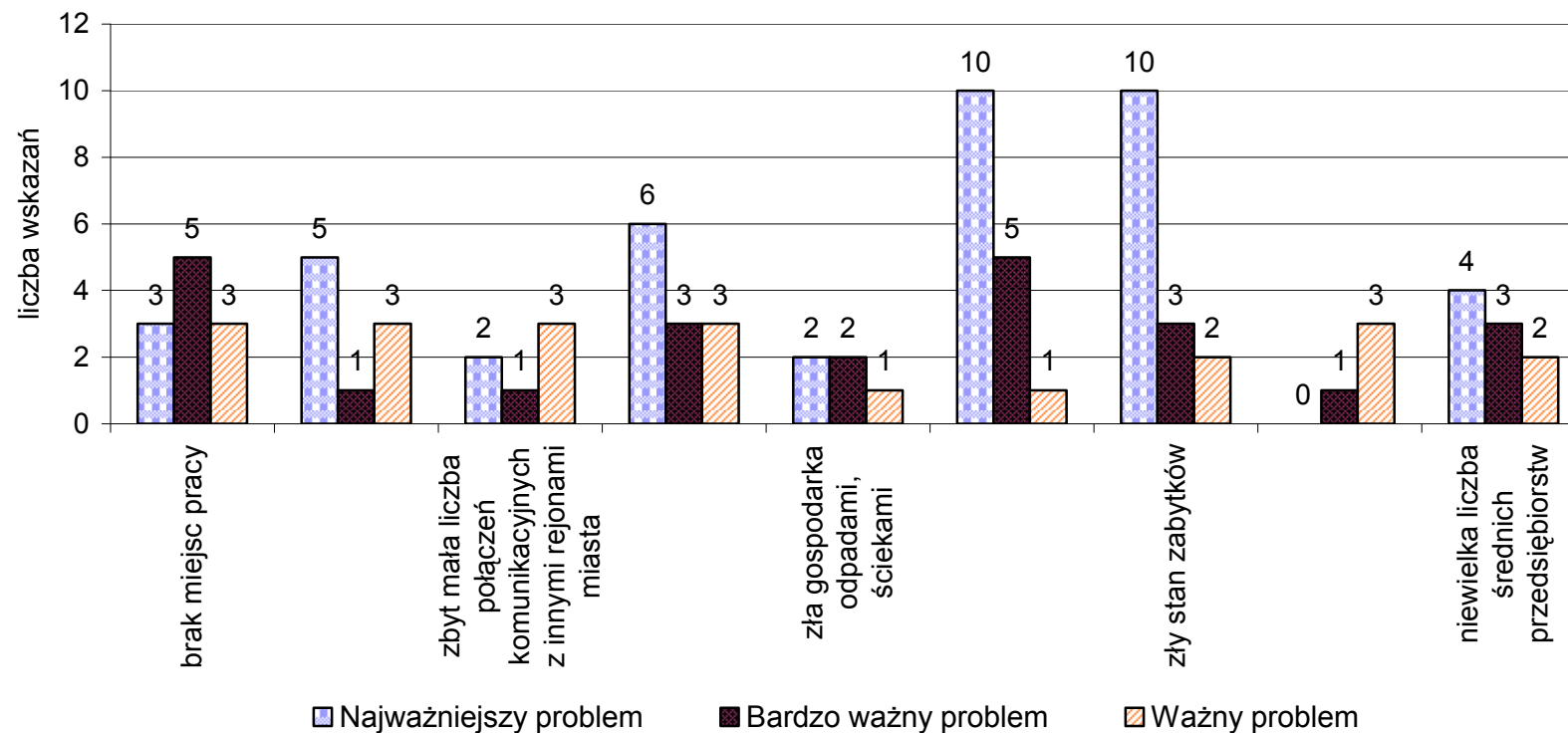
Załącznik nr 2

Wyniki badań ankietowych z konsultacji z mieszkańcami w dniu 22 czerwca 2006 r.

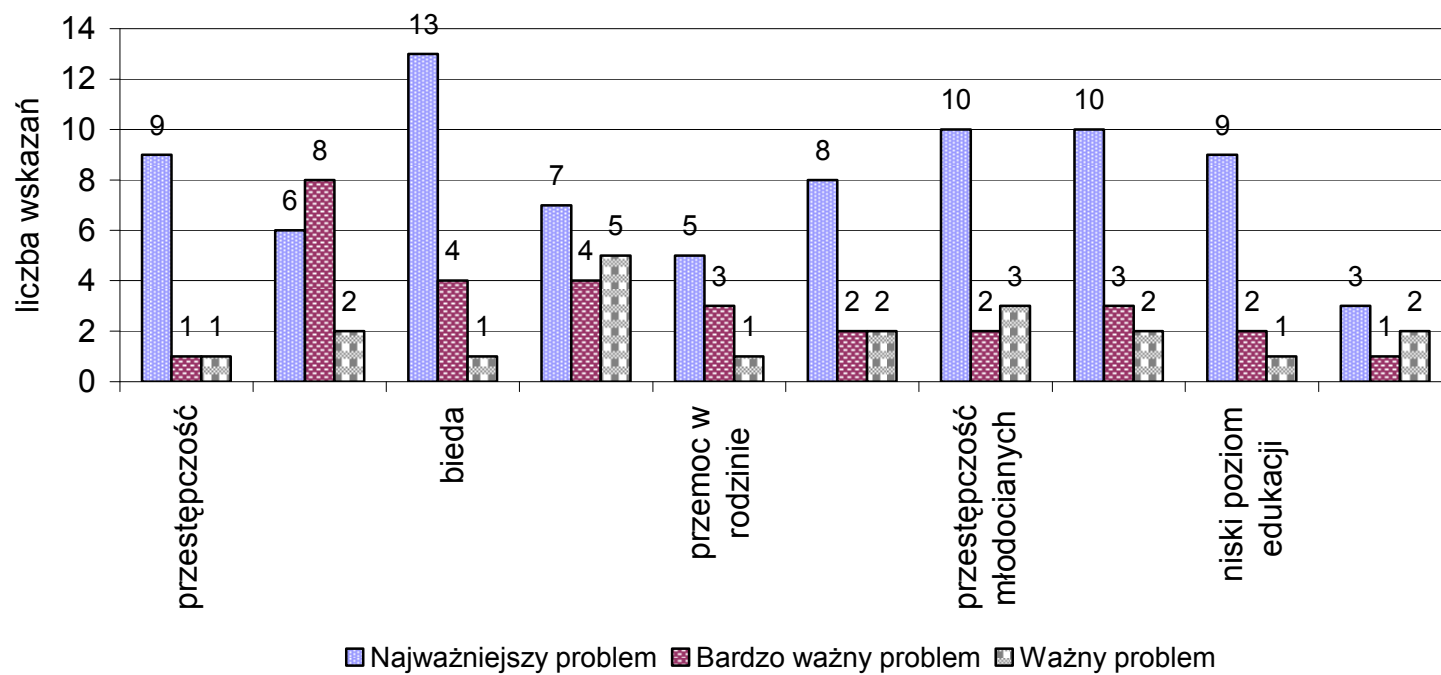
Rys. 1. Dlaczego Pana(i) zdaniem obszar dzielnicy jest zdegradowany?

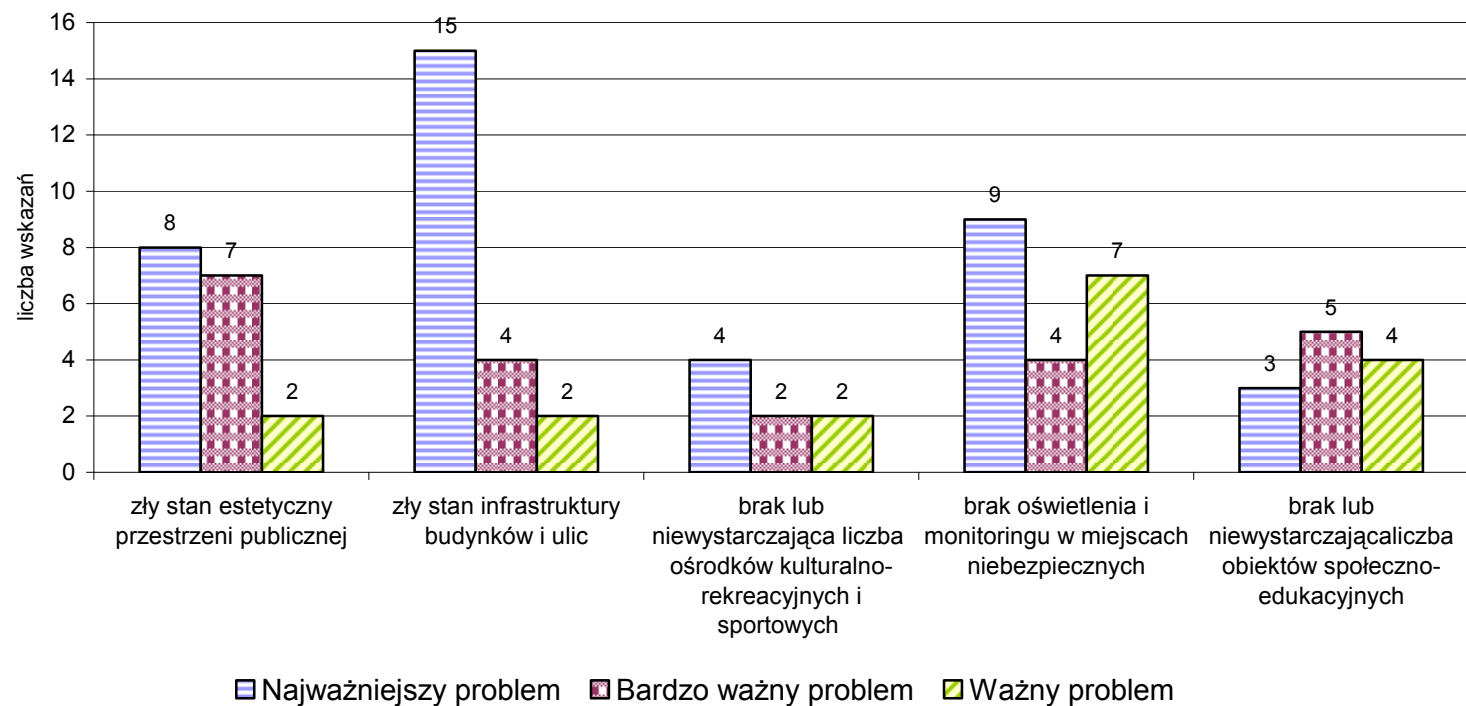
Rys. 2 Jakie problemy ekonomiczne, w związku z tymi projektami, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

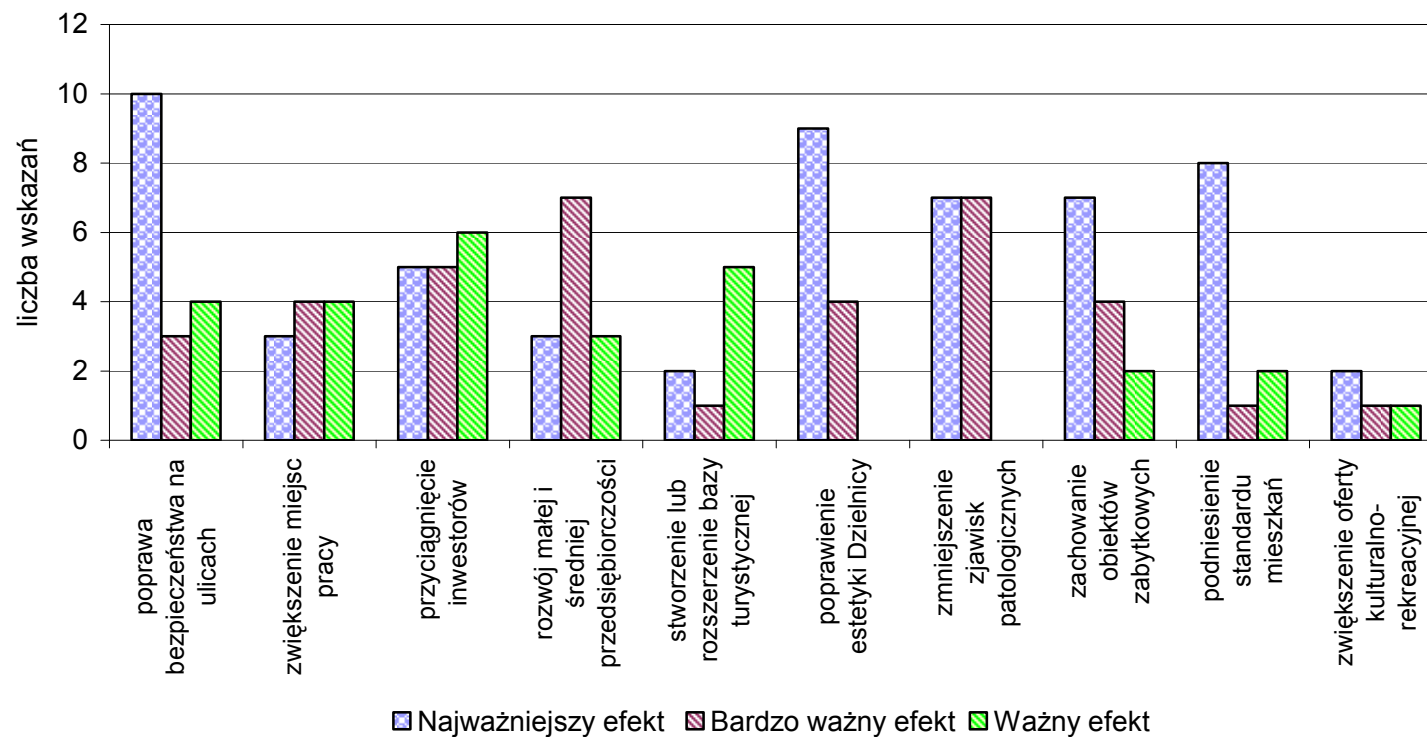
Rys. 3 Jakie problemy społeczne, chciałby Pan (i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Rys. 4 Jakie problemy przestrzenne, na wskazanym terenie chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Rys. 5 Jakie zostaną osiągnięte efekty, według Pana(i), w procesie rewitalizacji?

Załącznik nr 3

Konsultacje społeczne (27 czerwca 2007)

Szanowni Państwo,

Serdecznie zapraszamy do wypowiedzi na temat projektów, wchodzących w skład Mikroprogramu Rewitalizacji Pragi Północ. Wypełniając kwestionariusz, wystarczy wstawić „X” przy każdym pytaniu, w odpowiedniej kratce. Prosimy o udzielenie odpowiedzi na każde pytanie, zaznaczając tylko jedną odpowiedź w każdym wierszu. Zapewniamy anonimowość. Wypowiedzi Państwa zostaną opracowane wyłącznie w formie zbiorczych opracowań statystycznych.

dr Paweł Kuczyński

Opinie na temat projektów

Poniżej, znajdziecie Państwo nazwy projektów. Prosimy przypomnieć sobie każdy z nich (prezentowane były w takiej samej kolejności) i odpowiedzieć na następujące pytanie: **CZY AKCEPTUJE PANI / PAN TEN PROJEKT?**

PROJEKT	Zdecydo- wanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydo- -wanie nie	Trudno powie- dzieć
1. Renowacja praskich kamienic o znaczeniu historycznym wraz z adaptacją pomieszczeń na cele społeczne					
2. Rewitalizacja ulicy Żąbkowskiej – prace związane z renowacją pozostałych nieruchomości					
3. Praskie spotkania z kulturą: „Spotkajmy się na Żąbkowskiej”					
4. Opracowanie i przygotowanie nowych szlaków turystycznych: „Spacer po Pradze”					
5. Rewitalizacja budynków zabytkowych części Pragi					
6. Modernizacja ulicy Białostockiej					
7. Modernizacja ulicy Kawęczyńskiej (fragment)					
8. Sąsiedzkie Centrum Integracji Społecznej przy ulicy Korsaka 2/6					
9. Przeprowadzenie cyklu szkoleń dla dzieci, rodziców i nauczycieli „Chrońmy siebie i innych”					
10. Modernizacja i rozbudowa Ogrodu Jordanowskiego przy ulicy Namysłowskiej 21					
11. Przebudowa Placu Weteranów 1863 z budową Domu Kultury i sali widowiskowej					
12. Rewaloryzacja Parku Praskiego					
13. Utworzenie Muzeum Warszawskiej Pragi					
14. Adaptacja i renowacja kamienicy Juliusza Nagórskiego przy ul. Targowej 15 na cele społeczno-gospodarcze					
15. Adaptacja i renowacja historycznego budynku o wartości zabytkowej na cele świetlicy „Dom Ojca Ignacego”					

Prosimy o wskazanie trzech projektów, które – Pani / Pana zdaniem – są najważniejsze dla mieszkańców Pragi Północ (wystarczy wpisać numery projektów z powyższej listy).....

Prosimy o wskazanie trzech projektów, które – Pani / Pana zdaniem – są najmniej ważne dla mieszkańców Pragi Północ (wystarczy wpisać numery projektów z powyższej listy).....

Na koniec zapraszamy do zaproponowania nowego projektu rewitalizacji, który – Pani / Pana – zdaniem jest bardzo potrzebny mieszkańcom Pragi Północ (proszę opisać swój pomysł w kilku słowach):

Prosimy o kilka danych demograficznych: (a) płeć: **K / M** (b) rok urodzenia: **19.....**

(c) wykształcenie: **podstawowe / średnie / wyższe**

DZIĘKUJEMY ZA PANI / PANA GŁOS

Załącznik nr 4

**Wyniki badań ankietowych z konsultacji z mieszkańcami
w dniu 27 czerwca 2007 r.**

Konsultacje społeczne dotyczyły oceny zgłoszonych 15 projektów, które są już realizowane lub możliwa jest ich realizacja w ramach Mikroprogramu Rewitalizacji Pragi Północ w latach 2005 – 2013.

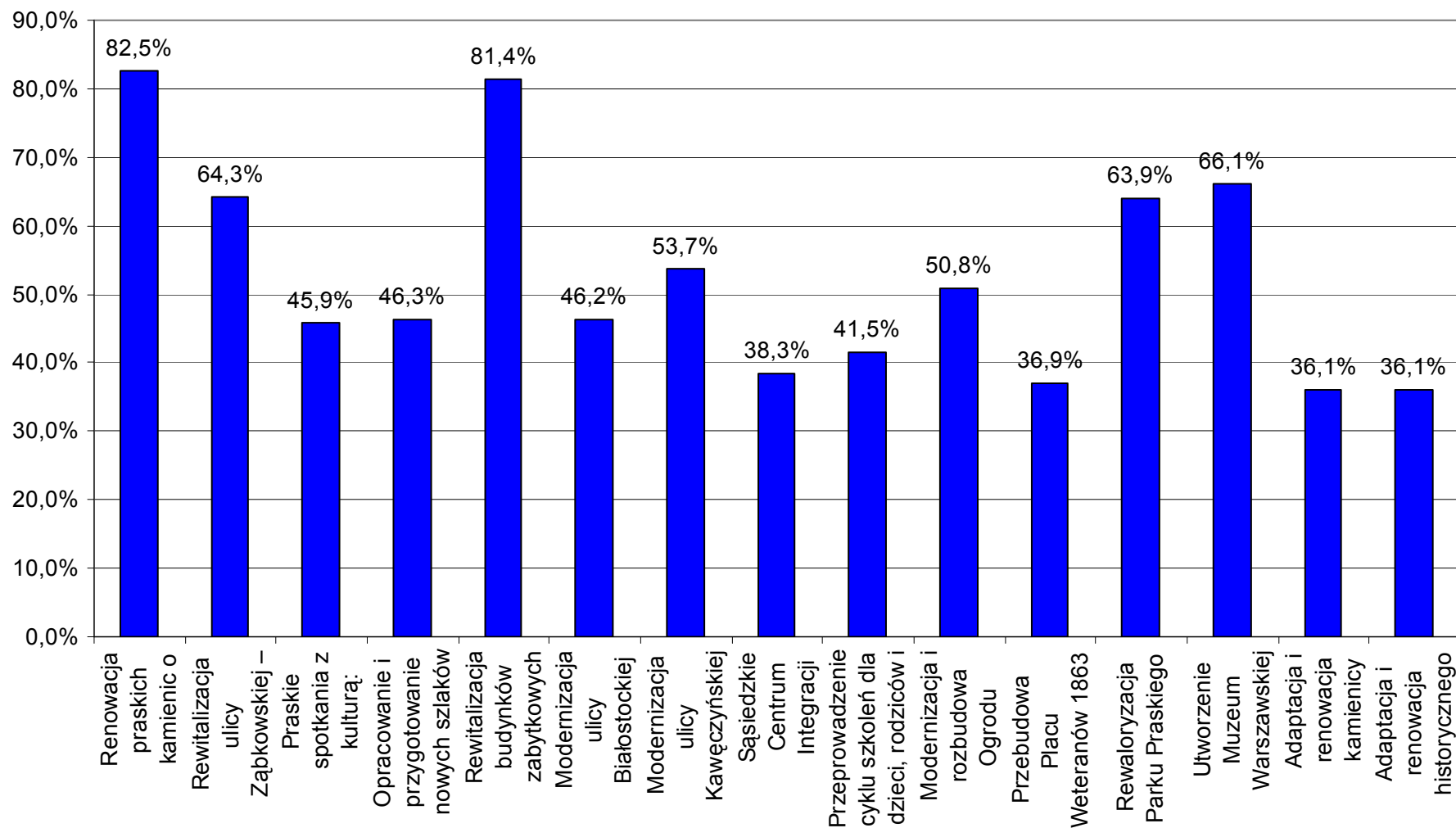
Spotkanie odbyło się w dniu 27 czerwca 2007 r., w godz. 16³⁰ - 19⁰⁰ w sali kina „Nove Kino Praha” przy ul. Jagiellońskiej 26 w Warszawie z inicjatywy Zarządu Dzielnicy Praga Północ.

Informacje o konsultacjach społecznych ukazały się w dniu 22.06.2007 r., na forum internetowym: gazeta.pl>Forum>Regionalne>Mazowieckie>Warszawa>Dzielnice>PragaPłn., Ta rgówek,Białoleka oraz w dniu 27.06.2007 r., w gazetach: Wyborczej, Rzeczpospolitej, Nowej Gazecie Praskiej, a także w siedzibie Urzędu i na stronie internetowej www.praga-pn.waw.pl - w dniach 25 – 27 czerwca 2007 r.

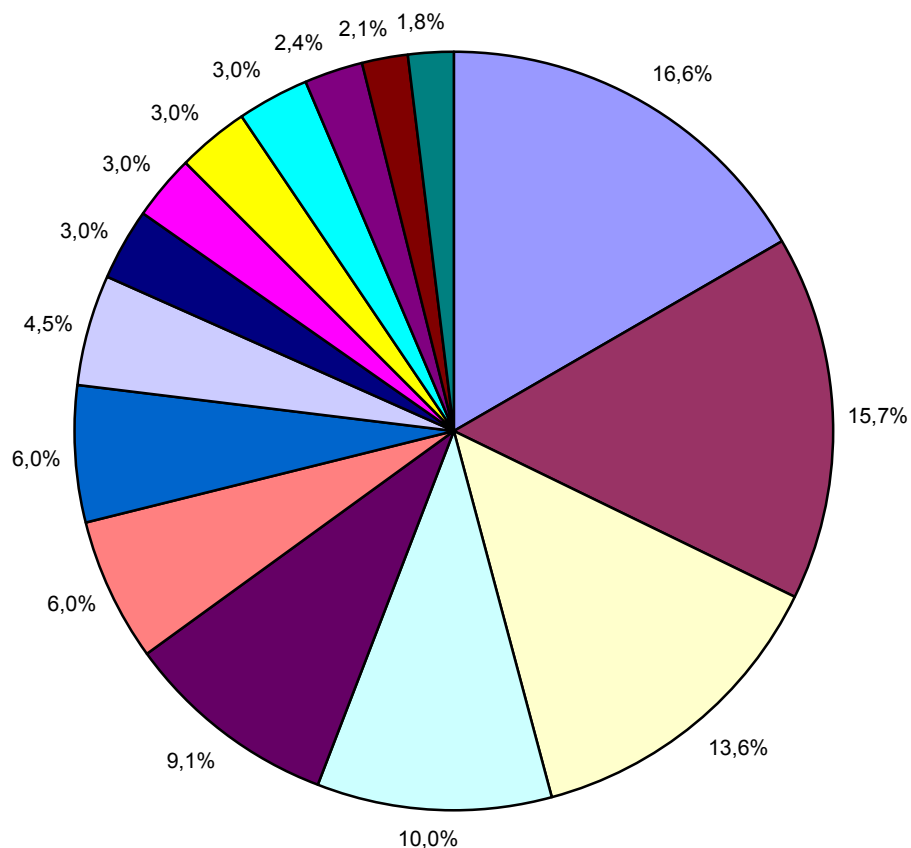
Wysłano też 255 zaproszeń do przedstawicieli samorządowych, instytucji i przedsiębiorstw użyteczności publicznej, szkół, niepublicznych uczelni wyższych i instytutów naukowych, artystów, rzemieślników, kupców, galerii, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń, (posiadających siedzibę na Pradze Północ), przedstawicieli wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni mieszkaniowych i właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Pragi Północ, a także do przedstawicieli prasy i radia.

W spotkaniu uczestniczyło około 200 osób. 70 osób zgłosiło gotowość uczestnictwa w Forum do spraw Rewitalizacji dla Dzielnicy Praga Północ. Przebieg spotkania potwierdził, że rewitalizacja Pragi Północ, w tym tzw. Starej Pragi, budzi bardzo duże zainteresowanie. Zauważono, że Praga to miejsce, gdzie nadal trwają silne więzi i można odnotować swoisty patriotyzm lokalny – „Praga to moja dzielnica”. Istnieje więc potencjał społeczny sprzyjający rozwojowi procesów rewitalizacyjnych.

Akceptacja dla projektów

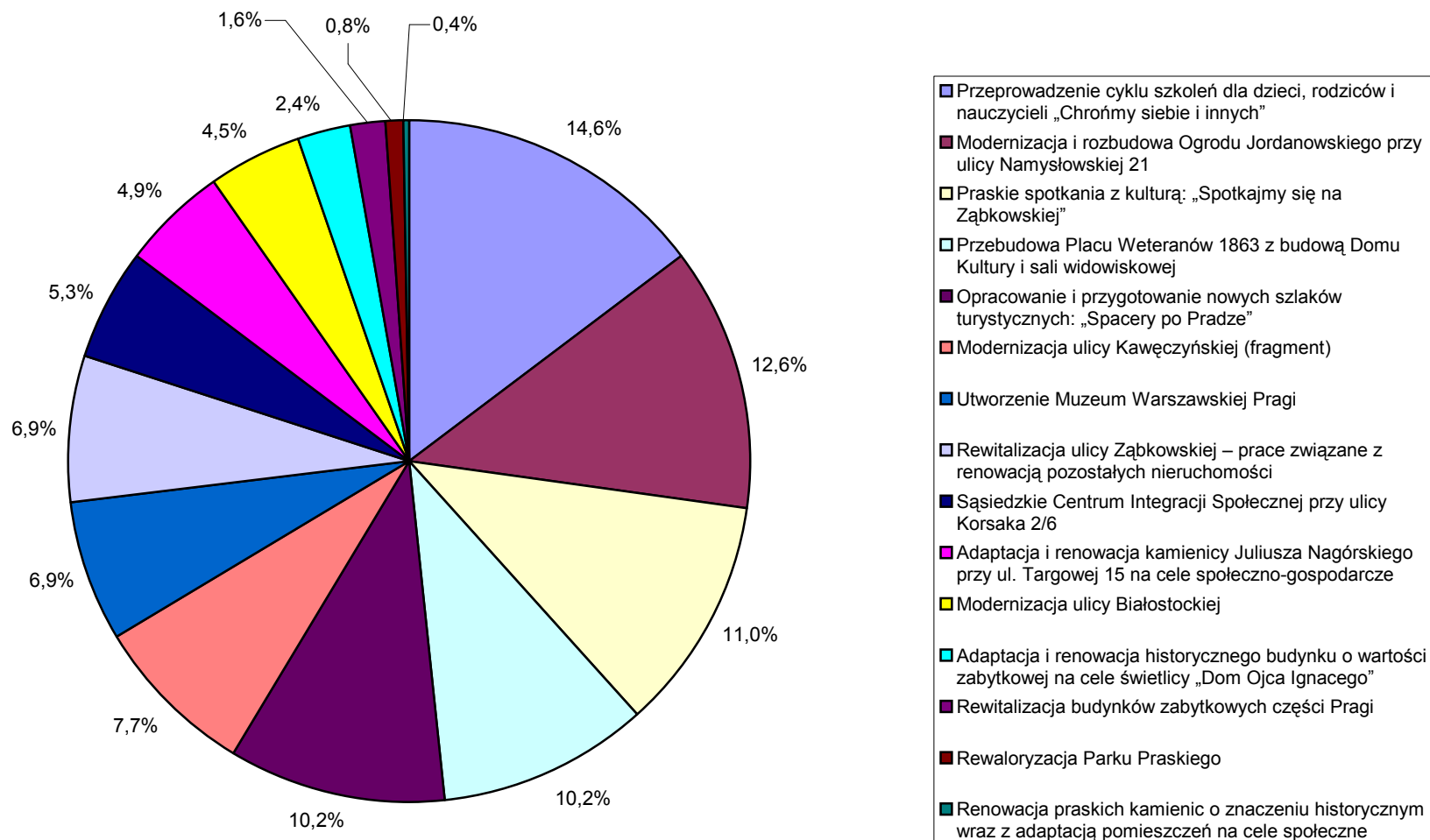

Projekty najważniejsze dla mieszkańców Pragi

- Renowacja praskich kamienic o znaczeniu historycznym wraz z adaptacją pomieszczeń na cele społeczne
- Rewitalizacja budynków zabytkowych części Pragi
- Utworzenie Muzeum Warszawskiej Pragi
- Rewitalizacja ulicy Żąbkowskiej – prace związane z renowacją pozostałych nieruchomości
- Rewaloryzacja Parku Praskiego
- Przebudowa Placu Weteranów 1863 z budową Domu Kultury i sali widowiskowej
- Adaptacja i renowacja historycznego budynku o wartości zabytkowej na cele świetlicy „Dom Ojca Ignacego”
- Modernizacja i rozbudowa Ogrodu Jordanowskiego przy ulicy Namysłowskiej 21
- Modernizacja ulicy Kawęczyńskiej (fragment)
- Sąsiedzkie Centrum Integracji Społecznej przy ulicy Korsaka 2/6
- Przeprowadzenie cyklu szkoleń dla dzieci, rodziców i nauczycieli „Chrońmy siebie i innych”
- Adaptacja i renowacja kamienicy Juliusza Nagórskiego przy ul. Targowej 15 na cele społeczno-gospodarcze
- Modernizacja ulicy Białostockiej
- Praskie spotkania z kulturą: „Spotkajmy się na Żąbkowskiej”
- Opracowanie i przygotowanie nowych szlaków turystycznych: „Spacer po Pradze”

Projekty najmniej ważne dla mieszkańców Pragi

Załącznik nr 5

Ankieta ze spotkania z mieszkańcami w dniu 17 października 2007r.

SZANOWNI PAŃSTWO,

Serdecznie zapraszamy do wypowiedzi na temat projektu zgłoszonego do Mikroprogramu Rewitalizacji Pragi Północ przez Wspólnotę Mieszkaniową Targowa 39. Wypełniając kwestionariusz, wystarczy wstawić „X” w odpowiedniej kratce. Zapewniamy anonimowość. Wypowiedzi Państwa zostaną opracowane wyłącznie w formie zbiorczych zestawień statystycznych.

Czy akceptujecie Państwo ten projekt?

PROJEKT	Zdecydo- wanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydo- wanie nie	Trudno powiedzieć
Rewitalizacja przedwojennej kamienicy przy ul. Targowej 39 w Dzielnicy Praga Północ z adaptacją strychów na cele społeczno-gospodarcze					

Zapraszamy do zaproponowania nowego projektu rewitalizacji, który Pani/ Pana zdaniem jest bardzo potrzebny mieszkańcom Pragi Północ (proszę opisać swój pomysł w kilku słowach):

Prosimy o kilka danych demograficznych:

(a) płeć: **K/M**

(b) rok urodzenia: **19.....**

(c) wykształcenie: **podstawowe / średnie / wyższe**

DZIĘKUJEMY ZA WYPEŁNIENIE ANKIETY

Załącznik nr 6

**Wyniki badań ankietowych, przeprowadzonych podczas spotkania
z mieszkańcami w dniu 17 października 2007r.**

Przedmiotem badania ankietowego, które odbyło się w dniu 17 października 2007r., podczas pierwszego spotkania Forum ds. Rewitalizacji, była ocena akceptacji uczestników dla realizacji projektu pt. „Rewitalizacja przedwojennej kamienicy przy ul. Targowej 39 w Dzielnicy Praga Północ z adaptacją strychów na cele społeczno-gospodarcze”, zgłoszonego przez Wspólnotę Mieszkaniową Targowa 39.

W spotkaniu wzięły udział 44 osoby, 25 osób uczestniczących w zebraniu wypełniło ankietę dotyczącą oceny w/w projektu.

W oparciu o dane z ankiet, które wypełniło ok. 57% uczestników spotkania, struktura demograficzna przedstawiała się następująco: przeważały kobiety (64%) oraz osoby z wyższym wykształceniem (76%); 24 % respondentów to osoby młode do 30 lat, 56% to osoby w przedziale wieku od 31 do 60 lat; 20% stanowili respondenci powyżej 60 roku życia. Prawie wszyscy uczestniczący w badaniu respondenci wyrazili akceptację dla przedstawionego projektu (zdecydowanie za realizacją projektu opowiedziało się 17 osób, raczej tak – 7 osób, jedna osoba nie udzieliła żadnej odpowiedzi). Nie zostały zgłoszone żadne oceny negatywne ale też znaczna ilość uczestników spotkania nie wzięła udziału w badaniu ankietowym.

Pytanie	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć	Ogółem
Rewitalizacja przedwojennej kamienicy przy ul. Targowej 39 w Dzielnicy Praga Północ z adaptacją strychów na cele społeczno-gospodarcze	70,80%	29,20%	0,0%	0,0%	0,0%	100%

Respondenci zaproponowali kolejne nowe propozycje działań rewitalizacyjnych:

1. rewitalizację Bazaru Różyckiego
2. rewitalizację kamienic przy ul. Targowej 39, 41, 62, 64, 84
3. rewitalizację ulicy Stalowej i Środkowej 9
4. rewitalizację kamienicy przy ul. Sprzeczej 8
5. odremontowanie Pałacyku Konopackiego przy ul. Środkowej z przeznaczeniem na cele społeczno-kulturalne
6. rewitalizację społeczną ulicy Brzeskiej, utworzenie żłobka socjalnego, powstanie placówki w celu aktywizacji zawodowej osób z rodzin wielodzietnych (doradztwo zawodowe, szkolenia, kursy)
7. rewitalizację kamienic 11 i 13 przy ul. Brzeskiej
8. dalszą rewitalizację ulicy Ząbkowskiej, Targowej oraz Kawęczyńskiej
9. utworzenie żłobka dla samotnych, pracujących matek
10. utworzenie sieci centrów sąsiedzkich łączących funkcje świetlicy (klubu) dla młodzieży i punktu informacyjno-koordynacyjnego promującego ideę rewitalizacji w formie architektonicznej atrakcyjnej dla mieszkańców
11. centrum współpracy z organizacjami pozarządowymi

Załącznik nr 7

177

**UCHWAŁA NR XXVIII/127/05
RADY DZIELNICY PRAGA PÓŁNOC
M. ST. WARSZAWY
z dnia 19 stycznia 2004 r.**

w sprawie: zaopiniowania projektu uchwały Rady m. st. Warszawy w sprawie przyjęcia
Lokalnego Uproszczonego Programu Rewitalizacji miasta stołecznego
Warszawy na lata 2005 – 2013.

Na podstawie art. 11 ust. 2, art. 19 ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta
stołecznego Warszawy, § 6 ust. 2 pkt 3 Statutu Dzielnicy Praga Północ w Gminie Warszawa
Centrum – Rada Dzielnicy Praga Północ m. st. Warszawy uchwala co następuje:

§ 1

Zaopiniować pozytywnie w zakresie dotyczącym Dzielnicy Praga Północ, przesłany pismem
z dnia 30.12.2004 r. Nr BPL/07171/44/2005 projekt uchwały Rady m. st. Warszawy w
sprawie przyjęcia Lokalnego Uproszczonego Programu Rewitalizacji miasta stołecznego
Warszawy na lata 2005 – 2013 z propozycją następujących zapisów ujętych w załączniku
do niniejszej uchwały.

§ 2

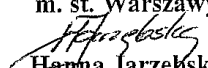
Przedstawić opinię wyrażoną w niniejszej uchwale Prezydentowi m. st. Warszawy.

§ 3

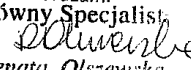
Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Dzielnicy Praga Północ m. st. Warszawy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Rady Dzielnicy Praga Północ
m. st. Warszawy

Hanna Jarzębska

2007 11. - 6

Zgodność z oryginałem
stwierdzam.
Główny Specjalist

Renata Olszewska

 RADA PRAWNY

178

Załącznik do Uchwały Nr XXVIII/127/05
Rady Dzielnicy Praga Północ
m. st. Warszawy
z dnia 19 stycznia 2005r.

Propozycje zapisów (drobnych poprawek) do przedstawionego Lokalnego Uproszczonego Programu Rewitalizacji m. st. Warszawy na lata 2005 – 2013 (projekt z dnia 29 grudnia 2004 r.) stanowiącego załącznik do opiniowanego projektu uchwały Rady m. st. Warszawy:

Proponuje się dokonanie następujących zmian w przedstawionej treści załącznika do projektu uchwały Rady miasta stołecznego Warszawy:

1. w rozdziale VI – Planowane do wykonania zadania w podokresie 2005 – 2006 i latach następnych w wykazie planowanych inwestycji do wykonania na terenie Dzielnicy Praga Północ:
 - Cel I, lit. a) – remont kamienic gminnych – wskazane na stronie 15 - do wykonania w latach 2005- 2006 remonty kamienic: przy ul. Żąbkowskiej 12 i ul. Białostockiej 46 proponuje się realizować w 2007 roku (co jest zgodne z dalszą częścią opracowania), tym samym wskazane jest wykreślenie tych pozycji w tym miejscu i umieszczenie ich na stronie 23 pod pozycją Cel I, pkt 1) w stosownej kolejności;
 - Cel I, lit. d) - modernizacja ul. Kawęczyńskiej – wskazany na stronie 16 – proponuje się rozpocząć realizację w 2007 r (co jest zgodne z dalszą częścią opracowania) – tym samym wskazane jest wykreślenie tej pozycji w wykazie tym bardziej, że została ona prawidłowo umieszczona na str. 23 – Cel I, pkt 3);
 - Cel II i III, lit. a) - punkt informacji turystycznej – wskazany na stronie 16 – proponuje się po wyrazach „przy ul. Żąbkowskiej” postawić kropkę a znajdujący się dalej numer porządkowy „ 23/25” wykreślić – realizację tego projektu przewiduje się w 2006 r., do rozważenia może być też adaptacja lokalu usytuowanego także w innej kamienicy znajdującej się przy ul. Żąbkowskiej, zaproponowana zmiana umożliwi w sposób bardziej elastyczny wskazać odpowiednią lokalizację obiektu..
2. W wykazie planowanych inwestycji do wykonania na terenie poszczególnych dzielnic Warszawy w latach 2007 – 2013:
 - Cel I, pkt 4) - zakup gruntów pod budowę boiska szkolnego przy ul. Kawęczyńskiej 2 – wskazany na stronie 23 – proponuje się skreślić, gdyż boisko sportowe stanowi część inwestycji Sąsiedzkie Centrum Kultury i Integracji Społecznej przy ul. Korsaka 2/6 – realizacja powyższego etapu inwestycji tj. zakup gruntów i konkurs architektoniczny na budowę obiektu z uwzględnieniem urządzenia boiska sportowego, została już umieszczona w wykazie planowanych inwestycji przewidywanych do rozpoczęcia w latach 2005 – 2006;
3. W rozdziale VII – Plan finansowy w rozbiciu na lata 2005, 2006, 2007-2013 oraz 2005 – 2013 w tabeli obejmującej zestawienie kosztów projektów – na str. 25 i 26 –
 - poz. 1. – Adaptacja pomieszczeń na potrzeby świetlicy dla dzieci, przy ul. Żąbkowskiej 4 – w kolumnie 4 (obejmującej koszty w latach 2007 – 2013) – podana kwota w wysokości 400 000 zł obejmuje koszty utrzymania placówki tylko na lata 2007 – 2008; proponuje się zwiększyć zaplanowaną kwotę na

Główny Specjalista
Renata Olszewska
Zgodność z oryginałem
stwierdzam.

179

- kolejne 5 lat tj. na lata 2009 – 2013 a więc łącznie na lata 2007 – 2013 proponuje się zaplanować koszty w wysokości 1 400 000 zł oraz analogicznie w kolumnie 5 wpisać kwotę 1 850 000 zł;
- poz. 16. – Punkt informacji turystycznej i publicznego dostępu do internetu – w kolumnie 2 po wyrazach „ przy ul. Ząbkowskiej” skreślić numer porządkowy „ 23/25” a także z kolumny 3 przenieść liczbę 180 000 zł do kolumny 4 (realizacja w 2006 r.); w kolumnie 5, która obejmuje jedynie koszty utrzymania obiektu w latach 2007 – 2008 zwiększyć liczbę do kwoty 610 000 zł i analogicznie w kolumnie 6 (łączna wartość projektu) wpisać kwotę 790 000 zł;
 - poz. 18. - Realizacja stałej imprezy kulturalnej – Spotkajmy się na Ząbkowskiej – w kolumnie 4 należy wstawić kwotę 150 000 zł (koszt organizacji imprezy w 2006 r.); zaplanowana w kolumnie 5 kwota umożliwia jedynie zorganizowanie imprezy w latach 2007 – 2008, proponuje się więc zwiększenie tej kwoty do wysokości 1 050 000 zł co zapewni finansowanie imprezy na dalsze 5 lat, analogicznie w kolumnie 6 (łączna wartość projektu w latach 2005 – 2013) proponuje się zwiększyć koszty do kwoty 1 350 000 zł;
 - poz. 20. - Chrońmy siebie i innych – cykl szkoleń profilaktycznych – w kolumnie 5 została zaplanowana kwota umożliwiająca organizowanie szkoleń jedynie w latach 2007 – 2008, proponuje się więc zwiększyć zaplanowane koszty do kwoty 650 000 zł co zapewni finansowanie szkoleń w kolejnych 5 latach, analogicznie w kolumnie 6 należy podwyższyć łączny koszt projektu do kwoty 800 000 zł.

Burmistrz
Dzielnicy Praga Północ
m.st. Warszawy
Robert Sosnowski

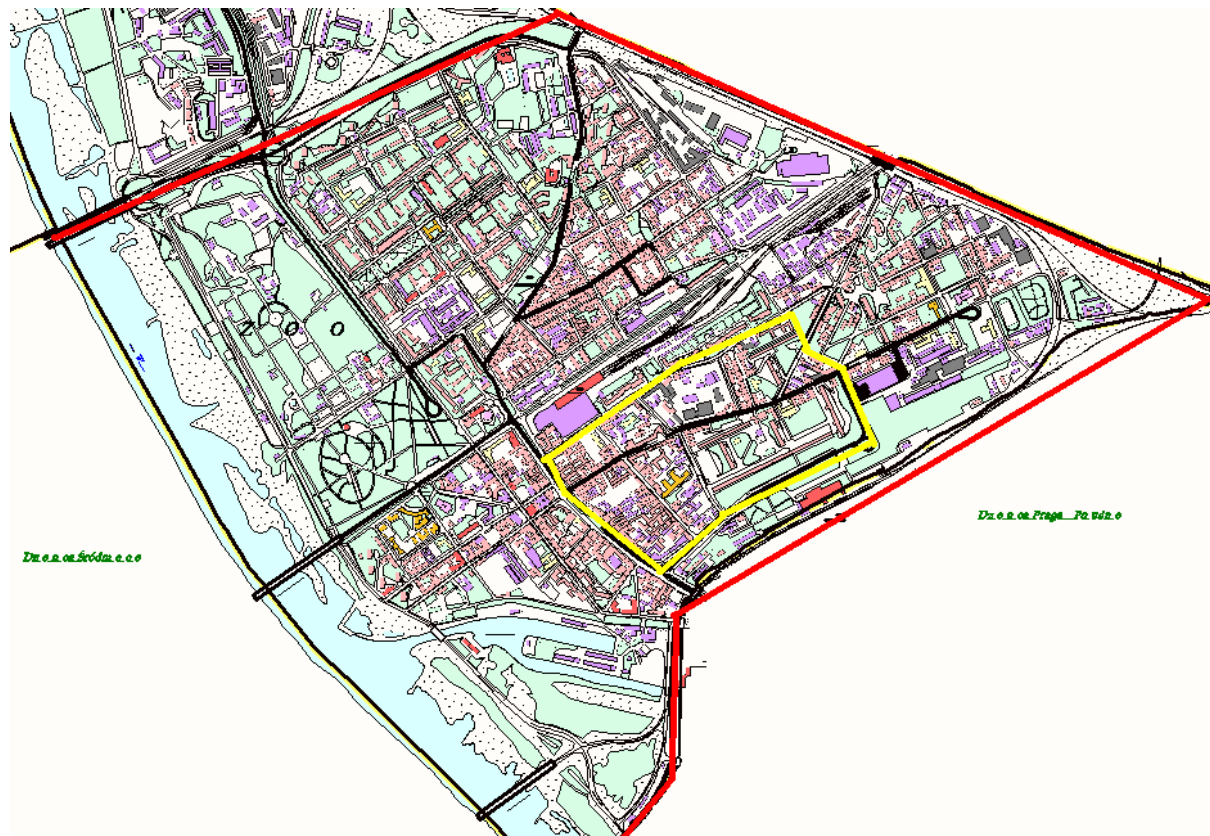
2007 11. - 6

Zgodność z oryginałem
stwierdzam.

Główny Specjalista
Renatek Olszowska
Renatek Olszowska

Załącznik nr 8

Obszar podlegający rewitalizacji w Dzielnicy Praga Północ

1. Linia czerwoną zaznaczono granice obszaru rewitalizowanego
2. Linia żółtą zaznaczono obszar pilotażowy, gdzie działania rozpoczęto w pierwszej kolejności

Załącznik nr 9

Konsultacje społeczne (17 czerwca 2008 r.)

SZANOWNNI PAŃSTWO,

Serdecznie zapraszamy do wypowiedzi na temat czterech nowych projektów, które zostały zgłoszone do wpisania do Mikroprogramu Rewitalizacji Pragi Północ m. st. Warszawy. Wypełniając kwestionariusz, wystarczy wstawić „X” przy każdym pytaniu, w odpowiedniej kratce. Prosimy o udzielenie odpowiedzi na każde pytanie, zaznaczając tylko jedną odpowiedź w każdym wierszu. Zapewniamy anonimowość. Wypowiedzi Państwa zostaną opracowane wyłącznie w formie zbiorczych zestawień statystycznych.

Opinie na temat projektów

Poniżej, znajdziecie Państwo nazwy projektów. Prosimy przypomnieć sobie każdy z nich (prezentowane były w takiej samej kolejności) i odpowiedzieć na następujące pytanie: **CZY AKCEPTUJE PANI / PAN TEN PROJEKT?**

L.p.	PROJEKT	Zdecydowanie TAK	Raczej TAK	Raczej NIE	Zdecydowanie NIE	Trudno powiedzieć
1.	Zabytkowy „Pałacyk Konopackiego” przy ul. Strzeleckiej 11/13 w Warszawie, po renowacji i adaptacji – Centrum Integracji Międzypokoleniowej – projekt m. st. Warszawy					
2.	„Rewitalizacja zabytkowej części Pragi: renowacja zabytkowego drewnianego budynku Środkowa 9 z odnową zieleni” – projekt m. st. Warszawy					
3.	„Remont przedwojennej kamienicy przy ul. Bródnowskiej 1 w Dzielnicy Praga Północ m. st. Warszawy z adaptacją pomieszczeń strychu na cele usługowe „ – projekt wspólnoty mieszkaniowej					
4.	„Stalowa 2 - Bezpieczna, Stylowa, Społeczna” – projekt wspólnoty mieszkaniowej					

Zapraszamy do zaproponowania nowego projektu rewitalizacyjnego, który Pani/Pana zdaniem jest bardzo potrzebny mieszkańcom Pragi Północ (proszę opisać swój pomysł w kilku słowach):

Prosimy o kilka danych demograficznych: (a) płeć: **K / M** (b) rok urodzenia: **19.....**

(c) wykształcenie: **podstawowe / średnie / wyższe**

DZIĘKUJEMY ZA PANI / PANA GŁOS

Załącznik nr 10

Wyniki badań ankietowych z konsultacji z mieszkańcami w dniu 17 czerwca 2008 r.

W dniu 17 czerwca 2008 roku w godzinach od 10.00 do 16.00 odbyło się spotkanie mieszkańców Dzielnicy Praga Północ i przedstawicieli wspólnot mieszkaniowych oraz zarządców nieruchomości. Organizatorem konferencji był Zarząd Dzielnicy Praga Północ m.st. Warszawy. Tytuł konferencji „Rola wspólnot mieszkaniowych i zarządców nieruchomości w procesie rewitalizacji. Partnerstwo w procesie rewitalizacji”. Spotkanie było kolejną formą bezpośrednich konsultacji społecznych i odbyło się w siedzibie kina „NoveKino Praha” przy ul. Jagiellońskiej 26. W konsultacjach wzięło udział około 90 osób.

W trakcie konferencji uczestnicy wypełnili ankietę, aby m.in. ocenić 4 zaprezentowane w czasie spotkania projekty rewitalizacyjne. W ankiecie zadaliśmy ogólne pytanie o stopień akceptacji następujących projektów:

Tytuł projektu	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć	Ogółem
Zabytkowy „Pałacyk Konopackiego” przy ul. Strzeleckiej 11/13 w Warszawie, po renowacji i adaptacji – Centrum Integracji Międzypokoleniowej.	85%	13%	0%	0%	2%	100%
„Rewitalizacja zabytkowej części Pragi: renowacja zabytkowego drewnianego budynku Środkowa 9 z odnową zieleni”.	79%	19%	2%	0%	0%	100%
„Remont przedwojennej kamienicy przy ul. Bródnowskiej 1 w Dzielnicy Praga Północ m.st. Warszawy z adaptacją strychu na cele usługowe”.	66%	23%	5%	2%	4%	100%
„Stalowa 2 – Bezpieczna, Stylowa, Społeczna”.	66%	23%	2%	2%	7%	100%

Na podstawie danych z ankiet, które wypełniło ok. 68% uczestników spotkania wynika, że w strukturze demograficznej respondentów odnotowano znaczną przewagę liczebną kobiet (72%) oraz osób z wyższym wykształceniem (83%). Zdecydowana większość ankietowanych opowiada się za prezentowanymi projektami. Zwraca uwagę fakt, że poziom akceptacji dla projektów społecznych nie różni się istotnie dla aprobaty jaką obdarzają uczestnicy konsultacji projekty Urzędu m.st. Warszawy. Respondenci zgłosili także ok. 40 nowych pomysłów zarówno dotyczących działań rewitalizacyjnych jak i ogólnych koncepcji związanych z odnową Dzielnicy Praga Północ. Pełny wykaz zgłoszonych przez respondentów pomysłów znajduje się w raporcie z konsultacji, który dostępny jest u Koordynatora ds. Rewitalizacji Dzielnicy Praga Północ.